

Kraje otvárajú sezónu novými aj osvedčenými cykloprojektmi
Zimu máme definitívne za sebou a s prvými jarnými lúčmi sa vyrobili aj cyklisti. Trenčiansky a Žilinský kraj pre nich pripravili podujatia na celú sezónu. ➔ strana 18

Návštevnosť SR pokorila hranicu päť miliónov
Rekordný rok 2016 z pohľadu návštevnosti Slovenska je potvrdený. Prvýkrát v histórii Slovenska bola prekonaná hranica 5 miliónov návštevníkov. ➔ strana 20

Zo špeciálnej olympiády priniesli dve zlaté a jednu striebornú medailu
11. ročník Svetovej zimnej špeciálnej olympiády priniesol športovcom domovov sociálnych služieb žilinskej župy tri medailové umiestnenia. ➔ strana 24

OBEČNÉ noviny

TÝŽDENNÍK MIEST A OBCÍ

13-14

Pohľad na účastníkov odbornej konferencie k problematike bývania marginalizovaných komunít, ktorá bola jednou z prvých aktivít v rámci projektu Centrum sociálneho dialógu II.

ZMOS posúva samosprávu novým projektom

Združenie miest a obcí Slovenska rozbieha národný projekt nazvaný Centrum sociálneho dialógu II.

Projekt má troch sociálnych partnerov, ktorí prostredníctvom neho vykonávajú aktivity súvisiace s ich činnosťou a tak zvyšujú kvalitu sociálneho dialógu. Viac nám v rozhovore prezradil výkonný podpredseda ZMOS Jozef Turčány, ktorý je za združenie zároveň expertom projektu.

● Mohli by ste nám v krátkosti predstaviť projekt a miesto ZMOS v ňom?

- Najskôr si dovoľm určitý

úvod. Prijímateľom nenávratného finančného príspevku je Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorej aj touto cestou chceme poďakovať za podporu našich aktivít. Ďalšími partnermi okrem ZMOS je Konfederácia odborových zväzov SR, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR a Republiková únia zamestnávateľov. Cieľom týchto troch sociálnych partnerov je realizácia aktivít, ktoré budú prínosné a prospešné

pre zvyšovanie kvality sociálneho dialógu. My sa preto orientujeme na spracovanie analýz, štúdií a organizovanie konferencií, ktoré sú užitočné z hľadiska presadzovania oprávnených požiadaviek miestnej územnej samosprávy.

● Hovoríte o analýzach, spomínate štúdie. Združeniu miest a obcí Slovenska zrejme pomôžu na rokovaniach, ale nemali by byť prístupné aj členskej základni? Veď v mestách a obciach padne na úrodnú pôdu každý analytický dokument...

- Nechceme robiť materiály, ktoré by skončili v tom najspodnejšom šuplíku, ale musia byť na pracovných stoloch, aby každý, kto ich potrebuje využiť, mohol po nich kedykoľvek siahnuť. Aj preto pripravujeme na webovej stránke ZMOS špeciálnu záložku, kde všetko z každej aktivity projektu bude verejne prístupné. Každý dokument, prednášku, prezentáciu dáme k dispozícii každému, kto má záujem o tieto informácie.

➔ str. 2

Adresa:

Starostovia a primátori nemusia mať stredné vzdelanie

➔ strana 3

Európska správa o Slovensku

➔ strana 5

Regionálne snemy ZMO

➔ strana 6

Pripomenuli sme si význam vody

➔ strana 17

Profil národného projektu

Národný projekt Centrum sociálneho dialógu II. potrvá do júla 2021, dokedy sa partneri zaviazali naplniť jeho ciele. Medzi ne patrí podpora hľadania konsenzu na tripartitnej úrovni, pomoc primeranej reakcii a predchádzaniu krízových situácií na trhu práce, prehĺbenie sociálnej súdržnosti v Slovenskej republike, ďalej vytvorenie priestoru pre vyjednávania medzi partnermi s potenciálom zefektívniť a skvalitniť prípravu legislatívy na tripartitnej úrovni, a posilnenie budovania odborných kapacít sociálnych partnerov prostredníctvom podpory vytvárania expertných dokumentov a vzdelávania. Hlavnými cieľovými skupinami sú sociálni partneri na všetkých úrovniach (medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej), zamestnanci a zamestnávatelia.

(mk)

Problematika bývania s konkrétnymi východiskami

Jednou z prvých aktivít v rámci Centra sociálneho dialógu II. bola odborná konferencia k problematike bývania v podmienkach marginalizovaných komunít. Podujatie formou štruktúrovaného dialógu prinieslo konkrétne riešenia.

Po oboznámení sa s cieľom podujatia a vstupom do danej problematiky nasledoval právny rozbor súčasného stavu práva na bývanie, usporadúvanie vlastníckych pomerov na území obce, ktorý uviedol doc. JUDr. Jozef Sotolár, PhD. Po jeho vystúpení nasledoval Ábel Ravasz, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity, ktorý predstavil štátnu koncepciu bývania a aktuálny stav problematiky bývania marginalizovaných komunít z pohľadu riešení a dosahov. V časti venovanej súčasným a plánovaným aktivitám a opatreniam štátu na úseku bývania pre marginalizované komunity vystúpila Mgr. Lucia Rozkopálová, riaditeľka odboru inklúzie marginalizovaných rómskych komunít Ministerstva vnútra SR a Ing. arch. Elena Szolgayová, PhD., zo sekcie bytovej politiky a mestského rozvoja Ministerstva dopravy a výstavby SR a zástupca Štátneho fondu rozvoja bývania. O reálnych dosahoch pre samosprávy pri aplikácii opatrení štátu v nadväznosti na bývanie, vzdelávanie a sociálne príspevky hovoril JUDr. Štefan Bielak, podpredseda ZMOS a primátor mesta Spišská Belá, ďalej Ing. Mgr. Božena Kováčová, MHA., starostka obce Janova Lehota a tiež Ing. Eduard Vokál, vedúci odboru vnútornej správy Mestského úradu v Prešove. Diskusia a spoločné formulovanie záverov sa konali pod taktovou predsedu Komory miest a podpredsedom ZMOS JUDr. Štefanom Bielakom.

Podujatie sa uskutočnilo 15. marca 2017 v priestoroch hotela Patria v Štrbskom Plese a bolo určené štatutárnym predstaviteľom miest a obcí. Na podujatí sa zúčastnilo 146 účastníkov, ktorí spoločne prijali nasledovné závery postavené na viacerých princípoch.

Zľava Jozef Turčány, výkonný podpredseda ZMOS, Štefan Bielak, podpredseda ZMOS a primátor mesta Spišská Belá a Ábel Ravasz, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity.

Závery z odbornej konferencie Problematika bývania v podmienkach rómskych komunít

1) Združenie miest a obcí Slovenska konštatuje, že vo vzťahu k tejto problematike bude sledovať nové trendy, aplikačnú prax a využije priestor na aktívne formovanie východísk pre riešenie problematiky. Aj naďalej sa bude venovať problematike marginalizovaných komunít, a to koordinovanými aktivitami v iných oblastiach. Bude pokračovať v cykle ďalších konferencií a vzdelávacích podujatí o rómskej problematike najmä v oblasti vzdelávania, sociálnej politiky a zdravotníctva.

ZMOS vníma problematiku bývania marginalizovaných komunít v širších súvislostiach. Jej efektívne riešenie potrebuje koordinované aktivity podporené osobitným prístupom samospráv, legislatívnou podporou a adekvátnymi finančnými nástrojmi

2) ZMOS vyzýva mestá a obce, aby rómsky problém neriešili „organizovaním“ presťahovania Rómov z ich obce/mesta/regiónu na územie inej samosprávy, keďže princíp dobrých susedských vzťahov je spôsob harmonického spolunažívania a úspešnej medziobecnej spolupráce.

3) ZMOS bude presadzovať prijatie novely zákona o pozemkových úpravách a riešenie majetkovoprávných vzťahov k neusporiadaným pozemkom pod verejnými stavbami aj v rómskych osadách s možnosťou využívania jednoduchých pozemkových úprav, bezodplatným prevodom pozemkov v správe SPF v prípade verejnoprospešných stavieb. Potrebne je tiež legislatívne doriešiť bezodplatné prevody štátnych pozemkov, ak sú ich správcom iné štátne inštitúcie (napr. zmenou zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku). Okrem toho ZMOS bude požadovať zmenu legislatívy aj v oblasti stavebného zákona a stavebného poriadku

s presahom na riešenie problematiky marginalizovaných komunít. Podľa názoru ZMOS zodpovedná legislatíva rozviaže štátu a samosprávam ruky pre riešenie dlhoročných problémov.

4) ZMOS žiada o širšiu a vecnejšiu diskusiu o naplnení tzv. filozofie 3D pri riešení rómskej otázky.

Každá obec má svoje špecifiká vrátane špecifik v rómskych komunitách. Je nutné prihliadať na veľkosť rómskej komunity v danej obci, kde prvky desegregácie za určitých akceptovaných podmienok, môžu mať aj pozitívne dosahy na život komunity.

5) ZMOS bude podporovať a presadzovať zvýšenie finančných prostriedkov v štátnom rozpočte na dotácie poskytované na podporu nájomného bývania. Tiež to, aby štát vytvoril účinnejšie nástroje a mechanizmy na získanie bývania aj pre ľudí s nízkymi príjmami, čo platí aj pre občanov žijúcich v podmienkach marginalizovaných rómskych komunít.

Podmienky bývania sú priamym ukazovateľom životnej úrovne aj v podmienkach minority. Deprivácia v bývaní má výrazný vplyv na život členov domácnosti vo všetkých oblastiach. Samospráva víta niektoré aktivity štátu, výsledkom ktorých je možnosť získania finančných príspevkov napr. na výstavbu komunitných centier, materských škôl, riešenie problémov odpadového hospodárstva, terénnu sociálnu prácu, vyškolenie zdravotných asistentov a pod. Jednorazové aktivity často problém neriešia, mnohé projekty sú v podmienkach samospráv ťažko udržateľné.

6) ZMOS aj vzhľadom na aktuálne skúsenosti prezentované mestami a obcami vstúpi do rokovanií o zjednodušení kritérií a urýchlení čerpania prostriedkov z EŠIF pre oblasť marginalizovaných (rómskych) skupín.

Pri revízii OP Ľudské zdroje bude presadzovať zosúladienie operačného programu s aktuálnymi politikami štátu – napr. stratégiou SR pre integráciu Rómov. Okrem toho žiada o naplnenie uznesení vlády SR k podpore najmenej rozvinutých okresov formou zvýhodnenia projektov obcí a miest z týchto okresov na získanie NFP z fondov EÚ (2014 - 2020).

7) Kancelária ZMOS bude distribuovať všetky pracovné materiály z konferencie členom združenia a pre všetky členské mestá a obce a vytvorí priestor na zasielanie pripomienok k uvedeným dokumentom.

ZMOS vníma riešenie celospoločenských problémov formou otvorenej a zodpovednej diskusie ako jeden z predpokladov ich úspešného riešenia.

(zmos)

ZMOS posúva samosprávu novým projektom

(Dokončenie zo str. 1)

● **V čom vidíte prínosy projektu pre mestá a obce? Viete ich už teraz vymenovať?**

- Projekt nevnímame len ako investíciu do odborných kvalít zamestnancov územnej samosprávy, ale aj ako spôsob zabezpečenia kvalitných analytických dokumentov, ktoré budú silným argumentačným zázemím pri presadzovaní oprávnených požiadaviek miest a obcí. Vďaka finančnej podpore dokážeme zabezpečiť dáta a informácie z viacerých kompetenčných oblastí miestnej územnej samosprávy, čo nám pomôže v ďalších krokoch. To zna-

mená v rokovaniach na úrovni sociálnych partnerov, v podpore odborného zázemia miest a obcí, ale aj napríklad v presadzovaní toho, čo samosprávy potrebujú.

● **Máte za sebou už prvé kroky a aktivity. Mohli by ste byť preto konkrétnejší?**

- V polovici marca sme sa venovali problematike bývania v podmienkach marginalizovaných komunít. Nebolo to stretnutie o káve a chlebičkoch, ale za účasti zástupcov viacerých ministerstiev a štátnej správy. Prostredníctvom skúseností z miest a obcí a tiež prednáškami odborníkov sme spoločne sformulovali kroky, kto-

rými budeme výrazne presadzovať ďalšie opatrenia na riešenie tohto problému. Ďalšou aktivitou v tomto roku bude analýza súčasného stavu a potrieb v oblasti zamestnávania v regionálnom

školsťve s ohľadom na štruktúru siete škôl a školských zariadení, výchovu a vzdelávanie pre potreby trhu práce. Okrem toho spracujeme analýzu a sformulujeme trendy procesu deinštitucionalizácie a možnosti miestnej územnej samosprávy z pohľadu zabezpečovania sociálnych služieb, zamestnanosti a odmeňovania. Po májovom sneme sa začneme orientovať na problematiku venovanú lokálnej hospodárskej súťaži a od jesene budeme formulovať projektové aktivity pre budúci rok.

● **Každý projekt má aj kvantifikovateľné ciele. Ako je to v prí-**

pade Centra sociálneho dialógu II?

- Presne tak, aj naše aktivity sú ohraničené niektorými merateľnými ukazovateľmi. Zaviazali sme sa vytvoriť 15 analytických dokumentov, stratégií a iných expertných dokumentov v oblasti podpory sociálneho dialógu. Zároveň máme definované, že počas projektu absolvuje vzdelávanie zamerané na zvýšenie zručností poskytovaných individuálnych služieb minimálne 300 odborných zamestnancov miest a obcí.

Zhováral sa:
Michal KALIŇÁK

ZMOS odmieta skreslené videnie problematiky odpadov

Koncom marca prezentovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora spolu s Potravinárskou komorou Slovenska postoje k zákonu o odpadoch. ZMOS veľmi pozorne sleduje aplikačnú prax v mestách a obciach a niektoré postoje a návrhy legislatívnych úprav týchto komôr odmieta.

„My sme už pri schvaľovaní zákona o odpadoch deklarovali, že budeme pozorne sledovať to, ako sa zákon v praxi približuje k očakávaniam, ktoré sprevádzali jeho prijatie. Mestá a obce majú na svojich pleciach mnohé povinnosti v súvislosti s odpadovým hospodárstvom a rešpektujú dohodnutý princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov a dovozcov,“ hovorí výkonný podpredseda ZMOS Jozef Turčány.

ZMOS nesúhlasí s úvahami komôr o tom, že „problémom slovenského systému je, že výrobca nemá v skutočnosti žiadny vplyv na výšku poplatkov, ktoré do systému platí“, ako tvrdia niektorí zástupcovia výrobcov. „Ak niekto kritizuje neprehľadnosť a netransparentnosť systému, mal by v prvom rade ako výrobca

hľadať odpovede priamo v tých organizáciách, ktoré sám zakladá,“ hovorí výkonný podpredseda ZMOS. Organizácie zodpovednosti výrobcov zriaďujú samotní výrobcovia a dovozcovia, nik iný.

ZMOS v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že ceny sú stanovené zmluvnou dohodou medzi výrobcami a organizáciami zodpovednosti výrobcov. Za iluzórne považuje tiež domnienky o tom, že tento poplatok si výrobcovia nepremietli do ceny výrobku. Okrem toho pripomína, že náklady a efektívnosť v odpadovom hospodárstve závisia od mnohých faktorov. Jedným z nich je aj úroveň a podmienky separácie, všetky procesy nakladania s komunálnym odpadom, vrátane nakladania so zmesovým ko-

munálnym odpadom. Teda nie výrobcovia, ani ich organizácie, ale v konečnom dôsledku obyvatelia miest a obcí platia za výrobu, aj za likvidáciu odpadov.

Naplnenie požiadavky oboch komôr, aby sa zrušil v zákone už dnes zavedený triedený zber viacvrstvového kombinovaného odpadu (tzv. tetrapack) považuje ZMOS za ničím neodôvodnený krok späť. „Keď spotrebiteľ nebude mať možnosť tento odpad odovzdať do nádoby na to určenej, tento odpad vysoko pravdepodobne skončí na skládke vo forme zmesového komunálneho odpadu, čo nie je naším cieľom,“ konštatuje na záver výkonný podpredseda ZMOS Jozef Turčány.

(ts)

Ústavný súd: Starostovia a primátori nemusia mať stredné vzdelanie

Ústavný súd Slovenskej republiky na svojom neverejnom zasadnutí 22. marca 2017 rozhodol, že zákonná podmienka o dosiahnutom stredoškolskom vzdelaní pre starostov je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“).

Konkrétne sú v rozpore s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4 a čl. 31 Ústavy SR tie ustanovenia zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), ktoré kandidátom na starostu ako predpoklad na výkon funkcie starostu obce určovali aj dosiahnutie minimálne stredoškolského vzdelania.

Ústavný súd SR pozastavil účinnosť sporných ustanovení volebného zákona už v roku 2014. Vyhovet tak návrhu skupiny 35 poslancov Národnej rady SR, ktorí v júli 2014 napadli niektoré ustanovenia Zákona o podmienkach výkonu volebného práva z roku 2014, ktoré hovoria, že starosta musí spĺňať predpoklady na výkon funkcie - musí mať stredoškolské vzdelanie a predložiť o tom doklad.

Informoval o tom Ústavný súd vo svojej tlačovej správe. Odôvodnenie rozhodnutia bude zverejnené až po doručení zainteresovaným stranám.

Väčšina členov ZMOS v čase, keď sa viedli diskusie o tejto téme, zaujala podporné stanovisko k vzdelaniu starostov.

(ts)

Učiteľom patrí mimoriadna vďaka a hlboká úcta

Už tradične 28. marec patrí Medzinárodnému dňu učiteľov a spája sa s narodením a odkazom Jána Amosa Komenského. Združenie miest a obcí Slovenska ho vníma ako príležitosť verejne oceniť tých, ktorí sú v mestách a obciach nositeľmi vzdelanosti.

Mestá a obce sú najväčšími zriaďovateľmi škôl a školských zariadení, historicky sú späté s výchovou a vzdelávaním, s poslaním, ktoré v školách plnia učitelia i nepedagogickí zamestnanci. Pri príležitosti Medzinárodného dňa učiteľov aj touto formou chceme oceniť tých, ktorí v školách formujú našu najmladšiu generáciu, odovzdávajú jej vedomosti, učia kriticky a v širších súvislostiach myslieť, a tak upevňujú morálne hodnoty, bez ktorých by sme boli komunitami jednotlivcov, ale nie to, čo najviac potrebujeme – ambicióznou spoločnosťou rozhladených a solidárnych ľudí. Združenie miest a obcí Slovenska pri príležitosti sviatku učiteľov vyjadruje všetkým zamestnancom v regionálnom školstve mimoriadnu vďaka a hlbokú úctu, lebo ich nenahraditeľný prístup k deťom, žiakom a študentom v každej generácii je nositeľom našej budúcnosti.

Michal SÝKORA,
predseda ZMOS

SCS ponúka pomoc mestám a obciam

Rýchly vedecko-technický rozvoj neobchádza ani oblasť cestného staviteľstva a cestného hospodárstva. Aj pre správcov miestnych komunikácií je čoraz náročnejšie sledovať napr. všetky nové materiály, technológie, postupy a metodiky na vykonávanie opráv a údržby komunikácií.

Slovenská cestná spoločnosť (SCS), ako stavovské a odborné občianske združenie, ponúka svoj špičkový odborný potenciál a pripravuje Informačné a konzultačné dni. Cieľom tejto aktivity je pomoc mestám a obciam pri zvyšovaní plynulosti a kvality dopravy, pri zlepšovaní úrovne vykonávania správy miestnych komunikácií a pri efektívnom a účelnom hospodárení so zvereným majetkom.

SCS je najvýznamnejšie stavovské združenie pôsobiace už viac ako 25 rokov v oblasti cestného staviteľstva a cestného hospodárstva na Slovensku, ktoré, okrem iných svojich činností, sa aktívne podieľa najmä na rozširovaní a prehľbovaní odborných teoretických a praktických poznatkov a na riešení aktuálnych odborných problémov.

V rámci Informačných a konzultačných dní sa účastníci dozvedia najnovšie informácie a získajú praktické rady z oblasti uplatnenia nových technológií na údržbu a opravy cestných vozoviek, o rozhodovacích procesoch pri hospodárení s cestami a mostami, vykonávaní zimnej údržby a pod. Podujatie ponúka pracovníkom samosprávy, stavebných úradov, starostom a primátorom – okrem prednášok a informácií – aj priestor na individuálne konzultácie a riešenie konkrétnych odborných problémov s

významnými odborníkmi pôsobiacimi v oblasti správy cestných komunikácií, výskume a odbornom vzdelávaní.

Informačné a konzultačné dni sa uskutočnia vo vybraných mestách vo všetkých regiónoch Slovenska, a to v snahe čo najviac sa priblížiť záujemcom o účasť na tomto podujatí. Podujatie bude vždy organizované ako poldňová akcia, ktorej súčasťou budú nielen prednášky s uvedením teoretických poznatkov a praktických skúseností k stanoveným témam, ale bude vytvorený priestor aj na prípadné konzultácie.

Bližšie informácie o termínoch a miestach konania Informačných a konzultačných dní, ako aj o obsahovom zameraní a podmienkach účasti, budú zverejnené na webovej stránke SCS www.cestnaspol.sk, prípadne podrobnejšie informácie môžete získať na mailovej adrese: ikd@cestnaspol.sk alebo cestnaspol@cestnaspol.sk.

Ako znižovať zaostávanie regiónov Slovenska?

Odpoveď na túto neľahkú otázku budú 27. apríla v Bratislave hľadať účastníci pripravovaného seminára. Ten je zaujímavý nielen tematickými blokmi a prednášajúcimi, ale aj tým, že aktívnymi divákmi môžu byť všetci, ktorí si priebeh seminára pozrú na internete, prípadne sa do diskusie zapoja svojimi otázkami.

Podľa organizátorov sa seminár zameria na možnosti efektívneho využitia existujúcich finančných prostriedkov - hlavne štrukturálnych a investičných fondov EÚ a ich komplementárnosti k štátnemu rozpočtu - na riešenie hlavných výziev rozvoja zaostávajúcich regiónov. Tími sú vysoká nezamestnanosť s veľkým podielom dlhodobo nezamestnaných, ucelené marginalizované komunity s nízkou účasťou v procese vzdelávania a na trhu práce, chýbajúce stratégie regionálnej špecializácie, z ktorých by vychádzal plán hospodárskej politiky pre daný región, a tiež chýbajúca infraštruktúra (sociálna infraštruktúra, dopravné prepojenia).

„Cieľ pripravovaného podujatia je jasný, účastníci budú diskutovať o tom, ako znížiť zaostávanie regiónov Slovenska prostredníctvom lepšieho využitia dostup-

ných prostriedkov na znižovanie nezamestnanosti, rozvoj ľudského kapitálu a skvalitnenie dopravnej infraštruktúry,“ hovorí Dušan Chrenek, vedúci Zastúpenia Európskej komisie v SR. Podľa neho „napriek hospodárskemu rastu Slovenska i prudkému rastu príjmov štátu v posledných rokoch chudobnejšie/menej úspešné regióny nedobiehajú tie bohatšie. Zásadným problémom je naďalej dlhodobá nezamestnanosť a fakt, že strata pracovných návykov sa v niektorých regiónoch týka podstatnej časti dospeléj populácie“.

Zaostávanie regiónov sa na Slovensku často spája s meškaním ich napojenia na diaľničnú sieť. Samostatný panel umožní otvorenú diskusiu o tom, čo všetko v dopravnej infraštruktúre SR škripe, a najmä ako by sa dalo pomôcť. Občanom, podnikateľom aj investorom.

„Naozaj chýbajú len peniaze?

Pozrieme sa hlbšie na priepasť medzi diaľničnými očakávaniami, sľubmi a skutočnosťou, a tiež na dlhodobé zanedbávanie údržby väčšiny jestvujúcich ciest a jeho následky,“ hovorí riaditeľ inštitútu INEKO Peter Goliaš. Seminár tiež ponúkne odpovede na to, ktoré problémy by sa dali (a mali) vyriešiť rýchlejšie, za oveľa menej peňazí a aj tam, kde rýchlostná cesta ešte dlho nebude.

Seminár sa uskutoční v rámci organizačného tandemu Zastúpenie Európskej komisie na Slovensko a INEKO, pričom do jednotlivých panelov boli pozvaní aj zástupcovia miestnej samosprávy. Podujatie sa uskutoční 27. apríla 2017 v Európskom informačnom centre, Palisády 29 v Bratislave. Po registrácii (9.00 – 9.30 h) a otvorení (9.30 – 9.35 h) budú nasledovať dva diskusné panely:

(mk)

9.35 – 11:30 h

PANEL I:

Ako lepšie využiť dostupné prostriedky na rozvoj regiónov?

Anton Marcincin, splnomocnenec vlády SR pre podporu najmenej rozvinutých okresov

Boris Sloboda, generálny riaditeľ, sekcia fondov EÚ (OP LZ), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Marek Mitošinka, generálny riaditeľ, sekcia programov regionálneho rozvoja (IROP), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Vladimír Ledecký, starosta Spišský Hrhov (tbc)

Ján Ferencák, primátor Kežmarku (tbc)

Moderátor: Dušan Chrenek, vedúci Zastúpenia Európskej komisie v SR

13.00 – 15.00

PANEL II:

Možnosti skvalitnenia dopravnej infraštruktúry

Juraj Méry, generálny riaditeľ sekcie riadenia projektov, Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Štefan Kišš, riaditeľ Útvaru hodnoty za peniaze (ÚHP) pri Ministerstve financií SR

Jaroslav Straka, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Európska komisia

Ján Kovalčík, analytik INEKO

Predstavitel komunálnej alebo podnikateľskej sféry z regiónov (tbc)

Moderátor: Peter Goliaš, riaditeľ INEKO

Aktualizované informácie o podujatí rovnako ako aj weblinky na sledovanie diskusie a zasielanie otázok pre diskutujúcich cez aplikáciu „sli.do“ sa budú nachádzať na stránkach organizátorov:

- INEKO: <http://www.ineko.sk/clanky/ako-znizovat-regionalne-rozdiely-na-slovensku>

- Zastúpenie EK: https://ec.europa.eu/slovakia/events_sk

V prípade záujmu zúčastniť sa na seminári kontaktujte kovacic@ineko.sk.

Prečo sa prihlásiť do súťaže Dedina roka?

Presne pod týmto názvom Slovenská agentúra životného prostredia a Spolok pre obnovu dediny organizujú monotematický seminár.

Súťaž Dedina roka je súťažou slovenských obcí, ktorej hlavnou myšlienkou je zachovanie tváre a duše dediny. Zúčastneným obciam umožňuje prezentovať celú škálu aktivít, ktoré sa na vidieku odohrávajú a upozorňuje na to, že vidiecky priestor je podstatnou a nezanedbateľnou súčasťou územia Slovenska. Zúčastniť sa na nej môže každá obec SR bez štatútu mesta, ktorá dokáže prezentovať vynikajúce a príkladné aktivity a iniciatívy uskutočnené v procese obnovy dediny a v zmysle princípov udržateľného rozvoja vidieka. Impulz na prihlásenie do súťaže môže dať obci ktorýkoľvek obyvateľ Slovenska.

Okrem titulu Dedina roka, 2. a 3. miesta môžu byť v súťaži udelené ocenenia v kategóriách:

Dedina ako hospodár,
Dedina ako maľovaná,
Dedina ako klenotnica,
Dedina ako pospolitosť,
Dedina ako partner,
Dedina ako hosťiteľ,
Dedina ako záhrada.

Národná hodnotiaca komisia súťaže Dedina roka 2017 môže zvážiť udelenie mimoriadneho ocenenia za pozoruhodné výsledky.

Prezentácia dosiahnutých výsledkov ocenených obcí je veľkou inšpiráciou pre všetky obce, ktoré sa váhajú na súťaži zúčastniť, ale aj motiváciou pre tie, ktoré sa chcú od úspešných obcí niečo naučiť a získať inšpirácie.

V poradí už 9. ročník súťaže Dedina roka bol vyhlásený 21. marca 2017. Ak sa chcete zapojiť do súťaže a stihnúť termín uzávierky, t. j. 28. apríl 2017, prídte sa informovať, inšpirovať a aj poradiť.

Termíny seminárov:

3. apríl 2017 (pondelok):
Obecný úrad Spišský Hrhov, 10.00 hod.

4. apríl 2017 (utorok):
Obecný úrad Dobrá Niva, 10.00 hod.

6. apríl 2017 (štvrtok):
Obecný úrad Semerovo, 10.00 hod.

Odborní garanti:

Ing. Lucia Vačoková, Slovenská agentúra životného prostredia a
Ing. arch. Anna Kršáková, Spolok pre obnovu dediny

Organizačný garant:

Ing. Jana Očenášová, Slovenská agentúra životného prostredia

Podrobnejšie informácie o súťaži

sú zverejnené na oficiálnom webovom sídle Programu obnovy dediny www.obnovadediny.sk. Nájdete nás aj na Facebooku!

Stabilitu garantuje lokálna hospodárska politika

Hospodársku politiku vo všeobecnosti vnímame ako súhrn rozhodovacích procesov v jednotlivých oblastiach ekonomického života. Samozrejme, objektom jej pôsobenia je ekonomický trh s celým jeho potenciálom. Preto sa treba sústrediť na obec, ktorá je základnou ekonomickou jednotkou formujúcou lokálnu hospodársku politiku.

Obec je základ

Nie je správne chápať obec iba ako územie s volenými orgánmi, ktoré vo väčšej či menšej miere spravujú miestnej záležitosti. Historicky je zrejme, že obec bola aj hospodárskou jednotkou, lokálnym trhom s vlastnými – formálnymi aj neformálnymi pravidlami. Jej vplyv sa postupne rozšíril, čo znásobuje postavenie obce v rámci lokálnej hospodárskej politiky.

Mestá a obce sú tradične vnímané ako veľký zamestnávateľ, hlavne vo vzťahu k úradníkom, pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom v regionálnom školstve a zamestnancom v sociálnych službách. Pravdou je, že miestna územná samospráva je silný „lokálny hráč“ aj z pohľadu zamestnávania prostredníctvom obecných podnikov a obchodných spoločností s majetkovou účasťou obcí. To znamená, že miestna územná samospráva má čo povedať aj do malého a stredného podnikania. Obec je nielen správca a platca daní. Má mnohé nástroje na realizáciu vlastnej

hospodárskej politiky a jej reguláciu na svojom území, vo vzťahu k ostatným podnikateľským subjektom.

Nedávno publikované hodnotenie Slovenska z pohľadu Európskej komisie v oblasti podnikania okrem iného konštatuje: „Malé a stredné podniky môžu pri hospodárskej diverzifikácii Slovenska zohrávať zásadnú úlohu, pričom výzvou je naďalej politika inovácií a efektívnosť využívania zdrojov.“ Na margo toho Európska komisia pred rokom formulovala odporúčanie „prijatť komplexný plán na riešenie administratívnych a regulačných prekážok pre podnikateľský sektor“. Tu sa však podľa jej konštatovania „nedosiahol žiadny pokrok“. Opatrenia vo vzťahu k podpore zamestnanosti teda nešli ruka v ruku s ďalšími aktivitami očakávanými v tejto oblasti. Nedostatky v podnikateľskom prostredí sú podľa správy „výrazne horšie než priemer EÚ, pokiaľ ide o reagovanie verejnej správy na potreby malých a stredných podnikov. Svetová banka vo svojej správe z roku 2017 na-

zvanej Doing business zaradila Slovensko na 68. miesto spomedzi 190 krajín v oblasti založenia podniku – čo je mierne zhoršenie oproti správe z roku 2016.“ Aj tu sa preto ukazuje ako dôležité, aby sa samosprávy výraznejšie angažovali v aktivitách súvisiacich s reguláciou podnikateľského prostredia, keďže, ak je toto doménu podnikateľskej sféry – potom aj mestských podnikov. A keď to vnímame optikou vytvárania pracovných príležitostí v súkromnom sektore, potom musíme konštatovať, že žiaden podnik nepôsobí v anonymnom prostredí, ale na území konkrétnej obce či mesta.

Aj samospráva je investor

Autori správy o Slovensku v súvislosti s tvorbou pracovných príležitostí uvádzajú: „Cieľom je do roku 2020 vytvoriť 17 615 nových pracovných miest, napríklad podporou lepšej infraštruktúry a sociálnych podnikov. Úspešná realizácia tohto cieľa závisí od

vytvorenia regionálnych a miestnych partnerstiev.“ Tu sa ukazuje, že medziobecnú spoluprácu treba vnímať ako jeden z nástrojov cielenej hospodárskej politiky v komunálnom prostredí, a preto aj východisko pre tvorbu pracovných miest.

Netreba sa výlučne pútať na tento vládny záväzok, ale je to príležitosť zdôrazniť, že opatrenia priamo sa týkajúce malých a stredných podnikateľov treba vnímať aj z hľadiska potrieb samospráv. Napokon, máme pred sebou mnohé, pomerne atraktívne agendy formulované v rámci konceptu Smart Cities, prípadne Green Jobs, ale aj v súvislosti s energetikou či možnosťami agrosektora. Všade tam sú potrebné investície, ktoré dokážu garantovať nielen rozvoj medziobecnej spolupráce, ale aj udržateľný rozvoj regiónov a zamestnanosť.

Za investora preto netreba považovať len firmu s dobrým nápadom, ale aj samosprávu s doteraz nevyužitým potenciálom. Samospráva ani zďaleka nie je len úrad, ale tiež architekt územia a,

samozrejme, najväčší zriaďovateľ základných škôl, školských zariadení a tiež významný poskytovateľ sociálnych služieb.

Nástroj ekonomickej stability

Tak, ako je samospráva jedným z predpokladov demokracie, rovnako dôležito treba vnímať lokálnu hospodársku politiku, teda ako nástroj ekonomickej stability. Preto je vhodné namiesto poskytovania stimulov pre veľké fabriky veľmi seriózne formulovať podporné mechanizmy pre malé a stredné podniky s majetkovou účasťou samospráv. Veď rozkývaná vlajková loď môže spôsobiť viac problémov než malé loďky...

Tento koncept nemá za úlohu krivenie podnikateľského prostredia, ani neoprávnené zásahy do trhových procesov. Uvedený prístup má ambíciu podporovať udržateľné projekty zvyšujúce lokálnu zamestnanosť a prostredníctvom medziobecnej spolupráce rozvoj efektívnej spolupráce samospráv.

Európska správa o Slovensku

Európska komisia pripravila Správu o Slovensku, ktorá je orientovaná na posúdenie pokroku v oblasti štrukturálnych reforiem, prevencie a nápravy makroekonomických nerovnováh a výsledky hĺbkových preskúmaní.

Povedané inými slovami, Brusel hodnotil členské štáty rovnakou optikou aj porovnaním toho, ako sa krajiny vysporiadali s dávnejšími odporúčaniami.

Hospodársky rast je odrazový mostík

Podľa hodnotenia Európskej komisie je hospodársky rast Slovenska naďalej jedným z najrýchlejších v Európskej únii. „Podľa prognózy Komisie zo začiatku roku 2017 sa predpokladá, že reálny HDP sa vlni zvýšil o 3,3 %, a to najmä v dôsledku priaznivého vývoja čistého vývozu, ako aj v dôsledku značného rastu výdavkov domácností v podmienkach silného oživenia trhu práce.“ Na prvý pohľad veľmi priaznivá informácia, pri ktorej však treba jedným dychom uviesť riziko Európskej komisie. Tá ho vníma v tom, „že vývoj bude oproti strednodobému výhľadu menej priaznivý, predstavuje tlmený zahraničný dopyt vrátane dopytu po produkcii automobilového priemyslu“. Inými slovami, ak chceme znížiť mieru týchto obáv, musíme

sa viac orientovať aj na iné piliere produkcie, ako je len túžba po výrobe a vývoze áut. Dokonca správa v časti venovanej investíciám konštatuje: „Vysoká závislosť od zahraničných investícií a vysoká špecializácia na odvetvie automobilového priemyslu navyše spôsobujú, že slovenské hospodárstvo je vystavené globálnym hospodárskym výkyvom.“ Tu asi už netreba dodať viac, ako iba pripomenúť nástup prvej vlády Mikuláša Dzurindu, ktorá musela sanovať vtedajšiu vlajkovú loď nášho hospodárstva – košícké železiarne. Ich zlé manažovanie a výkyvy na svetových trhoch takmer spôsobili kolaps našej ekonomiky.

Hospodársky rast je jedným z predpokladov kontinuálneho rozvoja a ekonomickej stability. Keď ho chceme vnímať ako odrazový mostík k úspechu, potom je potrebné orientovať sa na viacero pilierov výroby a produkcie, čo minimalizuje dopady rizík a zvýši ekonomickú stabilitu.

Práca a zamestnanosť

S hospodárskym rastom súvisí komplex ďalších oblastí, ktoré naj-

viac vnímame cez prácu a zamestnanosť. Podľa hodnotenia: „Kľúčovým problémom je však naďalej dlhodobá nezamestnanosť charakterizovaná rozsiahlymi geografickými rozdielmi na trhu práce a nízkou mobilitou pracovnej sily. Nedostatočné výsledky v oblasti vzdelávania a nerovnosti súvisiace so sociálno-ekonomickým zázemím sú zásadnými prekážkami pri budovaní ľudského kapitálu, čo môže potenciálne spôsobiť dominový efekt v oblasti úrovne zručností a rastového potenciálu.“ Ľudský kapitál treba vnímať aj na základe konštatovania, podľa ktorého „rastúci podiel výrobných spoločností hlási problémy pri prijímaní ľudí so správnou kvalifikáciou.“ Na tieto fakty nadväzuje ďalší záver, podľa ktorého: „Výsledky študentov v základných zručnostiach sa ešte viac zhoršili a nerovnosti v oblasti vzdelávania zostávajú veľmi výrazné.“

Tu sa ukazuje, že systém duálneho vzdelávania ako jeden z predpokladov formovania kvalifikovanej pracovnej sily nemožno vnímať len angažovanosťou samosprávnych krajov ako naj-

väčších zriaďovateľov stredných odborných škôl a osvietenosťou zamestnávateľov podporovať počas štúdia svojich budúcich zamestnancov.

Je zrejme, že priemyselný park, do ktorého sa vďaka investičným stimulom nastahuje súkromná firma, nie je zárukou úspechu. Môžeme mať pod strechou nového areálu najnovšie technológie, keď však chýbajú zruční zamestnanci, predpokladaný výsledok nemožno označiť za úspech... Je potrebné orientovať sa na miestnu územnú samosprávu. Jedine od jej ústretovosti závisí vyčlenenie územia na priemyselnú zónu, čo je prvý krok k výstavbe fabriky, alebo udomácnenia sa novej technológie. Mestá a obce sú najväčšími zriaďovateľmi základných škôl a práve v ich končiacich ročníkoch sa žiaci rozhodujú o výbere strednej školy. Samosprávy preto netreba obchádzať. Práve naopak, treba ich podporovať v školstve a v každej z oblastí, ktorá priamo, či nepriamo súvisí s formovaním lokálnej hospodárskej politiky.

Napokon, „rýchle vytváranie pracovných miest a podporné

opatrenia pre pracovníkov s nízkymi príjmami pomohli znížiť mieru nezamestnanosti, hoci problémy na trhu práce pretrvávajú,“ uvádza sa v Správe o Slovensku, čo treba vnímať aj v kontexte vládnych opatrení, v ktorých sa výrazne angažovala miestna územná samospráva.

Napriek niektorým pozitívnym hodnoteniam a otvorenosti v pomenovaní rizík správa okrem iného uvádza, že „krajina dosiahla pokrok pri zlepšovaní daňovej disciplíny, v boji proti daňovým podvodom a v reforme svojho dôchodkového systému.“ Autori dokumentu zároveň konštatujú, že „Slovensko pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2016 dosiahlo obmedzený pokrok. Odporúčania, ktoré v júni 2016 adresovala Rada EÚ, sa zameriavali na tri hlavné témy: verejné financie a dlhodobá udržateľnosť, trh práce a výzvy v oblasti vzdelávania a problematika verejnej správy.“

Stranu pripravil:
Michal KALIŇÁK
(Autor je politológ)

Obce regiónu jadrových elektrární Jaslovské Bohunice hodnotili rok 2016

Urobili kus dobrej práce

Po dlhšom čase, keď výročné snemy Združenia miest a obcí regiónu JE Jaslovské Bohunice bývali v Maduniciach, sa tohtoročný 27. snem konal vo štvrtok 16. marca v Jaslovských Bohuniciach. Zúčastnili sa na ňom starostovia a primátori 93 obcí a miest, čo predstavovalo 61 % zo 153 súčasných členov združenia, snem teda bol podľa stanov uznášaniaschopný.

Nechýbali ani hostia, medzi nimi predseda Trnavského samosprávneho kraja **Tibor Mikuš**, členka predsedníctva Rady ZMOS, starostka Janovej Lehoty **Božena Kováčová**. Samozrejme, prišli aj vrcholní riadiaci pracovníci z podnikov a spoločností, ktoré fungujú v odvetví jadrovej energetiky alebo v inej spoločensky dôležitej sfére života.

Snem otvoril predseda ZMO JE Jaslovské Bohunice **Vladimír Púčik**, starosta Ružindola. Privítal hostí a odovzdal slovo starostke hostiteľskej obce Jaslovské Bohunice (2240 obyv.) **Božene Krajčovičovej**. Starostka všetkých privítala a súčasne pripomenula dôležitosť práce starostov a primátorov a dodala, že ich poslanie nie je iba ťažké, ale musia čeliť aj rôznym neopodstatneným útokom, ku ktorým sa pred niekoľkými rokmi de facto pridala aj väčšina v tom čase vládnuvších politických síl, čo vyústilo do obmedzenia zákonných príjmov štatutárov miest a obcí. „Nedovoľme, aby nás naše odlišné názory rozdeľovali, ale držme spolu a hľadáme riešenia,“ zdôraznila starostka B. Krajčovičová.

Následne snem schválil program, rokovací poriadok, zloženie pracovného predsedníctva, overovateľov zápisnice a iné.

Slova sa potom ujal predseda združenia **Vladimír Púčik**, ktorý zhodnotil činnosť združenia za rok 2016.

„Tí, čo prišli do samosprávy ako nováčikovia, už samosprávu ako tak spoznali a všetci máme za sebou rok plný pracovných povinností, ale aj blúdenia v labyrinte nelogických a často vzájomne si odporujúcich zákonov, vyhlášok, usmernení, projektov, programov, termínov... Hoci sa nám v obciach nepodarilo uskutočniť všetky naše plány aj napriek maximálnej snahe, pri optimistickom nadhľade však môžeme rok označiť za úspešný, lebo sme urobili kus dobrej práce,“ zdôraznil V. Púčik.

Jadrová energetika a región

Tejto téme, pochopiteľne, venoval predseda ZMO veľkú pozornosť, pretože bezpečnosť atómovej elektrárne a jej prevádzky je pre ľudí žijúcich v regióne JE prvoradá a chcú byť o nej informovaní. Aby sa zlepšila informovanosť verejnosti regiónu v oblasti ohrozenia jadrovými zariadeniami v lokalite Jaslovské Bohunice, bola vytvorená **Občianska informačná komi-**

sia (OIK) Bohunice. Tu pôsobia aj významné spoločnosti - Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s. (JAVYS); Slovenské elektrárne, člen skupiny ENEL, a. s. a Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. OIK pracuje v súlade s platným štatútom a má 16 členov. Aj v roku 2016, povedal V. Púčik, sa komisia stretávala pravidelne, v apríli sa uskutočnil seminár „30 rokov od havárie jadrovej elektrárne Černobyl“; v máji členovia OIK boli na pracovnej ceste v jadrovej elektrárni Darlington v Kanade; v septembri sa v Tatranskej Lomnici uskutočnilo spoločné rokovanie OIK Bohunice – OIK Mochovce – OBK Dukovany. OIK sa zúčastnila aj na otvorení nového skladu rádioaktívnych odpadov v Mochovciach.

Dvaja zástupcovia ZMO sa pravidelne zúčastňujú aj na rokovaniach **Medzirezortnej pracovnej skupiny** na riešenie občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu, informoval V. Púčik. Tá sa, okrem iného, zaoberala aj aplikáciou Zákona č. 54/2015 Z. z. o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu a jej finančnom krytí v praxi, vrátane vyhlášky ÚJD č. 150/2015 a povinnosťami prevádzkovateľov jadrových zariadení.

Na rokovaní v apríli 2016 bolo predložené stanovisko Ministerstva financií SR k účasti verejných zdrojov na krytí zodpovednosti za jadrovú škodu. Podľa MF SR „pokiaľ za obdobie od prijatia uznesenia vlády SR č. 152/2014 do konca roka 2016 nedôjde k zmenám v medzinárodných dohodách, resp. iných medzinárodných právnych normách, zaväzujúcich Slovenskú republiku zabezpečiť účasť verejných zdrojov na krytí zodpovednosti za jadrovú škodu,

MF SR nebude súhlasiť s účasťou verejných zdrojov na tomto krytí“. K zmenám v medzinárodných zmluvách do konca roku 2016 neprišlo.

Na ďalšom rokovaní v júni boli prerokované jednotlivé body materiálu o vývoji občianskoprávnej zodpovednosti, ktorý bude v roku 2017 predložený na schválenie vláde SR. Spoločnosť JAVYS, a. s., deklarovala, že sa stala z pohľadu verejných financií subjektom verejnej správy. Po prípadnom pristúpení k Protokolu z 1997 alebo CSC Dohovoru, by v ich prípade narástol limit zodpovednosti takmer dvojnásobne, čím by sa zvýšilo aj celkové poistné. Nesúhlasia preto so zvýšením limitov zodpovednosti, lebo napr. vo Francúzsku a Belgicku, ktoré majú limity zodpovednosti vyššie ako Slovensko (Francúzsko 700 mil. eur a rozšírenú definíciu jadrovej škody; Belgicko 1,2 mld. eur, tak-

tiež rozšírenú definíciu jadrovej škody) sú ceny nehnuteľností viacnásobne vyššie ako na Slovensku, a teda sú vyššie aj limity zodpovednosti. Zástupca ZMO a ZMOS vyjadrili názor, že pristúpenie k Protokolu z 1997 by bolo vítané, uvedomujú si však aj riziká, ako sú napr. aj negatívne vplyvy na ceny energií. Zástupcovia prevádzkovateľov jadrových zariadení potvrdili, že sú za návrh neprístupovať v súčasnosti k žiadnemu novému dohovoru.

Predseda ZMO, región JE Jaslovské Bohunice V. Púčik ďalej uviedol, že ZMO vzniklo, aby spájalo všetky obce regiónu a riešilo, okrem iného, aj otázky bezpečnosti občanov žijúcich v okolí jadrových elektrární Bohunice. Zdravie našich obyvateľov je prvoradé a nadradené nad všetky finančné záujmy jednotlivých prevádzkovateľov jadrových zariadení. Snahou združenia preto je, zdôraznil, aby akýkoľvek legislatívny proces v otázke občianskoprávnej bezpečnosti chránil predovšetkým zdravie a napokon aj majetok občanov v prípade havarijnej udalosti na jadrovom zariadení. Z týchto dôvodov ZMO Jaslovské Bohunice podporuje pristúpenie k Protokolu z roku 1997. Dôležitým aspektom zo strany združenia je, aby v prípade udalosti na jadrovom zariadení, boli odškodnení na zdraví a majetku všetci obyvatelia. Poistenie a finančná zábezpeka prevádzkovateľa by mala kryť všetky spôsobené škody. Zároveň žiadame, povedal V. Púčik, aby sa na odškodnení podieľal aj samotný štát, ktorý vydal rozhodnutie na prevádzku jadrových zariadení. Vzhľadom na tridsaťročnú prekluzívnu lehotu, navrhujeme zvýšiť daný limit na úroveň vyspelých krajín, aby sa v čo najväčšej

miere eliminovali predovšetkým zdravotné negatíva z prípadnej havárie. Zo zvýšeného finančného limitu by mala byť alokovaná vyššia čiastka práve na odškodnenie zdravia obyvateľstva. V rámci riešenia ďalších legislatívnych úprav a návrhov ZMO navrhuje lehotu nižšiu ako 5 rokov, a to 3 roky. „ZMO, región JE Jaslovské Bohunice, preto vládu SR žiada, aby prerokovala jednoalternatívny návrh na pristúpenie k Protokolu 1997, ktorým sa mení a dopĺňa Viedenský dohovor o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrové škody spôsobené jadrovou udalosťou z roku 1963.“

V samotnom materiáli, ktorý bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie Úradu jadrového dozoru (ÚJD) SR sa uvádza: „Pri zohľadnení objektívnych skutočností, potenciálne pozitívnych aspektov pristúpenia k Protokolu z 1997 a potenciálnych alebo skutočne negatívnych aspektov, nie je jednoduché ani objektívne možné navrhnúť vláde iba jednu možnosť rozhodnutia bez ďalších konsekvencií. Preto je uznesenie navrhnuté alternatívne. Ktorákoľvek alternatíva rozhodnutia vlády prináša so sebou aj pozitívne aj negatívne aspekty, pričom žiadne z nich neprevládajú.“

Pozornosť legislatíve

Naši zástupcovia v Predsedníctve a Rade ZMOS, v jeho sekciách na všetkých rokovaníach intenzívne pripomienkujú pripravované návrhy zákonov, neraz navrhujú ich zmeny podľa požiadaviek praxe, s ktorou sa denne stretávajú, pokračoval predseda V. Púčik. Na všetkých rokovaníach rady združenia sú v samostatných bodoch programu riešené otázky aplikácie existujúcej legislatívy, prípadne sú riešené v bode rôzne. Ziaľ, obce stále, i keď pod nesmiernym tlakom, musia dokazovať, že napriek všetkým, i novým povinnostiam, preneseným kompetenciám, často v podmienkach nedostatočného personálneho zabezpečenia (nástup zodpovedných zamestnancov za súčasných platových podmienok, keď v niektorých triedach tabuľky nedosahujú ani výšku minimálnej mzdy) si svoje povinnosti plnia. Boríme sa s projektmi Európskej únie a ich stále sa meniacimi pravidlami; upozornil V. Púčik, verejne obstarávame a pritom sa snažíme vyhnúť situácii, kde si v Elektronickom kontraktčnom systéme obstarávame „veci“, ktoré sú napokon iné ako sme požadovali, alebo sa po krátkom používaní rozpadnú, prípadne by sme

si ich priamo kúpili rýchlejšie a lacnejšie. Hľadáme zdroje na opravu miestnych komunikácií; rekonštrukciu a opravy základných a materských škôl; budujeme kanalizácie, vodovody; nové lokality IBV; riešime plné kontajnery separovaného odpadu, ktoré sa kopia a nemá ich kto odviezť..

Potom sa V. Púčik venoval niekoľkým zákonom osobitne.

Zákon o odpadoch

Čerešničkou na torte bol v roku 2016 (a stále je aj v tomto roku) Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorého aplikácia v praxi je jedno veľké kocúrko a obec z toho pred občanmi vychádza ako neschopná zabezpečiť vývoz odpadu. Dôsledkom toho je však strata záujmu občanov odpad triediť. V júni sme žiadali ZMOS a MŽP SR, uviedol V. Púčik, aby presadzovali novelizáciu vyhlášky č. 371/2015 z 13. 11. 2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Doplňenie písmena c) v §14, ods. 8 tak, aby na biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad mohli obce umiestniť veľkoobjemový kontajner, do ktorého občania podľa podmienok určených obcou môžu tento odpad vložiť. Vychádzali sme z toho, že aktuálna vyhláška neumožňuje obciam zabezpečiť veľkoobjemové kontajnery, do ktorých by občania „zelený odpad“ zo záhrad mohli umiestniť. Vela, predovšetkým nových domov, nemá kompostér, kde by tento odpad využili, čo obci spôsobuje praktické problémy v plnení svojich povinností, ktoré jej určuje platná legislatíva. Novelizácia vyhlášky sa nám z časového hľadiska javí ako najrýchlejší spôsob „zjednodušenia“ postupu obcí v uplatňovaní zákona o odpadoch, dodal V. Púčik.

V októbri 2016, pokračoval predseda ZMO, sme zaslali na ZMOS pripomienky, ktoré odrážajú každodennú prax obcí a miest nielen nášho regiónu, ale celého Slovenska. Navrhovali sme zriadiť orgán štátnej správy, ktorý začne konanie na zistenie zodpovednej osoby za nezákonné umiestnenie odpadu, a v prípade, že sa nepodarí zistiť zodpovednú osobu, určí povinnosť odstrániť nelegálnu skládku vlastníčkovi pozemku, pričom by zákon zároveň ustanovil výnimku pre pozemky, ktoré sú v správe štátnych organizácií.

Neustále upozorňujeme na nepružnú komunikáciu s organizáciami zodpovednosti výrobcu (OZV); „boj“ samospráv o každý kontajner vyseparovaného odpadu, keďže v systéme nie je dosť finančných prostriedkov. Nie je zohľadnená výstavba nových domov, bytov, a teda produkcia ich odpadu; novozakúpené kontajnery z príspevkov Recyklačného fondu „čakajú“ v skladoch, pivniciach kultúrnych domov, a nie je možné ich použiť, pretože ich nemá kto vyviezť. Problémy sú s odpadovými pneumatikami; v nakladaní s uhynutými zvieratami usmrtenými na komunikáciách; s drobným stavebným odpadom a ďalšie. Tejto problematike sa musíme intenzívne venovať aj v tomto roku,

lebo je to téma stále horúca, dodal V. Púčik.

Zákon o obecnom zriadení

Naše regionálne združenie opakovane, už niekoľko rokov vyvíja tlak na novelu Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. V októbri rada združenia schválila 25 návrhov, ktoré pokladá za dôležité, aby boli zaradené do novely. Všetky vychádzajú z aplikačnej praxe a je k nim spracované odôvodnenie. Ide napr. o problém materskej a rodičovskej dovolenky starostky; dlhodobej PN starostu či hlavného kontrolóra obce; náležitosti týkajúce sa výkonu funkcie hlavného kontrolóra a iné. Celý proces budeme dôsledne sledovať a naďalej pripomienkovať, povedal predseda ZMO V. Púčik.

Školstvo

Ďalšou horúcou témou diskusií na každom rokovaní rady ZMO a tiež orgánov ZMOS je školstvo a k tomu prislúchajúce mediálne témy: odmeňovanie pedagogických aj nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení zriadených obcami a mestami a dosah na rozpočty miest a obcí. Dovolím si citovať z materiálu ZMOS (02/2017), pretože plne vystihuje naše stanovisko: „*Aj na základe zistení Najvyššieho kontrolného úradu v roku 2015 si dovoľujeme tvrdiť, že na financovaní preneseného výkonu štátnej správy v školstve sa nemalým podielom angažujú aj mestá a obce (napr. dofinancovanie základných škôl, vrátane dofinancovania platov zamestnancov základných škôl, spolufinancovanie projektov a pod.). Zastávame názor, že táto skutočnosť je v rozpore s Ústavou SR, ktorá zaväzuje štát, aby náklady na výkon štátnej správy, ktorý preniesol na miestnu územnú samosprávu, hradil štát. Už dnes evidujeme názory, že mestá a obce sú povinné spolufinancovať základné školy, čo môže v budúcnosti vyústiť do situácie, že štát pri tvorbe normatívneho financovania na žiaka základnej školy priamo povie, akým objemom sa má mesto alebo obec podieľať na výške normatívu na žiaka.*“

ZMO, región JE Jaslovské Bohunice podporuje uznesenie ZMOS, ktorým nesúhlasí s návrhom na zrušenie kompenzačného koeficientu na financovanie druhého stupňa plne organizovaných základných škôl s celkovým počtom žiakov od 150 do 250, ktorý by následne spôsobil zrušenie tried na 2. stupni dotknutých ZŠ a tým by sa obmedzila dostupnosť prístupu k bezplatnému vzdelávaniu v ZŠ. Obce ako zriaďovatelia tiež investovali veľké finančné prostriedky do obnovy a rekonštrukcie budov, tried, kotolní, učební a i., ktoré by nebolo možné efektívne využiť. V mnohých prípadoch by došlo k nenaplneniu projektovaných parametrov europrojektov, z ktorých boli financované rekonštrukcie ZŠ z pohľadu monitorovanej 5-ročnej udržateľnosti europrojektov

a z tohto dôvodu by obce museli vracať alikvotnú finančnú časť z obdržaných nenávratných finančných príspevkov. O tieto by obce následne museli žiadať štát. Samozrejme, s tým súvisia aj ďalšie nefinančné dosahy na život obce.

V ďalšej časti svojho vystúpenia sa predseda ZMO Vladimír Púčik venoval spoločnému verejnému obstarávaniu s inými obcami a príprave návrhu zákona o sociálnom zabezpečení starostov. Venovali sme sa i ďalším témam:

infozákona, elektronizácii samosprávy, eurofondom, rozpočtu verejnej správy, nezamestnanosti v obciach a ďalším, dodal V. Púčik..

Vzdelávanie samosprávy

Vzdelávanie zamestnancov obecných a mestských úradov zabezpečuje naše vlastné regionálne vzdelávacie centrum (RVC), ktoré vzniklo 1. 1. 1996, povedal predseda ZMO a pridal malú štatistiku. V roku 2016 zorganizovali 33 podujatí, spolu to znamenalo 40 vzdelávacích dní s počtom 4022 účastníkov. RVC pružne reaguje na zmeny legislatívy a aktuálne potreby členských obcí, pracuje priamo v regióne a je cenovo bezkonkurenčné. Členské obce platia na bežné semináre poplatok 15 eur, čo je niekoľkonásobne menej ako ponúkajú komerčné firmy.

Kancelária združenia sídli v priestoroch na Trhovej ul. č. 2, Trnava a kompletne organizačne zabezpečuje všetky aktivity, podujatia, administratívu, hospodárske a technické úlohy súvisiace s činnosťou združenia. Činnosť v plnom rozsahu zabezpečuje vedúca kancelárie Andrea Briestenská.

Na minuloročnom sneme predstavili aj novú webovú stránku združenia www.zmo.sk, ktorá má moderný dizajn a obsahuje základné informácie o činnosti združenia a taktiež spĺňa všetky štandardy v zmysle legislatívy pre subjekty verejnej správy. Chceme vás požiadať, v prípade, že ste tak doposiaľ neurobili, aby ste na web stránkach vašich obcí umiestnili preklikať s naším logom ako člen ZMO, dodal V. Púčik.

Rok plný podujatí – futbalisti sú majstri Európy

Na záver svojho vystúpenia predseda ZMO informoval o športových, kultúrnych a spoločenských podujatiach, ktoré ZMO organizovalo, prípadne sa na nich zúčastnilo. Bolo ich neúrekom a účastníkom prinášali radosť i poučenie. Viac informácií o jednotlivých podujatiach nájdete záujemcovia v snemových novinách, ktoré možno nájsť aj na webovej

región JE Jaslovské Bohunice.

Z vystúpení hostí

Tibor Mikuš: Pomohli by jednomandátové obvody

Po správe predsedu ZMO sa o slovo prihlásil Tibor Mikuš, predseda Trnavského samosprávneho kraja. Mám radosť, keď vás vidím, povedal. Môj osobný vzťah k samospráve poznáte – samosprávy sú pevné piliere rozvoja Slovenska, pretože starostovia, primátori a miestni poslanci sú

stránke www.zmo.sk.

Nemôžem však nespomenúť našich futbalistov, podotkol V. Púčik. Po celý rok nás úspešne reprezentovalo **futbalové družstvo starostov**. Zúčastnilo sa na viacerých turnajoch a na mnohých obecných podujatiach. **Vrcholom sezóny však boli majstrovstvá Európy vo futbale starostov v Uherskom Hradišti – EURO-MAYORS 2016, kde družstvo Slovensko I. získalo titul Majster Európy.** Základ družstva tvorili starostovia nášho regiónu. Realizačný tím a tréneri sú taktiež z našich radov. Teší nás, že sme si splnili sen – a dôstojne reprezentovali Slovensko, ale aj náš región, konštatoval predseda ZMO a na záver poďakoval všetkým, ktorí sa na podujatiach pripravovaných združením zúčastňovali a dodal: Napriek tomu, že občas „počujeme rôzne šumy zo zákulisia“ o tom, aké akcie robíme, čo na nich robíme, aký je ich zmysel..., cením si každého jedného starostu/primátora, ktorý príde medzi nás, nájde si čas stretnúť sa, porozprávať, vymeniť si skúsenosti, niečo sa naučiť, vypočuť si. Každé podujatie má svoj zmysluplný cieľ, má svoj odborný program. A hlasy v „pozadí“? Tie vždy boli a budú – neubránime sa im, nech by sme urobili čokoľvek. Súčasne moje poďakovanie patrí tým, ktorí sa do prípravy niektorých podujatí zapojili osobne.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, želim vám v ďalšom SAMOsprávnom roku vytrvalosť, odhodlanie, nadšenie v práci i osobnom živote, dostatok motivácie a k tomu, samozrejme, pevné zdravie, uzavrel svoj príhovor Vladimír Púčik, predseda ZMO,

volení priamo. Vy ste v prvej línii, priamo pri občanoch. Máme spoločné radosti, ale aj starosti, napr. verejné obstarávanie či cesty a ich ničenie. Sme hrdí na hasičov, folkloristov. Som povďačný ľuďom, ktorí tieto aktivity zaznamenávajú písomne v knižnej forme. Blahoželám vám, že už 27 rokov patríte k najaktívnejším zložkám v spoločnosti. Tešia ma naše vzájomné dobré vzťahy, že sa vieme stretnúť, diskutovať, ale že máme napr. aj nadáciu na pomoc s krízovým fondom v prípade nejakej katastrofy. A máme majstrov Európy vo futbale starostov, ceňme si to, sú oveľa väčšie krajiny s väčšími zdrojmi, ale my sme ich porazili. Precitujem radosť starostov-futbalistov, lebo aj mne sa podarilo byť majstrom Európy, ešte v roku 1989. Spoločnosť, aj my, sa boríme s mnohými problémami, ľudia nadvádzajú na politikov, jedným z liekov na všetko by bolo ustanovenie jednomandátových volebných obvodov v Národnej rade SR i v krajských zastupiteľstvách, zdôraznil T. Mikuš. Aj naďalej budeme vzájomne diskutovať a spolupracovať, ostaňte pevní v našich zásadách, aby ste dokázali riešiť problémy ľudí, uzavrel predseda TTSK Tibor Mikuš svoje vystúpenie.

Božena Kováčová, starostka Janovej Lehoty, zastupovala ako členka Predsedníctva ZMOS toto celoslovenské združenie. Je mi cťou, že môžem byť medzi vami, zastupujem podpredsedu ZMOS Jozefa Turčányho, ktorý musel ísť za ministrom práce rokovať o jeho účasti na Rade ZMOS, povedala B. Kováčová na úvod. Najskôr hovorila o školstve, kde ZMOS razantne odmietlo požiadavky, aby sa-

mospráva zo svojich prostriedkov zvyšovala v septembri platy učiteľov a zotrúva na tomto postoji. Spomenula aj to, že sa podarilo predĺžiť výzvu na prihlasovanie sa obcí o dotácie na rozšírenie počtu miest v materských školách do 19. januára tohto roku.

Pozvala delegátov ZMO región JE Jaslovské Bohunice na celoslovenský snem ZMOS, ktorý bude 17. a 18. mája v bratislavskej Inchebe. Súčasťou snemu bude aj vyhodnotenie súťaže Oskar bez bariér a vo večernom programe vystúpi speváčky Marie Rottrová a Kristína.

K sociálnym službám B. Kováčová uviedla, že sú podhodnocované a stále prebieha „boj“ s neverejnými poskytovateľmi. Minimálna výška príspevku sa však z doterajších 330 má zvýšiť na 435 eur, pričom v budúcnosti by sa mala odvíjať od minimálnej mzdy. Neverejní poskytovatelia chcú sociálne služby vziať samospráve, lebo vraj ich nevieme poskytovať, ale my to práve vieme najlepšie. Snažia sa o to, ale my sa nedáme, zdôraznila B. Kováčová.

Dotkla sa aj detských domovov a povinnosti obcí platiť v nich za niektoré deti. „Pripravujeme manuál, ktorý vám pomôže brániť sa pred detským domovom, aby ste im (aj keď je to v zákone) nemuseli platiť, uviedla B. Kováčová. Potrebujete mať záznam, že ste sa o tieto deti zaujímali v rodinách. Vaše problémy môžete poselať aj priamo mne, budem sa nimi zaoberať“, slúbila B. Kováčová.

K otázke plátov zamestnancov samosprávy, ktoré sú veľmi nízke uviedla, že problém nie je v zvýšení minimálneho platu v zákone,

ale v tom, kde vziať na to peniaze.

Peter Uhrík, z Úradu jadrového dozoru (ÚJD) sa „priznal“, že je z regiónu Jaslovských Bohuníc, konkrétne býva v Pavliciach (550 obyv.), kde je dokonca zástupcom starostu. Najdôležitejšie sú podľa neho informácie. Vlni bola prijatá novela atómového zákona, doplnená o transpozície EÚ – už sa budú vykonávať skúšobné záťaž atómových elektrární špecializovane a nie, ako po havárii vo Fukušime, vo všetkých elektrárnach rovnako. Minulý rok úrad urobil v Elektrárni Bohunice 191 inšpekcií, z toho bolo 41 neplánovaných. Vždy je však čo zlepšovať, povedal P. Uhrík.

Martin Mráz, riaditeľ Elektrárni Bohunice je tiež z tohto regiónu, a preto rád informoval, že vo vlaňajšom roku požiadavky bezpečnosti elektrárne dodržali. Minulý rok došlo aj k spoločnej odstávke elektrárne V 2, ktorá bola spustená v r. 1985. Jej životnosť mala byť 30 rokov, teda mala doslúžiť v roku 2015. My sme však už dávnejšie začali robiť opatrenia na predĺženie jej životnosti, povedal M. Mráz, aby slúžila ešte ďalších 30 rokov, teda do roku 2045. To však nie je automatické. Teraz sa končí fáza periodického hodnotenia V 2 a veríme, že sa nám podarí získať licenciu na ďalších 10 rokov. Minulý rok nešla para zo žiadneho z komínov elektrárne preto, že vymieňali všetky potrubia zakopané v zemi, teraz majú vydržať ďalších 30 rokov. Elektrárňu v Mochovciach, teda jej 3. a 4. blok, treba podľa neho dokončiť. Upozornil, že aj keď médiá často

informujú, že náklady na jej výstavbu sa od začiatku už zdvojnásobili, v porovnaní s nákladmi na JE budovanú v Taliansku sme len na polovici.

Štefan Kotásek, riaditeľ ľudských zdrojov Jadrovej vyradovacej spoločnosti, a. s., (JAVYS) uviedol niekoľko faktov z ich činnosti. Vlni napr. uložili 420 vláknobetónových kontajnerov odpadu. Dosahované hodnoty žiarenia sú stále hlboko pod povolenou normou.

Diskusia

Po vystúpeniach hostí snem schválil programové zameranie ZMO na ďalší rok ako aj mená delegátov ZMO na celoslovenský snem ZMOS. Potom nasledovala diskusia. Vystúpili v nej piati účastníci.

Maroš Sagan, starosta Cífera sa venoval zložitej problematike miestnych akčných skupín (MAS) a ich nezabezpečeného financovania a zmeny pravidiel.

Peter Radošinský, starosta Čhtelníc požadoval, aby ZMOS bolo ráznejšie v presadzovaní návrhov, ktoré prichádzajú zo ZMO. Týka sa to MAS, budovania kanalizácie a iných problémov.

Jozef Petušik, starosta Dolného Lopašova upozornil, že treba zvoliť tvrdší prístup aj k Slovenskému pozemkovému fondu, napr. vyriešiť otázku ciest, ktoré oficiálne nie sú cestami (hoci sú zakreslené v mapách), a preto na ne obce nemôžu žiadať peniaze. Aj otázky týkajúce sa vód sú nevyjasnené, chýba koncepcia systémového riešenia budovania kanalizácie aj v menších obciach pod

2000 obyvateľov. Opýtal sa, prečo sú snemy ZMOS iba v Bratislave, prečo nemôže byť snem napr. Košiciach. A dodal, že vládny a ostatným predstaviteľom, ktorí prídu na snem ako hostia treba povedať, že keď chcú hneď zo snemu utiecť, nemusia ani chodiť.

René Blanárik, starosta Dobrej Vody informoval prítomných o vydarenom Dni dobrovoľníkov, ktorý obec zorganizovala 18. 8. 2016. Poďakoval sa za túto šancu, ako aj dobrovoľníkom, ktorí prišli a pomohli s renováciou

hradu Dobrá voda. Tento rok by Deň dobrovoľníkov mal byť v obci Boravá, kde ich pomoc potrebuje zariadenie pre deti.

Na záver diskusie si predseda V. Púčik neodpustil poznámku: Pozvali sme na náš snem všetkých poslancov Národnej rady SR z Trnavského kraja a vidíte, kto prišiel. Nikto. Aj im by sme mali povedať: Zoberte sa a odíďte preč, keď nikoho nezastupujete!

Tak sa snem ZMO región JE Jaslovské Bohunice skončil.

Z uznesení 27. snemu ZMO, región JE Jaslovské Bohunice

Uzn. č. 13/16. 3. 2017

27. snem ZMO, región JE Jaslovské Bohunice žiada vedenie ZMOS, aby urýchlene rokovalo s kompetentnými štátnymi orgánmi, predovšetkým s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR s cieľom dosiahnuť:

1. kvalitný, rýchly a objektívny proces hodnotenia strategických dokumentov žiadateľov s čo najskorším pridelením štátutov MAS;
2. vypísanie prvých výziev MAS na získanie nenávratných finančných prostriedkov na realizáciu stratégií najneskôr do októbra 2017;
3. zvýšenie alokácie na MAS tak, aby pri zvýšenom počte pridelených štátutov MAS nebola priemerná alokácia na jednu MAS nižšia ako v predchádzajúcom modeli prezentovanom zástupcami MPRV SR na jeseň 2016;
4. zavedenie diferencovaného prístupu pri výpočte alokácií na jednotlivé MAS, ktorý zabezpečí, aby v alokáciách na 1 obyvateľa nebol zásadný rozdiel medzi MAS rôznych veľkostí.

Uzn. č. 15/16. 3. 2017

27. snem ZMO, región JE Jaslovské Bohunice žiada ZMOS, aby požadovalo od Ministerstva životného prostredia SR spracovať koncepciu dobudovania kanalizácií a vodovodov v Slovenskej republike s vytvorením účelového fondu pre dobudovanie vodárenskej infraštruktúry na podobných základoch ako funguje Štátny fond rozvoja bývania.

Vyberáme z Programového zamerania činnosti ZMO, región JE Jaslovské Bohunice po 27. sneme

V organizačnej oblasti

- Aktivne zastupovať združenie v orgánoch ZMOS (predsedníctvo, rada, sekcie) a prostredníctvom nich presadzovať záujmy samosprávy regiónu.
- Spolupracovať s predstaviteľmi samosprávnych krajov a regionálnymi poslancami Národnej rady SR.

V legislatívnej oblasti

- Aktivne spolupracovať s orgánmi ZMOS prostredníctvom odborných komisií na novele zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a presadzovať naše návrhy.
- V regionálnom školstve presadzovať racionalizačné opatrenia ako neoddeliteľnú súčasť reformných procesov. Zásadné zvyšovanie mzdového ohodnotenia pracovníkov v školstve nemôže byť hrazené iba z vyšších transférov z podielových daní, ale musí byť samosprávam kompenzované osobitnými finančnými mechanizmami zo štátneho rozpočtu.
- Zabezpečiť rovnaký prístup ku všetkým zamestnancom odmeňovaným v zmysle zákona č. 553/2003 o odmeňovaní niekto-

rých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

- Zosúladiť nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s minimálnou mzdou.
- Odmietnuť plánované zrušenie vyššieho normatívu pre žiakov na druhom stupni plne organizovaných ZŠ s celkovým počtom žiakov od 150 do 250, ktorý by následne mohol spôsobiť zrušenie tried na druhom stupni v dotknutých základných školách.
- Zabezpečiť dofinancovanie preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku a územného plánovania, cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ochrany ovzdušia, vodného hospodárstva a ochrany prírody a krajiny.
- Žiadať vládu SR o vytvorenie cestného fondu na vybudovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií.
- Dôrazne presadzovať, aby sa v procesoch prideľovania dotácií z verejných zdrojov zaviedli systémové zmeny smerujúce:
- k odstráneniu neprimeranej byro-

kratickej záťaže;

- k systematickému odbornému mapovaniu skutočných potrieb v území;
- k nárokovateľnosti na základe splnenia exaktne definovaných objektívnych kritérií;
- k nasmerovaniu zdrojov do oblasti a k prijímateľom, kde existuje reálna potreba finančnej podpory. Cieľom je zvýšenie efektívnosti využitia verejných zdrojov, spravidlivosti v procesoch ich prideľovania a zníženie miery korupcie v celom systéme.
- Zasadzovať sa za urýchlené riešenie problematiky MAS, kde neprofesionálny prístup zodpovedných štátnych orgánov spôsobil informačný chaos a veľký časový sklz, s cieľom umožniť čo najskôr implementáciu projektov a čerpanie finančných prostriedkov jednotlivými MAS.
- Prostredníctvom ZMOS dôrazne presadzovať prevod neknihovaných pozemkov a parciel neidentifikovaných vlastníkov v katastroch obcí do vlastníctva miest a obcí z dôvodu vytvorenia predpokladu na napĺňanie cieľov Národnej stratégie rozvoja cykloturistiky schválenej vládou

SR, napĺňania územných plánov obcí na úseku územných systémov ekologickej stability a protipovodňovej ochrany v katastroch jednotlivých obcí v Programovom období 2014 – 2020.

- Monitorovať situáciu pri aplikácii zákona č. 79/2015 o odpadoch a na základe podnetov z praxe obcí presadzovať prostredníctvom orgánov ZMOS systémové vylepšenia.
- Požadovať novelu Zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z. n. p.:
- doplniť odmenu do zákona ako dôležitý štandardný prvok motivácie; odmena má v porovnaní s rozhodovaním o plate starostu teraz odlišnú motivačnú funkciu; vyjadruje ohodnotenie konkrétne vykonanej práce a jej výsledkov;
- zaviesť kategorizáciu odstupného starostu/primátora. (Jednotná výška odstupného vo vzťahu k rozličnému trvaniu výkonu funkcie vytvára veľmi nespravodlivé dôsledky; pre vznik nároku na odstupné stačí, ak starosta vykonáva funkciu dlhšie ako šesť mesiacov; pritom je odstupné sta-

novené v jednotnej výške (trojnásobkom priemerného mesačného platu) rovnako pre starostu, ktorý funkciu vykonával viac funkčných období.)

- Spolupracovať so ZMOS na príprave legislatívneho návrhu zákona o sociálnom zabezpečení starostov a primátorov po skončení výkonu funkcie starostu/primátora za podmienky stanovenia objektívnych a prijateľných kritérií.
- Naďalej iniciovať prijatie Zákona o rádioaktívnych odpadoch a vyhorených jadrovom palive ako ekonomického a kompenzačného nástroja regiónu v oblasti ohrozenia.
- Naďalej presadzovať takú zmenu volebného zákona, ktorá zabezpečí, aby Slovensko nebolo jedným volebným obvodom.

V oblasti ostatných aktivít

Usilovať sa o medzinárodnú spoluprácu a získavanie poznatkov a skúseností z jadrových lokalít európskych krajín a ich samosprávy prostredníctvom pracovných výmen skúseností.

Snem zaznamenal: Bohuš OLACH

V Turci rezonovali predovšetkým problémy školstva a zdravotníctva

V Martine sa 2. marca uskutočnil V. snem Združenia miest a obcí – región Turiec (ZMOT) vo volebnom období 2014 – 2018. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia 39 zo 69 členských miest a obcí združenia. Pozvanie na snem prijal a Združenie miest a obcí na rokovaní zastupoval jeho predseda Michal Sýkora.

Rokovanie otvoril a viedol predseda ZMOT Miroslav Blahušiak. Po voľbe návrhovej, volebnej a mandátovej komisie si účastníci snemu vypočuli správu mandátovej komisie, revíznej komisie o stave účtovníctva a hospodárení v roku 2016 a schválili program V. snemu ZMOT.

Polčas je príležitosťou na bilanciu

Predseda ZMOT Miroslav Blahušiak, primátor Turian následne účastníkom snemu predložil Správu o činnosti ZMOT v roku 2016.

Polovica volebného obdobia 2014 – 2018 vo funkciách primátorov a starostov, ktorú majú primátori a starostovia za sebou, je, ako uviedol, dobrou príležitosťou zamyslieť sa, bilancovať a pripraviť plány do budúcnosti. A to platí v plnom rozsahu aj pre Združenie miest a obcí – región Turiec, ktorého je predsedom od I. snemu v tomto volebnom období, teda od januára 2015.

Ďalej M. Blahušiak informoval o činnosti 14-člennej rady združenia, ktorej úlohou je koordinovať aktivity ZMOT a v praxi naplňovať tri základné funkcie, ktorými sú: zastupovanie záujmov svojich členov vo vzťahu k štátu, štátnej správe a iným orgánom a inštitúciám; vytváranie platformy na vzájomné stretávanie a výmenu skúseností a poskytovanie servisu služieb a informácií členom združenia.

Od I. snemu volebného obdobia 2014 – 2018, ako ďalej uviedol, sa členovia Rady ZMOT stretli na svojom rokovaní 14-krát. Témou boli aktuálne otázky života miest a obcí, pripravovali spoločné podujatia a stanoviská. Dovoľte mi pri tejto príležitosti, povedať, úprimne sa všetkým poďakovať za doterajšiu prácu.

Určite sa nemusíme navzájom presvedčať, povedal ďalej predseda ZMOT, akú úlohu zohráva v súčasnosti napojenie obcí na internet, a to predovšetkým z pohľadu rýchleho presunu informácií a úspešnej komunikácie. Som rád, že môžem povedať, že všetky obce Turca, vrátane tých najmenších, sú schopné komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty. Celý servis služieb a informácií je zabezpečovaný prostredníctvom kancelárie ZMOT v priestoroch Regionálneho vzdelávacieho centra Martin. Je to miesto akéhosi prvého kontaktu s možnosťou vzájomných stretnutí a využitia dostupných prostriedkov pri vybavovaní náročných úloh zo strany starostov a primátorov.

Predseda ZMOS Michal počas vystúpenia na V. sneme ZMOT. Za predsedníckym stolom: pri mikrofóne Miroslav Blahušiak predseda ZMOT, vľavo Milan Malík, zástupca primátora mesta Martin, vpravo Ľubomír Lettrich, podpredseda ZMOT a Dušan Gallo, tajomník ZMOT.

Význam spoločných stretnutí

Spoločnú platformu na stretávanie a výmenu skúseností vytvára Rada ZMOT predovšetkým organizovaním spoločných podujatí, uviedol v ďalšej časti správy M. Blahušiak, pričom spomenul pravidelne organizovaný Ples samosprávy regiónu Turiec, ktorého v poradí už XX. ročník sa uskutočnil 12. marca 2016 v Turčianskej Štiavničke. To je podľa neho podujatie, ktoré im závidia aj v iných regiónoch a dá sa povedať, že sa stalo tradíciou, kde sa stretávajú starostovia, poslanci a občania z viacerých obcí regiónu Turiec.

Podobný charakter majú podľa predsedu ZMOT aj Letné športové hry samosprávy, ktorých v poradí už XXI. ročník sa konal v roku 2015 v Sučanoch a XXII. ročník vlni v Dubovom. Súčasne poďakoval za ich úspešný priebeh starostom a voleným predstaviteľom obidvoch obcí a kancelárii ZMOT.

Osobitnú pozornosť si podľa M. Blahušiaka zaslúžia každoročne spoločne organizované pracovné stretnutia starostov a primátorov. Okrem vzájomnej výmeny skúseností boli predmetom týchto stretnutí, ako uviedol, aktuálne témy zamerané na pomoc pri riešení náročných úloh súvisiacich s výkonom samosprávnych funkcií a koordináciu vzájomnej spolupráce s rôznymi organizáciami

a inštitúciami, predovšetkým so štátnou správou. Určite si v tejto súvislosti spomeniete na spoločne strávené chvíle v Poľnom Kesove v roku 2015, alebo na stretnutie zorganizované v minulom roku v Dudinciach, pripomenul M. Blahušiak. Okrem toho sa členovia ZMOT pravidelne, minimálne však v súlade so stanovami dvakrát do roka, stretávajú na snemoch ZMOT.

Sila jednotného postupu

Rozhodujúcu úlohu ZMOT však vidím, zdôraznil predseda ZMOT, predovšetkým v zastupovaní spoločných záujmov miest a obcí regiónu Turiec. Som rád, že sa dokážeme v tých najdôležitejších otázkach zjednotiť a ukázať, v čom je sila jednotného postupu samosprávy ako základného piliera demokracie v štáte. Potvrdilo sa to v minulosti napríklad pri alternatívach budovania diaľnice. Dokázali sme sa zomknúť a vzájomne podporiť aj v súvislosti s výstavbou cesty 1/65. Napísali sme listy predstaviteľom vlády, a verím, že sme pripravení pristúpiť aj k razantnejším opatreniam v záujme nášho regiónu. Podobne sme postupovali, a ukázalo sa, že ako jedni z mála, aj pri zrušení výzvy v Programe rozvoja vidieka – opatrenie 7.4. Dovoľte mi vysloviť presvedčenie, že budeme aj naďalej jednotní, odložíme politické stanoviská a dokážeme, že nám ide predovšetkým o záujmy

našich občanov – voličov.

V priebehu rokov 2014 – 2018 ZMOT sme okrem toho podporili, a to aj finančne, podujatia, na ktorých nám v regióne záleží. Boli to napríklad Turčianske hry mládeže a vyhlásenie futbalovej jednotky roka, spomenul v závere správy M. Blahušiak a poďakoval primátorom a starostom za prácu, ktorou robia dobré meno samospráve regiónu Turiec. Verím, že v spoločnom úsilí nepoľavíme a bude sa nám spoločne dariť naplňovať predstavy rozvoja regiónu Turiec aj v zostávajúcich dvoch rokoch volebného obdobia 2014 – 2018, zdôraznil.

Aktuálne problémy samosprávy

Slova sa potom ujal predseda ZMOS Michal Sýkora, ktorý podčiarkol význam Združenia miest a obcí Slovenska ako organizácie zastupujúcej záujmy samosprávy. Osobitnú pozornosť potom venoval problematike školstva. V ďalšej časti svojho vystúpenia hovoril o pripravovaných legislatívnych zmenách v oblasti verejného ob-

starávania, prístupe k informáciám, problematike podielových daní, ako aj voľbách do regionálnych a miestnych samospráv. Odpovedal tiež na pripomienky starostov, ktoré súviseli s eurofondami a projektom DEUS a SLOVENSKO Sk.

V následnej diskusii sa účastníci snemu zamerali na témy, ktoré v súčasnosti hýbu samosprávou. Milan Remšík, starosta Beníc otvoril tému faktúr za elektrinu a vodu, Jaroslav Kráľ, starosta Krpelian sa zamerail na problémy v zdravotníctve, konkrétne nedostatok obvodných lekárov, Erika Cintulová, starostka Kláštora pod Znievom zas hovorila o problematike ochrany starostu ako verejného činiteľa a školstvu sa vo svojich príspevkoch venovali primátor Turian Miroslav Blahušiak, predseda ZMOT a Zuzana Valocká, starostka Žabokriek.

Záverečnými bodmi rokovania snemu ZMOT bola voľba delegátov na 28. snem ZMOS, ktorý sa uskutoční 17. a 18. mája v Bratislavskej Inchebe a schválenie uznesenia.

Z uznesenia V. snemu Združenia miest a obcí - región Turiec

a) Snem ZMOT berie na vedomie:

- Informáciu mandátovej komisie o uznášaní schopnosti – na snemu sa zúčastnilo 39 zástupcov zo 69.
- Správu Kontrolnej komisie o stave účtovníctva a hospodárení ZMOT v roku 2016.
- Správu o činnosti ZMOT prednesenú predsedom ZMOT Miroslavom Blahušiakom.
- Vystúpenie predsedu ZMOS Michala Sýkora.
- Diskusné príspevky, ktoré odznali na sneme ZMOT k oblasti zdravotníctva (Jaroslav Kráľ, Miroslav Blahušiak), školstva (Milan Remšík, Zuzana Valocká) a ochrane starostu ako verejného činiteľa (Erika Cintulová).

b) Snem ZMOT schvaľuje:

- Mandátovú, návrhovú a volebnú komisiu v zložení: Milan Remšík, František Hideg, Miroslav Ďanovský.
- Program rokovania V. snemu ZMOT.
- Nesúhlasné stanovisko so zvyšovaním miezd v školstve od 1. 9. 2017 nad rámec kolektívneho vyjednávania.

c) Snem ZMOT volí:

- Delegátov na snem ZMOS podľa kľúča 1 : 5 v celkovom počte 14 za ZMOT nasledovne:

Za horný Turiec (5):

Peter Košík, Igor Hus, Eva Pálešová, Jana Boďová, Erika Lahutová (náhradník – Dušan Menich).

Za stred Turca (6):

Peter Majko, Ján Lukáč, Erika Cintulová, Iveta Blašianková, Marián Bunganič, Ondrej Výboštok (náhradník – Marek Straka).

Za dolný Turiec (3):

Vladimír Plžík, Peter Očka, Jozef Mada (náhradník – Bohuslav Bella).

d) Snem ZMOT doporučuje:

- Predsedovi ZMOT Miroslavovi Blahušiakovi informovať členov ZMOT na základe získaných informácií o aktuálnych otázkach Programu rozvoja vidieka.
- Rade ZMOT zosumarizovať podmienky fungovania a pripojenia v projekte DEUS a SLOVENSKO Sk a zozbierať pripomienky a podnety od miest a obcí – členov ZMOT.

Hnilecký región volá po opatreniach pre urýchlenie rozvoja

V Margecanoch sa 1. marca zišli na svojom výročnom sneme členovia Združenia mesta a obcí hnileckého regiónu. Združenie miest a obcí Slovenska na rokovaní zastupoval člen Rady ZMOS Pavol Celuch. Na rokovaní sa zúčastnil aj splnomocnenec vlády SR pre rómsku komunitu Abel Ravasz.

Rokovanie otvoril a jeho účastníkov privítal starosta Margecian Igor Petrik. Úvodnými bodmi rokovania boli procedurálne otázky – schválenie programu snemu a voľba mandátov komisie, ktorá konštatovala, že snem ZMOHR je uznášaniaschopný: na sneme sa zúčastnilo 16 členov z 19 členov združenia. Následne si účastníci snemu vypočuli správu tajomníčky ZMOHR – prehľad hospodárenia za rok 2016 a schválili ročnú závierku ZMOHR za rok 2016.

Účastníci snemu si potom vypočuli správu predsedu združenia Igora Petrika o činnosti združenia v roku 2016.

Správa činnosti združenia

Rok 2016 v činnosti samospráv, uviedol I. Petrik, bol v znamení aplikácie novelizovaného zákona o odpadoch, ktorý sme pripomienkovali aj na našich pracovných stretnutiach a príslušné uznesenia sme poslali Združeniu miest a obcí Slovenska. Rovnako významná bola v roku 2016 aj implementácia projektu DCOM v našich členských obciach a meste, keď sme vznášali kritické pripomienky súvisiace so zavádzaním projektu.

Na začiatku roka, ale aj v jeho závere, povedal ďalej predseda ZMOHR, sme sa na pracovných stretnutiach zaoberali aj otázkami školstva, a to hlavnými princípmi jeho financovania, resp. prenosom súčasných originálnych kompetencií miest a obcí v školstve do režimu preneseného výkonu štátnej správy v školstve. Je nevyhnutné, zdôraznil I. Petrik, aby pri návrhu optimalizácie siete škôl a školských zariadení zo strany štátu boli zohľadnené aj priemerné počty žiakov v triedach alebo priemerné počty žiakov na jedného pedagogického zamestnanca. Aby zvyšovanie

platobných taríf pedagogických a odborných zamestnancov bolo zabezpečené mimoriadnou dotáciou obciam a mestám, zdôraznil.

V rámci operačného programu Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 bola aj v našom regionálnom združení často diskutovaná otázka zrušenia, či zachovania vyhlásených výziev na opatrenia 7.2, 7.4, 7.5., kde sme vyjadrili jednoznačné stanovisko ZMOHR za zachovanie vyhlásených výziev OP Programu rozvoja vidieka, uviedol I. Petrik a dodal, že rok 2016 bol pre región významný v rámci OP Programu rozvoja vidieka na roky 2014 – 2020 hlavne tým, že stratégia Miestnej akčnej skupiny Hnilec dostala kladné hodnotenie, čo je vysoký predpoklad získania finančných prostriedkov na realizáciu uvedenej stratégie v ďalších rokoch.

Už tradičnou požiadavkou nášho regionálneho združenia, uviedol v ďalšej časti bilancie I. Petrik, bolo zvýšenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na podporu nájomného bývania, ako aj obnovenie poskytovania dotácií na technickú vybavenosť pre individuálnu bytovú výstavbu, alebo aj požiadavka na vyčlenenie finančných prostriedkov na podporu cestnej miestnej infraštruktúry.

ZMOHR pozitívne hodnotí schválenie pracovnej skupiny sociálneho zabezpečenia primátorov a starostov a na základe jej výzvy združenie poslalo pripomienky a návrhy k tejto problematike.

V dňoch 16. – 20. mája 2016 sa v Českej republike uskutočnil majstrovstvá Európy vo futbale starostov a primátorov, na ktorých slovenské futbalové mužstvo obsadilo prvé miesto. Členmi tohto víťazného mužstva, pripomenul I. Petrik, boli aj dvaja zástupcovia nášho regionálneho združenia, a to Dušan Tomaško, primátor Gel-

nice a Radoslav Dluhoš, starosta Smolníka. Blahoželáme!

Čo trápi obyvateľov regiónu

Ďalej I. Petrik v správe uviedol, že v rámci okresného kola I. ročníka Súťaže mladých záchranárov civilnej ochrany sa v Gelnici uskutočnilo aj zasadnutie ZMOHR, na ktorom sa prerokúvali aktuálne otázky, ktoré trápi obyvateľov hnileckého regiónu. Generálna riaditeľka Sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra SR Lenka Hmírová informovala o metodike pri situáciách napadnutí zverou, pripravovaných grantových schémach zameraných na oblasť

krízového riadenia, umeleckej súťaži „Svet 112 očami detí“ prostredníctvom OÚ s vyhodnotením 1. 12. 2016. Zuzana Jusková, vedúca odboru sociálnych vecí a zdravotníctva na Úrade KSK predstavila zariadenie DSS v Matilde Hute, ktoré je pod správou VÚC, kde je umiestnených 130 klientov. Podrobne tiež informovala o podmienkach zriadenia denných stacionárov. Zástupcovia Slovenského vodohospodárskeho podniku oboznámili prítomných s možnosťou využiť § 50j z ÚPSVaR na zamestnanie pracovníkov na zber odpadu z brehov tokov a priehrad s tým, že oni zabezpečia odvoz takto vyzbieraného odpadu, vyme-

noval I. Petrik.

Na základe schválenej žiadosti o dotáciu, ktorú podala MAS Hnilec, o. z., na PPA pre projekt Vypracovanie stratégie CLLD pre región MAS Hnilec v sume 12 000 eur, ako ďalej informoval, bola na mimoriadnom sneme ZMOHR schválená návratná finančná výpomoc (pôžička) 6000 eur pre MAS Hnilec, o. z., ktorú po refundácii z PPA aj ZMOHR vrátili. Na základe ponuky KSK sa združenie tiež stalo partnerom projektu technickej pomoci ELENA.

Vzdelávacie aktivity

V novembri 2016, uviedol v bilancii činnosti I. Petrik, sa uskutočnilo vzdelávanie zástupcov samospráv v oblasti odpadového hospodárstva s cieľom poskytnúť im prehľad v aktuálnej legislatíve odpadového hospodárstva, oboznámiť so zmenami v Elektronickom portáli odpadov www.odpad.sk a informovať o možnostiach podpory triedenia odpadov.

V závere správy tiež I. Petrik pripomenul, že vzhľadom na aktuálne zmeny v riadení prejazdnosti mosta cez Ružín a snahu VÚC Košice riešiť obchádzkové trasy, predseda ZMOHR zvolal pracovné stretnutie ZMOHR k tejto problematike za účasti Ondreja Bernáta, riaditeľa úradu KSK, Zoltána Bartoša, riaditeľa Správy ciest KSK a Ladislava Olexu, vedúceho odboru dopravy KSK. Na stretnutí boli odsúhlasené kroky na zmierenie následkov odstávky mosta pre obyvateľov hnileckého regiónu.

V diskusii rezonovali predovšetkým otázky týkajúce sa školstva, riešenia problematiky marginalizovaných rómskych komunít, ako aj riešenia problémov, spojených s vysokou mierou nezamestnanosti.

Na záver rokovania zvolili účastníci snemu delegátov na 28. snem ZMOS a schválili uznesenie.

Z uznesení prijatých na zasadnutí snemu Združenia mesta a obcí hnileckého regiónu

Snem ZMOHR schvaľuje:

- rozpočet ZMOHR na rok 2017,
- schvaľuje členský príspevok na rok 2017 v sume 0,15 eura na obyvateľa, maximálne v sume 500 eur/obec, mesto.
- delegátov na 28. snem ZMOS:
- Anton Bašniar, Dušan Tomaško, Vladimír Končík, Radoslav Dluhoš (náhradníci: Štefan Tulipán, Roman König),
- Igor Petrik – člen Rady ZMOS.

Snem ZMOHR berie na vedomie:

- správu mandátov komisie, ktorá konštatovala, že snem ZMOHR je uznášaniaschopný,
- výročnú správu predsedu ZMOHR,

- informácie predsedu ZMOHR z Rady ZMOS,
- informácie zástupcu ZMOS Pavla Celucha,
- informácie prednesené splnomocnencom vlády SR pre rómsku komunitu a zamestnancami ÚSVRK v Spišskej Novej Vsi,
- informácie prednesené zástupcami ÚPSVaR,

Snem ZMOHR požaduje

- presadzovať také legislatívne zmeny, ktoré zabezpečia bezplatné prevedenie pozemkov Slovenskej republiky v správe Železníc SR, Slovenského vodohospodárskeho podniku, Lesov SR, š. p., na mestá a obce pod neusporiada-

nými stavbami, pod miestnymi komunikáciami, pod cintorínmi, pod poľnými cestami a formálne evidovanými vodnými plochami.

Snem ZMOHR vyjadruje zásadný nesúhlas

- s plánovaným zrušením vyššieho normatívu pre žiakov na druhom stupni plne organizovaných základných škôl s celkovým počtom žiakov od 150 do 250. Zrušenie tried na druhom stupni v dotknutých základných školách a následný presun žiakov do okolitých škôl s dostatočným počtom žiakov sa v hnileckom regióne týka z 11 základných škôl 5 základných škôl.

Základné školy s dostatočným počtom žiakov sú školy tvorené z majoritnej časti marginalizovanými žiakmi a tak na základe rozhodnutia rodičov by presun žiakov do týchto škôl bol nereálny a žiaci druhého stupňa by dochádzali na povinnú školskú dochádzku do najbližších miest Košice, Prešov a Spišská Nová Ves, čo by v konečnom dôsledku znamenalo denné dochádzanie žiakov približne 40 km tam a 40 km späť.

Snem ZMOHR odmieta:

- povinnosť zriaďovateľov základných škôl zabezpečiť povinné materiálno-technické a priestorové vybavenie škôl v termíne

k 1. 9. 2017 v zmysle súčasnej platnej legislatívy a z tohto dôvodu žiada zabezpečiť finančné zdroje na splnenie hore uvedených legislatívnych povinností zriaďovateľov základných škôl.

Snem ZMOHR požaduje:

- zvýšenie normatívnych finančných prostriedkov na žiaka základnej školy, ktoré nepostačujú na narastajúcu potrebu financovania tovarov a služieb zo strany základných škôl,
- vytvorenie inštitútov ÚPSVaR na zamestnanie nezamestnaných na čistenie brehov vodných tokov hnileckého regiónu ako znevýhodneného okresu.

Z rokovania vlády SR

51. SCHÔDZA VLÁDY SR, 22. MAREC 2017

Vláda prerokovala:

- návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Gábra Gála, Pétera Vörösa, Eleméra Jakaba a Tibora Bastrnáka na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok.

Predložila: podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti. Súhlas.

- návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Gábra Gála, Pétera Vörösa, Eleméra Jakaba a Tibora Bastrnáka na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

Predložila: podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti. Súhlas.

- návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony.

Predložil: minister dopravy a výstavby.

Schválený.

- návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 163/2015 Z. z. - nové znenie.

Predložila: ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Znenie so zapracovanými pripomienkami.

- návrh na schválenie posunu harmonogramu realizácie verejnej práce - Investičnej akcie - Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba areálu Slovenskej národnej galérie v Bratislave.

Predložil: minister kultúry.

Schválený.

- správu o konferencii OSN o bývaní a udržateľnom urbánnom rozvoji Habitat III - návrh.

Predložil: minister dopravy a výstavby.

Schválený.

- správu zo 77. zasadnutia Výboru pre bývanie a pozemkový manažment (pôvodne Výbor pre ľudské sídla) EHK OSN - návrh.

Predložil: minister dopravy a výstavby.

Schválený.

- správu o stave a vývoji európskej legislatívy o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrové škody k 31. decembru 2016.

Predložila: predsedníčka Úradu jadrového dozoru SR.

Schválený.

- informáciu o stave podpory najmenej rozvinutých okresov.

Predložil: splnomocnenec vlády SR pre podporu najmenej rozvinutých okresov.

Schválený.

Vláda vzala na vedomie:

- informáciu Strednodobé vyhodnotenie plnenia úloh v oblasti protidrogovej politiky za obdobie rokov 2013 – 2016.

Predložil: minister zdravotníctva

a predseda Rady vlády pre protidrogovú politiku.

- informáciu o poskytnutej podpore do oblasti bývania prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania a Programu rozvoja bývania za rok 2016.

Predložil: minister dopravy a výstavby.

- národnú politiku pre elektronické komunikácie do roku 2020 – priebežné vyhodnotenie k 31. decembru 2016 - návrh.

Predložil: minister dopravy a výstavby.

- správu o činnosti Úradu pre verejné obstarávanie za rok 2016.

Predložila: predsedníčka Úradu pre verejné obstarávanie.

- informáciu o stave obnovy evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.

Predložila: predsedníčka Úradu geodézie, kartografie a katastra.

- informáciu o plnení koncepcie štátnej politiky technickej normalizácie, metrologie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie za rok 2016.

Predložil: predseda Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR.

- správa o plnení strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2016.

Predložil: generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne.

Počet najmenej rozvinutých okresov v SR by sa mohol rozšíriť

Vyplýva to z Informácie o stave podpory najmenej rozvinutých okresov, ktorý 22. marca prerokoval a vzal na vedomie vládny kabinet.

Počet okresov zahrnutých do programu rozvoja najmenej rozvinutých okresov (NRO) by sa mohol rozšíriť. Úpravou (znížením) koeficientu nezamestnanosti, podľa ktorého sa určuje, ktoré okresy patria do programu rozvoja NRO, by mohlo pribudnúť k súčasným 12 ešte ďalších päť okresov, a to Košice-okolie, Gelnica, Bardejov, Medzilaborce a Snina.

„Bolo by to v súlade s potrebami a záujmom okresov, ale vyžadovalo by si to ďalšie posilnenie kapacít na strane štátu a zásadnú revitalizáciu systémového nastavenia regionálneho rozvoja. Pridaním okresov by sa zvýšil počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít v najmenej rozvinutých okresoch na 190 000 osôb,“ konštatuje vo vládnom materiáli splnomocnenec vlády pre podporu NRO.

V súčasnosti medzi najmenej rozvinuté regióny podľa koeficientu vykazovanej nezamestnanosti patria Kežmarok, Lučenec, Rimavská Sobota, Sabinov, Sobrance, Trebišov, Vranov nad Topľou, Svidník, Poltár, Veľký Krtíš, Revúca a Rožňava.

(tasr)

Vláda schválila návrh zákona o pozemkových úpravách

Zákon okrem iného umožní usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom pod obydliami v rómskych osídleniach. Účinnosť zmeny je naplánovaná na september 2017.

Vďaka iniciatíve Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity SR a úzkej spolupráci so ZMOS a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako gestorom prípravy zmeny zákona, je legislatívna zmena umožňujúca vypsoriadanie pozemkov pod rómskymi obydliami v parlamente.

Skúsenosti Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity SR (ÚSVRK) pri príprave národného projektu zameraného na podporu vypsoriadania pozemkov pod obydliami v rómskych osídleniach a tiež analýza Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR poukázali na to, že vypsoriadanie pozemkov prostredníctvom jednoduchých pozemkových úprav podľa zákona o pozemkových úpravách sa nezaobíde bez zmeny legislatívy. Spoločným úsilím sme dospeli k návrhu, ktorý vláda SR schválila na svojom 48. rokovaní.

Zákon je určený všeobecne pre každú obec, v ktorej sa rozhodnú riešiť problém vypsoriadania po-

zemkov v rómskych osídleniach. Navrhnuté riešenia sú výhodné jednak pre majiteľov pôvodných pozemkov pod rómskymi obydliami, ktorým sa umožní dostať sa k svojmu majetku a tiež aj pre majiteľov obydlií a celého osídlenia, ktorým sa následnými opatreniami môžu zvýšiť štandardy kvality bývania.

Zákon primárne napomôže v plnej miere spustiť realizáciu národného projektu zameraného na vypsoriadanie pozemkov pod rómskymi obydliami v 150 obciach vybraných na základe segregácie.

Legislatívny proces sa začal medzirezortným pripomienkovým konaním 24. novembra 2016. Materiál bol predložený a schválený na rokovaní vlády SR 1. marca 2017 a bol postúpený na ďalší legislatívny proces do NR SR. Predpokladá sa, že aktualizácia zákona nadobudne účinnosť v septembri 2017.

(mvsr)

Z rokovania vlády SR

52. SCHÔDZA VLÁDY SR, 29. MAREC 2017

Vláda prerokovala:

- návrh ďalšieho postupu v súvislosti s rozsudkami Európskeho súdu pre ľudské práva.

Predložila: podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti.

Poznámka: Nesprístupňovaný. Materiál sa nesprístupňuje podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Schválený.

- systém financovania a finančného riadenia Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu na programové obdobie 2014 – 2021, verzia 1.0 - návrh.

Predložil: minister financií.

Schválený.

- návrh plánu zahraničných stykov členov vlády, štátnych

tajomníkov a predsedov ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR na apríl 2017.

Predložil: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí

Schválený s pripomienkami.

- aktualizáciu úlohy o zriadení detenčného ústavu pri Psychiatrickej nemocnici Hronovce.

Predložil: minister zdravotníctva.

Schválený.

- systém riadenia Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu pre programové obdobie 2014 – 2021.

Predložil: vedúci Úradu vlády SR.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpi-

sov.

Predložil: minister hospodárstva.

Schválený s pripomienkami.

- návrh na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Predložil: minister hospodárstva.

Schválený.

- návrh na vyhlásenie výzvy na prihlásenie kandidátov na predsedu Úradu pre verejné obstarávanie a podrobnosti o spôsobe výberu kandidáta na predsedu Úradu pre verejné obstarávanie.

Predložil: vedúci Úradu vlády SR.

Schválený.

Podľa materiálov ÚV SR sprac.: (st) Krátené.

Dedina tradične bola miestom družnosti, obnovme tento jej rozmer

PROF. MICHAL ŠARAFÍN

Obyvatelia dediny akoby opustili ulicu. Moderné je žiť na svojom dvore, uzatvárať sa do súkromia. Aktuálnou úlohou v súčasnosti je objaviť verejný priestor, rozšíriť rozmery svojho domova, vrátiť dedine jej atmosféru, motivovať jej družnosť.

Poučme sa z toho, ako sa žije v meste. Mesto zaplavila automobilová kultúra, človek žije v zajatí svojho auta, dom sa stal strojom na bývanie. Modernosť pochovala mesto. Ľudia sa navzájom odcudzili, družnosť sa vytratila. Takto Európa hodnotí vývoj mesta od roku 1960 - ako dobu nového štýlu života. Moderným sa stalo mať auto, žiť pre seba. Urbanizácia zmenila krajinu na dopravnú sieť diaľnic a širokých ciest v meste. Prestali sme vnímať seba, mestá sa stávajú neobývateľné, áut aj ľudí pribúda. Nehľadáme východiská, podriaďujeme sa neúprosytým požiadavkám väčšieho zisku automobilového priemyslu. Mesto sa podriadilo svojmu bohatstvu, patrí bohatým a väčšina ľudí sa stratila zo spektra pozornosti mesta. Mesto stojí pred úlohou vrátiť verejný priestor všetkým ľuďom, vytvoriť miesta bez áut a trasy pre cyklistov, ponúkať im miesta aktivít. Mesto už začína počúvať hlas verejnosti, a to znamená rovnosť práva chodcov, hľadá zmenu.

Vrátime sa na vidiek, do dediny. Aj dedina sa podriaďuje duchu modernosti. Modernosť do dediny vstupuje autom za cenu straty tradičného štýlu života, moderné je uzatvárať sa do svojho súkromia, čo sa zosilňuje najmä príchodom nových obyvateľov. Susedská súdržnosť sa považuje za niečo prežitie. Moderná je prestíž, snaha odlišiť sa od ostatných.

Dedina sa zmene bráni. Stojí pred prebudením, že auto už nie je symbolom pokroku, naopak, úlohou je postaviť sa proti autám. Plánovanie dedín zlyhalo na doprave, dediny sa nevedia ubrániť autám, mnohé z nich sú doslova zadusené dopravou. Priznajme si, doterajšie plánovanie nevytvára podmienky pre kvalitu bývania. Napriek množstvu územných plánov sa nevieme zbaviť chaosu, ktorý sme vytvorili. Chaos najviac vnímame na ulici, na verejných priestran-

stvách. Zvykli sme si naň a povýšili ho na modernosť. Tvorbu prostredia „riadia“ jeho užívatelia, každý po svojom. V plánovaní hľadáme to, čomu hovoríme družnosť, spolunažívanie. Architektúra má v tejto situácii pomôcť ľuďom nájsť si cestu k sebe, vysvetliť im, že rozmanitosť nemusí dospieť k chaosu.

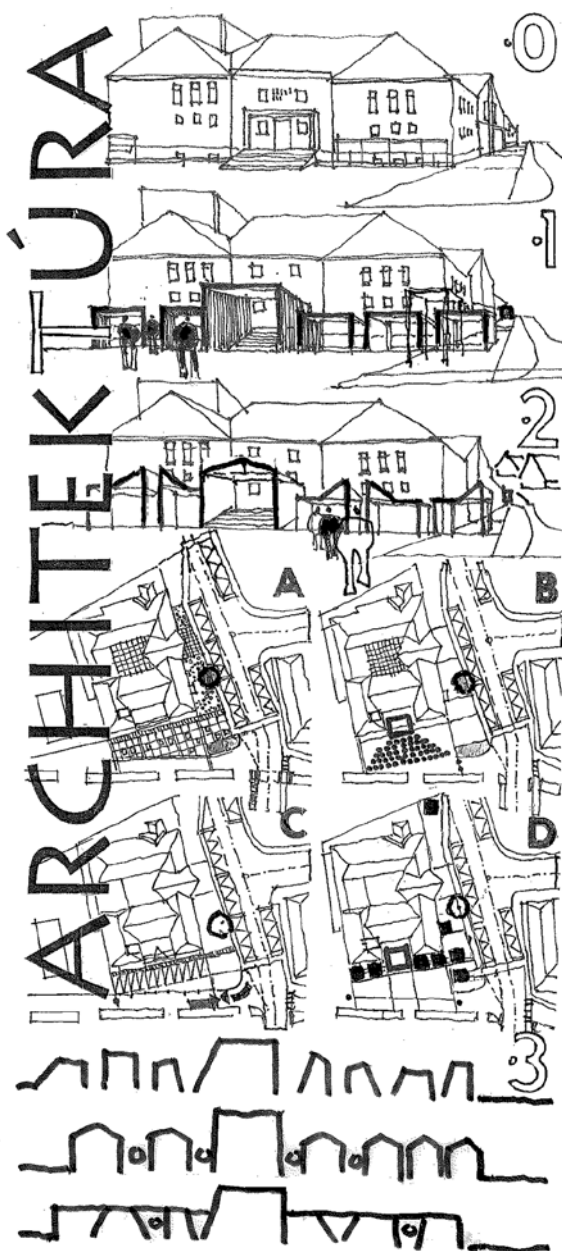
V Európe sa šíri hnutie „za menej viac“. V podmienkach našej dediny to znamená pripraviť zmeny premyslene a cieľavedome - mať stratégiu. To znamená dať zmenám ľudský rozmer, premeniť dedinu na živý organizmus, vrátiť ľudí na ulicu, vytvoriť príťažlivé miesta stretnutí. Podľa možných skúseností ide o stratégiu zameranú na:

- dedinu so skeletom chodníkov, ktoré vedú k duchaplným miestam motivujúcim ľudské aktivity
- s dôrazom na bezpečný pohyb chodca či cyklistu,
- dedinu s centrom aktivít, ktoré ožijú v „objatí“ udržovaných fasád a prívetivých priedomí
- s dôrazom na zelené prostredie,
- dedinu s inteligentným ústredným priestranstvom, plochou univerzálneho využitia - s dôrazom na vlastnú participáciu aktivít.

Umením architektúry je vytvoriť v podmienkach dediny duchaplné miesta - pozvánky nielen na oslavy či rôzne podujatia, ale aj na každodenné posedenie, rozptýlenie, povzbudenie. Duchaplnosť tohto miesta „naplnia“ symboly - tvary a farby, voda a slnko, všetko „možné“ v znamení určitých významov. Architektúra tak vytvorí identické miesto dediny, príťažlivé „nabudenou“ emóciou, v každej dedine individuálne, s vlastnou logikou.

Duchaplné miesto

Nestačí vydláždiť vymedzenú plochu a osadiť na nej lavičky, to nevytvára duchaplné miesto. To začne vznikať dotykom vody, kvetinou skalkou - to už vytvára atmosféru. Duchaplnosť a dômyselnosť hľadáme vo „vyššom dome“, ten prekonáva nudu

Skice autora 2017: Vytváranie duchaplného miesta s funkciou ústredného priestranstva - Trenčianske Jastrabie. A-B-C-D: polyfunkčnosť kultúrneho fóra obce, 1-2-3-X: hľadanie tvaroslovie stánku - znaku dediny, interpretácia symbolu. Poznámka: autor spracováva pre samosprávu stratégie úprav verejných priestranstiev, publikuje myšlienky komunitných diskusií (studio@atelierdomova.sk)

či nevšímavosť, provokuje k zamysleniu, hľadaniu významu toho, čím sa mu architektúra prihovára. Prostriedkom vyvolania „silného dojmu“ je symbol v podobe tvaroslovie stavby či ornamentu, ktorý vyvolá asociácie, zaujme. Tvorba verejných priestranstiev je na to príležitosťou.

Nadviažem na predchádzajúci článok v Obecných novinách - príkladom bude Trenčianske Jastrabie, tentoraz téma diskusie v tejto obci. Stratégia úprav verejných priestranstiev v centre

(zastrešením) dynamického prejavu, s konštrukciou evokujúcou dojem pohybu. Ide i skladbu segmentov (stánkov) vzbudzujúcich dojem štylizovanej prírody, domova jastrabov. Stánky umocnia svoj „príbeh“ na pozadí masívnej stavby kultúrneho domu a obecného úradu. Stánky univerzálneho využitia doplní tvarový pendant zastrešeného vstupu do kultúrneho domu. Návrhom je funkčná integrácia vstupného schodiska s pódium javiska. Tvar stánkov či javiska bude mať symbolické poslanie. Vyprovokuje k zamysleniu sa a hľadaniu odpovede, pretože sú stánky také zvláštne, a nie sú tvarom obyčajné. Stánky „poukladané“ okolo verejných budov zmenia ich výraz, potlačia ich monumentalitu, dajú im ľudský rozmer, potvrdia rodokmeň dediny.

Tajomstvo symbolov v architektúre som odhalil - Trenčianske Jastrabie v nich nájde svoju tvár, svoje poslanstvo pre nastupujúcu generáciu obyvateľov. Európa to zaraďuje do vizuálnej kultúry 21. storočia ako umenie na verejnom priestranstve, čo znamená obohatenie duchovného života našej doby prostredníctvom tzv. vizuálneho myslenia. Aj v Trenčianskom Jastrabí to prináša nový pohľad na život dediny.

Na prvom mieste je to prechádzka - prechádzať sa znamená osviežiť svoju myseľ, hlavne udržať si dobrý kontakt s okolitým „svetom“, usmiať sa na ostatných, naznačiť svoju vôľu byť družný. Chôdza je spôsob spoznávanie prostredia, ústredné priestranstvo motivuje cieľ tejto prechádzky. Navrhované úpravy verejného priestranstva majú poslanie vytvoriť scénu každodenného „divadla“ s poéziou všedného dňa, inokedy s motiváciou kolektívnej udalosti. Tu prechádzka končí na lavičke, v kruhu ľudského kontaktu, tu bude „kultúrna“ príležitosť čakať na autobus. Miesto pred kultúrnym domom bude kultúrnym fórom dediny, miestom sviatkov i osláv.

A to pod „strechou“, ktorá je súčasne vo všedný deň vstupom do kultúrneho domu.

Symbol má v Trenčianskom Jastrabí architektonickú povahu, má svoje tvaroslovie, aj svoje funkčné využitie. Predstavuje znak, má svoju stavebnú konštrukciu z dreva, ocele a skla. Nosným vizuálnym prvkom je drevená konštrukcia stavby, strecha zo skla alebo polykarbonátu. Stánok v závislosti funkčného využitia môže mať sklenú stenu. Ostáva dopovedať, aké spektrum funkcií môže nová stavba spĺňať:

- autobusovú - s lavičkami,
- predajnú - s pultom,
- informačnú - s vitrínami,
- odpočinkovú - altánok
- vstupnú - s ochrannou chodca.

Prestrešenie vstupnej podesty kultúrneho domu bude plniť funkciu „jednorozového“ javiska. Bude prestrešením väčšieho rozpätia, konštrukcia bude z dreva, ocele, skla. Nastupná plocha kultúrneho domu sa v prípade javiskovej produkcie zmení na hľadisko. Ide teda o funkčnosť v službách dojmu. Predpokladáme kultúrneho domu tak získa nový zmysel, nebude len vydláždenou plochou, ale miestom s novou atmosférou, teda duchaplným miestom.

Odkaz ostatným

Pre zainteresovaných by som rád pridala ešte jednu poznámku: Kritika postavia symbol v architektúre „mimo zákona“, bola proti nemu. Vyčítala mu naivnosť a poplatnosť. Som presvedčený, že človek vďaka symbolom viac rozumie svetu a pomocou symbolov architekt spája komunitu dediny. Úpravy ústredných priestranstiev v dedinách považujem za príležitosť využiť význam symbolov, a to prostredníctvom „drobnej“ architektúry, citlivo a dôstojne, zámerne.

Dedina sa ocitá v stave pred prebudením záujmu prijímať vizuálne zážitky a otvárať sa kolektívnosti, vytvárať družnosť. A architektúra má na scéne tohto procesu svoje miesto.

REALIZUJETE ZAUJÍMAVÉ PROJEKTY?

MÁTE ŠIKOVNÝCH OBČANOV?

JE VAŠA OBEC ZAUJÍMAVÁ?

MÁ SA VAŠA DEDINA ČÍM POCHVÁLIŤ?

Presvedčte svojho starostu a podporte
prihlásenie vašej obce do národnej súťaže

DEDINA ROKA

nad ktorou prevzal záštitu minister životného prostredia SR.

Získajte prestížny titul Dedina roka 2017 s právom
reprezentovať Slovensko v európskej súťaži a zároveň
finančné prostriedky pre podporu obnovy dediny.

Internetové hlasovanie verejnosti bude prebiehať
od 15. mája do 31. júla 2017.

www.obnovadediny.sk

UZAVIERKA PRIHLÁŠOK
**28.4.
2017**
UZAVIERKA PRIHLÁŠOK

Vyhlasovatelia: MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Generálny
partner:

Reklamný
partner:

Súťaž
realizovaná
v rámci:

Partnerské
organizácie:

Mediálni
partneri:

OBECNÉ noviny

Stredoškolyáci ukázali zručnosti v práci s pivom

Koncom marca sa konali súťaže stredoškolyákov zamerané na gastronomické zručnosti spojené s pivom. Súťažilo sa v Trenčíne i Liptovskom Mikuláši.

Pod Trenčianskym hradom sa tento rok opäť v rámci medzinárodnej súťaže Trenčiansky pivný somelier stretli študenti až deviatich hotelových škôl. V poradí piaty ročník sa konal 23. marca v priestoroch Gastrocentra pod Brezinou pod záštitou SOŠ obchodu a služieb v Trenčíne, ktorá patrí pod zriaďovateľskú pôsobnosť Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK). Hlavnou organizátorkou súťaže je Janka Švančárová. „Hlavným zámerom súťaže je predovšetkým študenta inšpirovať k vyššej úrovni poskytovaných služieb aj takej komodity, akou je pivo, a zároveň obohatiť ich odborné znalosti,“ vysvetlila.

Na podujatí sa okrem hosťujúcej školy z Trenčína predstavilo celkovo deväť škôl zo Zlína, Prerova, Púchova, Trnavy, Nového Mesta nad Váhom, Starej Turej, Piešťan, Kežmarku a Nových Zámkov. Podľa slov hlavnej organizátorky bol vedomostný test prvou súťažnou kategóriou, ktorú súťažiaci absolvovali, pretože všetky zručnosti vychádzajú z teoretických vedomostí. Test sa týkal samotných surovín, z ktorých sa pivo vyrába, postupov jeho varenia či znalosti pivovarov.

Spolu jedenásť čašníkov si zmeralo sily v miešaní nápojov a príprave kreatívnych variácií rôznych chutí, vône i farieb. Druhé kolo tejto disciplíny sa konalo v čapovaní rezaného piva, ktoré je pre Slovensko stále tradíciou. Posudzovala sa kvalita peny, presnosť v porovnaní

s ryskou a následné servírovanie.

Celkovo dvanásť adeptov tiež súťažilo v kategórii kuchár, ktorá bola len pred dvoma rokmi doplnená ako súčasť súťaže, nakoľko sami kuchári upozornili na trend párovania jedla s pivom. Samotné varenie jedla prebiehalo na báze piva a následného párovania s portfóliom dostupného piva.

Na záver podujatia tiež organizátorka vyzdvihla úlohu a pridanú hodnotu malých pivovarov, ktoré ponúkajú širokú škálu kvalitných pív v porovnaní s veľkými pivovarmi, ktoré sa viac orientujú na množstvo a len jeden typ piva.

Súťaž Trenčiansky pivný somelier vznikla pôvodne ako súčasť práce Stredoškolskej odbornej činnosti pred piatimi rokmi a už tradične prilákala veľký počet škôl a záujemcov zo Slovenska i Českej republiky.

Lipovský Mikuláš navštívili pivní majstri

Hotelovú akadémiu v Liptovskom Mikuláši navštívili profesionáli z akadémie Cervesario, aby budúcim pracovníkom v gastroprímysle ukázali, ako sa starať o pivo.

„Vzdelávacie aktivity zo strany odborníkov vítame, pretože vedú žiakov nielen veľa naučiť, ale aj motivovať k láske ku práci v oblasti gastronómie, a súčasne prinášajú aktuálne poznatky daného odboru, ktoré naši žiaci môžu ďalej využívať vo svojej praxi. Aj preto sa naša škola do programu zapája každoročne od jeho začiatku,“ uviedla riaditeľ-

ka školy Katarína Uličná.

„Je stále ťažšie nájsť vhodných uchádzačov, najmä o pozíciu čašníka. Potvrdil to aj prieskum z leta

2016, v ktorom až 97 percent z 81 oslovených zariadení malo problém s obsadením voľných miest. Až 76 percent z nich malo záujem

zamestnať nových čašníkov. Verím, že aktivity ako Cervesario prispievajú k zvyšovaniu odborných znalostí a zručností absolventov a budúcich zamestnancov a celkovému zlepšeniu tejto situácie na trhu,“ ozrejmil generálny sekretár Zväzu hotelov a reštaurácií SR Marek Harbulák.

Pivná akadémia Cervesario je špeciálny vzdelávací program Pivovarov Topvar určený plnoletým študentom odborov barman, čašík, servírka a hostinský. Štvorhodinové školenia pozostávajú z praktickej a teoretickej časti, z ktorej v závere študenti absolvovali test a získajú certifikát. Od roku 2011 sa uskutočnilo už 164 školení, na ktorých sa zúčastnilo 5305 študentov.

(tsk, tasr)

Vznikne nové francúzsko-slovenské gymnázium

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu BSK 22. marca na svojom rokovaní odporučila zaradiť do siete škôl novovznikajúce francúzsko-slovenské gymnázium.

Gymnázium by bolo tretím francúzskym gymnáziom pod medzinárodným programom v stredoeurópskom priestore po Viedni a Varšave. Zriadenie gymnázia tiež vyplýva z Dohody v oblasti školstva, jazykového vzdelávania, univerzitnej a vedeckej spolupráce uzavretej medzi ministrom zahraničných vecí a medzinárodného rozvoja Francúzskej republiky a ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zo dňa 22. novembra 2016 v Paríži, podpísanej prezidentom Slovenskej republiky Andrejom Kiskom a prezidentom Francúzskej republiky Françoisom Hollandeom.

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu BSK na svojom pracovnom zasadnutí

odporučila zaradiť do siete škôl francúzsko-slovenské gymnázium s medzinárodným programom. Pre žiakov základných škôl by tak vznikla ďalšia možnosť naučiť sa svetový jazyk a zložiť v ňom aj maturitné skúšky. O zaradení gymnázia do siete škôl rozhodne Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

„Francúzsky jazyk je už dlhodobo na prvých miestach v žiadostiach zamestnávateľov pre zamestnancov. Aby však znalosť jazyka bola u študentov a mladých ľudí dokonalá, je potrebné, aby s jazykom prichádzali do styku denne. Práve preto vítame vznik nového gymnázia s medzinárodným programom na území kraja,“ vysvetlil Pavol Frešo.

(ts-bsk)

Malí detektívi zo základnej školy

Cieľom preventívneho programu Malí detektívi je priblížiť deťom nielen samotnú prácu polície, ale aj to, ako ju môžu uľahčiť.

Žiaci tretieho ročníka ZŠ Duklianska v Bánovciach nad Bebravou, pod vedením triednej učiteľky Ivany Kozejovej, sa ako prví v Bánovciach nad Bebravou, zúčastnili nového preventívneho programu pod názvom „Malí detektívi“. Koordinátor prevencie kriminality z MsÚ Miroslav Schlesinger, pre nich pripravil zaujímavú interaktívnu hru, ktorú zvládli počas jednej vyučovacej hodiny. Jej cieľom je priblížiť deťom nielen samotnú prácu polície, ale aj to, ako ju môžu uľahčiť. Prostredníctvom interaktívnej hry sa naučili ako správne telefonovať na tiesňové linky, ako sa zachovať na miestne vlámnia alebo lúpeže, ale čo bolo pre nich úplne nové, vyskúšali si prácu „policačného detektíva – kresliča“. Presnejšie, naučili sa opisovať osobu tak, aby ich opis poskytol čo najviac potrebných informácií, na základe ktorých môže vytvoriť hodnovernú kresbu tváre podozrivej osoby.

Ako uviedla pani Kozejová: „Tento spôsob prevencie pomôže deťom určite nielen v bežnom živote, ale aj počas vyučovania, keď budú ne-

skôr, v rámci hodiny slohu, opisovať spolužiaka. Oceňujem tiež príjemné oživenie hodiny s terapeutickým psíkom Amigom a množstvo policajných obrázkov a pomôcok, ktoré mali deti k dispozícii ako didaktické pomôcky.“

Prvá akcia dopadla na výbornú. Preto veríme, že tieto náučné aktivity, môžu v budúcnosti polícii napomôcť k odhaleniu viacerých páchatelov. Táto forma interaktívneho vzdelávania v oblasti prevencie, je aktuálne pripravená aj pre senio-

rov. Školy a seniorské kluby, ktoré majú o túto aktivitu záujem, môžu kontaktovať priamo koordinátora prevencie kriminality MsÚ. Kontakt má k dispozícii každá škola, aj seniorské kluby v meste.

Aktuálne prebiehajúci projekt je realizovaný pod záštitou primátora Mariána Chovanca a bol finančne podporený Radou vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

(ts - MsÚ Bánovce nad Bebravou)

V spracovaní informácií na počítači bodovali východniari

Pri pohľade na výsledky súťaže stredoškôľakov treba konštatovať, že Košičania valcovali. Z celkového počtu 36 súťažiacich obsadili 3 x prvé miesto.

V kategórii „písanie na PC“ obhájil prvé miesto minuloročný víťaz – Richard Koronczi z Obchodnej akadémie Watsonova 61, Košice, ktorý zaznamenal 419,5 čistých úderov za minútu. Druhé miesto obsadila Monika Hedviga Aninová, žiačka Obchodnej akadémie Milana Hodžu z Trenčína. Jej počet čistých úderov za minútu bol 382,0. Víťazstvo v podobe umiestnenia na treťom mieste na Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Prešove doniesla Andrea Balázová. Jej výsledok znamenal 381,8 čistých úderov za minútu.

Dobré meno Obchodnej akadémie v Košiciach šíri aj Miriama Šoltéssová, ktorá je víťazkou v kategórii „úprava textu na PC“, a to dosiahnutím 12 700 bodov. Druhé miesto v tejto kategórii obsadila Soňa Zorská, žiačka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Prešove s počtom bodov 12 150. Tretie miesto patrí Marekovi Tóthovi z košickej Obchodnej akadémie, Watsonova 61 s počtom bodov 11 450.

Aj hosťujúca Obchodná akadémia v Rožňave má svoje prvenstvo, a to v kategórii „wordprocessing“, v ktorom prvenstvo vybojoval jej žiak Patrik Žori. Ten bol úspešný aj v celosvetovej súťaži INTRESTENO 2015 v Budapešti. Druhé miesto patrí Monike Szegényovej z Obchodnej akadémie v Senici.

Tretie miesto obsadila Monika Varcholová, žiačka tej istej školy.

„Som veľmi rád, že aj 51. ročník súťaže bol pre stredoškôľakov atraktívny. Hoci poznáme víťazov na všetkých troch priečkach v každej z kategórií, myslím si, že morálnym víťazom bol každý stredoškôľák, ktorého odvaha a odhodlanie sprevádzali v každom z kôl tradičnej súťaže“, konštatuje riaditeľ Štátneho inštitútu odbor-

ného vzdelávania Michal Bartók.

V poradí 51. ročník súťaže v spracovaní informácií na počítači sa uskutočnil 22. a 23. marca 2017 v Obchodnej akadémii, Akademiika Hronca 8 v Rožňave. Finálového, celoštátneho kola sa zúčastnilo 36 stredoškôľakov zo stredných odborných škôl a obchodných akademií.

(MK)

V Banskej Bystrici vznikne 44 miest pre škôľkarov

Začiatkom marca sa začali stavebné práce na novej materskej škole, ktorá vznikne v priestoroch Základnej školy Jána Bakossa.

Už v školskom roku 2017/2018 ponúkne malým predškôľakom priestrannejšie prostredie na hranie, oddych i rozvíjanie pohybových aktivít. Materská škola (MŠ) je veľmi dobre dostupná a bezbariérová s možnosťami špeciálneho stravovania pre deti trpiace rôznymi chorobami.

„Som rád, že po záchrane Základnej školy Jána Bakossa v minulosti, sa nám pre ňu podarilo nájsť ďalšie uplatnenie. Štatistiky hovoria o tom, že v bansko-bystrických škôlkach chýba približne dvesto miest. V rámci rozširovania kapacít vytvoríme v priestoroch základnej školy dve nové triedy pre 44 detí predškolského veku. Malí škôľkari tak budú mať plynule pokračovať v školských laviciach. Novú škôľku v zrekonštruovaných priestoroch chceme otvoriť už v novom školskom roku,“ informoval pri-

mátor Ján Nosko novinárov na mediálnom brífingu.

Cieľom vedenia mesta je poskytnúť rodičom možnosť umiestniť každého škôľkara prioritne do štátnej materskej školy.

„Aj v rámci efektívnejšieho využitia objektov základných škôl sa snažíme naplno využiť eurofondy a chýbajúce kapacity dobudovať. Materskú školu chceme vybudovať z nenávratného finančného príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu, zameraného na rozširovanie kapacít materských škôl vo výške 240 000 eur. Päťpercentná finančná spoluúčasť mesta predstavuje z tejto sumy približne 12 000 eur. Demografický vývoj nasvedčuje tomu, že najbližšie roky bude potrebné zriaďovať nové triedy, či už v základných alebo v materských škôlkach,“ dopĺňa prednosta MsÚ Martin Adamec.

Materskú školu budú tvoriť

dve priestranne triedy, šatne, umývárne, spálne, sklad hračiek, miestnosť pre učiteľov, technická miestnosť pre nepedagogických zamestnancov a priestorová spoločná jedáleň. Tá bude slúžiť počas celého roka na organizovanie rôznych spoločenských a tvorivých aktivít. Škôľkari sa budú môcť hrať na pieskovisku a športovať na novovybudovanom školskom dvore i futbalovom ihrisku.

„Veľmi ma teší, že v našich priestoroch vznikne materská škola. Škôľkari budú môcť využívať telocvičňu, knižnicu a počítačovú miestnosť, ktoré sa nachádzajú v základnej škole. Deťom, ktoré trpia obezitou, cukrovkou či celiakiou, poskytne školská jedáleň aj možnosť špeciálneho stravovania,“ dopĺňa riaditeľka ZŠ Jána Bakossa, Margita Karáková.

(sek)

Ocenili víťazov súťaže Voda pre život

Po vlaňajšom ročníku výtvarnej súťaže pre starších žiakov základných škôl Voda pre život, tento rok oceňovali aj mladšie deti. Odovzdávanie ocenení sa uskutočnilo počas Svetového dňa vody.

„Mám rád vodu a veľmi ma baví maľovanie,“ odpovedal osemročný Samuel Jakubčík zo Základnej školy Janka kráľa v Liptovskom Mikuláši na otázku, prečo sa zapojil do súťaže. Rovnaký dôvod mala aj deväťročná Liliana Dutková a piatačka Veronika Králiková z tej istej školy. Šiestačka Veronika Spišiaková zo Základnej školy v Bobrovci pridala aj želanie: „Okrem toho, že rada kreslím, chcem, aby ľudia neznečisťovali vodu a prírodu.“

Podobne by odpovedali aj ďalšie desiatky malých výtvarníkov, ktorí vyjadrili svoj vzťah k vode prostredníctvom výtvarnej techniky. Základné školy z okresu Liptovský Mikuláš do súťaže poslali viac ako stosedemdesiat výtvarných prác.

Práce hodnotila porota pod vedením predsedu Róberta Močiliaka. Nechýbali kresby, maľby, koláže, komiksy, kombinácia viacerých výtvarných techník.

„Pri hodnotení detských výtvarných prác je vždy ťažké vybrať len niekoľko najlepších, pretože výtvarný prejav detí je spontánny a každá práca je niečím zaujímavá. Rozdiely medzi ocenenými a ostatnými prácami boli však veľmi malé,“ zhodnotil Róbert Močiliak s tým, že dúfa, že úspech ich podnieti k ďalšej tvorbe.

Súťažilo vyše stosedemdesiat detí

Generálny riaditeľ Liptovskej vodárenskej spoločnosti Marián Lesanský vyjadril potešenie, že téma vody zaujala a väčšina škôl z okresu sa súťaže zúčastnila. Zapojili sa do nej nielen základné školy v meste, ale aj v obciach, ktoré sú v pôsob-

nosti vodární. Potvrdil, že hranica medzi ocenenými prácami a ostatnými bola naozaj veľmi tenká. Generálny riaditeľ žiakom porozprával aj o význame vody.

„Často si neuvedomujeme, akú máme výhodu žiť v krajine, v ktorej je vody dostatok a máme ju k dispozícii kedykoľvek a v akomkoľvek množstve. Sú krajiny, v ktorých musia ľudia za vodou chodiť denne niekoľko kilometrov a pritom majú k dispozícii denne len dva litre. Pre porovnanie - u nás je priemerná spotreba vody približne sedemdesiat litrov na osobu denne,“ pripomenul Marián Lesanský.

Povedal, že pitná voda v krajinách Európskej únie musí spĺňať prísne kritériá, a tak pri jej používaní nehrozí zdravotné riziko. V niektorých krajinách, napríklad v Indii je síce vody dostatok, ale je taká znečistená, že v dôsledku jej používania vznikajú rôzne choroby.

Najväčším akcionárom Liptovskej vodárenskej spoločnosti je mesto Liptovský Mikuláš. Primátor Ján Blcháč je zároveň predsedom dozornej rady spoločnosti.

„V súťaži ide nielen o výtvarnú stránku, ale aj o to, aby si už žiaci na základných školách uvedomili, že voda z vodovodu je bezpečná, zdravá a oveľa lacnejšia ako balené vody, z ktorých navyše vzniká aj odpad v podobe plastových fľaš. Preto treba zdroje vody chrániť a neznečisťovať ich,“ povedal Ján Blcháč.

Knižné ceny pre ocenených žiakov venoval Knižný klub Fragment a Klub mladých čitateľov Albatros.

Eva PETRANOVÁ,
Liptovská vodárenská spoločnosť

V Bratislave pribudne park aj aleja

Park bude ponúkať „študovňu“ a čítareň v prírode, pódium v ňom bude vytvárať priestor pre kultúrne podujatia a oddych. Revitalizácie sa dočká aj aleja pred Úradom vlády SR.

Mesto začalo s realizáciou Parčíka na Svoradovej, ktorý je jedným zo série projektov „Bratislava sa pripravuje na zmenu klímy – pilotná aplikácia opatrení v oblasti zadržiavania zrážok v urbanizovanom prostredí“. Cieľom je nielen adaptácia na zmenu klímy, ale takisto aj revitalizácia zelene a smerovanie rozvoja mesta udržateľným spôsobom. Projekt je financovaný z grantov Islandu, Lichtenštajnska a Nórska prostredníctvom Finančného mechanizmu EHP a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, celkové náklady na jeho realizáciu sú vo výške 198-tisíc eur. Ukončený by mal byť do konca apríla 2017.

Projekt sa začal realizovať vo februári 2017. „Parčík Svoradova je príkladom toho, že aj nevyužitá a zanedbaná zelená plocha sa môže zmeniť na príjemný oddychový priestor s možnosťou rekreácie. Teší ma, že Bratislavčania už čoskoro budú môcť využiť tento areál plný histórie so zachovaním prírodného charakteru,“ povedal primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal. V blízkosti parku sa totiž nachádza základná škola, škôlka, fakulta múzických umení, internát pre študentov či zariadenie pre seniorov Ohel David. Z tohto aspektu vyplynula aj rôznorodosť navrhnutých funkcií budúceho verejného priestoru.

Plocha parku je jednou z posledných nezastavaných častí bývalej Pálffyho záhrady, k čomu prispel možno aj fakt, že sa na nej nachádzajú dve kruhové vodné nádrže pravdepodobne z druhej svetovej vojny. Dôležité je zachovanie prírodného charakteru na podporu biodiverzity a ekologických funkcií

v území. V neposlednom rade je jeho úlohou eliminovať aj negatívne dopady zmeny klímy, a to prostredníctvom hospodárenia so zrážkovou vodou formou zasakovania, resp. zachytávania zrážkovej vody v dažďovej záhrade a prostredníctvom vodopriepustných povrchov na celom území parku.

Projektu predchádzala anketa a stretnutia s verejnosťou za účelom spresnenia a overenia funkcií a definovania potenciálu budúceho priestoru. „Strategické vytváranie plôch zelene prístupných pre širokú verejnosť je jednou z aktuálnych úloh rozvoja mesta. Parčík na Svoradovej ulici bol roky zatvorený a týmto ho opäť sprístupníme verejnosti. Je to ďalší príspevok k zefektívneniu zanedbaných plôch zelene v našom meste. Snažili sme sa vytvoriť funkčne pestrý priestor zaujímavý pre všetky vekové kategórie. Popri environmentálnych funkciách je cieľom posilniť sociálnu interakciu v území, tvorbu komunity a susedstiev. Tieto trendy je možné sledovať v mestách, ktoré sa nielen

prpravujú na zmenu klímy, ale si stanovili smerovanie svojho rozvoja udržateľným smerom,“ hovorí hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konrad a dodáva: „Prívalové dažde, extrémne horúčavy a s tým spojené obdobia sucha sú sprievodnými znakmi zmeny klímy a jej dopad na naše mesto bude extrémny, ak včas nebudeme robiť adekvátne opatrenia. Parčík Svoradova bude určite v letných mesiacoch príjemným

miestom pre krátkodobú rekreáciu pre deti, študentov okolitých škôl, ako aj pre všetkých obyvateľov tejto časti Starého Mesta.

Nahradia poškodené stromy

Obnovovať sa bude aj aleja stromov po oboch stranách cesty pred Úradom vlády SR pri Námestí slobody, ktorých stav označil dendrológ za zlý. Stromy sú fatálne poško-

dené a pod ich nevyhovujúci stav sa podpísal najmä ich neodborný orez spred niekoľkých rokov kvôli trakčnému vedeniu. Orgán Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky preto na základe dendrologického posudku vydal stanovisko k zámeru na obnovu aleje.

Pred výrubom na vyjadrenie dostali priestor aj ochránárske združenia, pričom ich pripomienky boli zohľadnené. Štyridsaťpäť stromov označených za nevyhovujúce neplní funkciu zdravých stromov. Tieto stromy predstavujú čoraz väčšie bezpečnostné riziko, keďže lemujú komunikáciu, po ktorej jazdia trolejbusy.

Choré stromy budú v aleji nahradené 53 novými a vzrastlými jaseňovcami metlinatými. Približne osem rokov staré stromy tohto druhu s obvodom kmeňa 20 – 28 cm budú situované na pôvodné miesta uličného stromoradia. Popritom budú ešte do stromových jám vysadené kvitnúce trvalky zimozelene menšej a väčšej, ktoré vytvoria zelenenie.

Pôvodné brestovce majú široko rozvetvenú korunu, ukázalo sa, že nie sú vhodné do územia s trolejovým vedením. Z tohto dôvodu museli byť pred 10 – 15 rokmi orezované tzv. kostrové konáre smerom do komunikácie, a to po jej obidvoch stranách, čo definitívne ovplyvnilo životnosť stromov a ich statiku. Na strane orezu začal kmeň stromu odumierať, hnilobné procesy vytvorili priaznivé prostredie pre škodcov a parazitov a výsledkom je súčasný zlý stav aleje. Momentálne je stromoradie v nevyhovujúcom stave, čo potvrdili aj dendrologické posudky.

(koh, keš)

Diskutovali o povodniach aj o ochrane vody

V hlavnom meste sa 22. marca konala konferencia, na ktorej predstavili koncepciu ochrany vody a projekt výstražného systému pred povodňami.

Na konferencii predstavili projekt ochrany pred nástrahami vody ako živlu. Bratislavský samosprávny kraj je od minulého roka jedným z partnerov projektu Verejný povodňový núdzový a výstražný servis FLOOD-serv. Projekt je zameraný na výskum, vývoj a inovácie v oblasti varovania pred hroziacimi povodňami a to prepojením varovných systémov, sociálnych sietí a technologických inovácií. Proaktívne sa však do programu budú môcť zapájať aj miestne komunity či dobrovoľníci. Okrem výstražného systému bude web či aplikácia obsahovať aj manuál krokov ako postupovať v čase hrozby povodne a počas samotnej povodňovej situácie.

“V praxi by mal tento systém vyzeráť tak, že bude vytvorený webový portál, respektíve mo-

bilná aplikácia, ktorá bude plne prístupná verejnosti. Občania budú mať možnosť využívať ho a stiahnuť si mobilnú aplikáciu, kde budú priebežne aktualizova-

né údaje ohľadom hrozby a stavu povodňovej situácie z oficiálnych zdrojov, teda najmä zo zdrojov Slovenského hydrometeorologického ústavu ako aj z iných dostup-

ných zdrojov. Pomocou zasielania notifikácií by mal tento systém jeho používateľov upozorňovať, či hrozí nejaké nebezpečenstvo vzniku povodne, ako to prebieha v susedných štátoch a kedy u nás nastane povodňová situácia, aby sme mali čas sa na to pripraviť,“ predstavila projekt jeho koordinátorka Katarína Vargová. BSK je jedným z 12 projektových partnerov z siedmich krajín Európy a projekt bude implementovaný v regiónoch s vysokým výskytom povodní v Rumunsku, Taliansku, Španielsku, Portugalsku a na Slovensku. Projekt je financovaný v rámci programu Európskej únie pre vedu, výskum a inovácie Horizont 2020.

Na konferencii, ktorá sa konala predstavil kraj rozpracovanú Koncepciu ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej

vody v BSK. Hostami konferencie boli zástupcovia Bratislavskej vodárskej spoločnosti, zástupcovia ochránárskych združení, odborníci z oblasti hydrológie, župné poslankyne a poslanci a starostky a starostovia obcí v kraji.

„Cieľom je vytvoriť návrh opatrení, ktoré dokážu zlepšiť stav povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom kraji a vybrané z nich sa môžu použiť ako regulatív v územnom plánovaní, pretože význam vody je veľmi dôležitý, je to strategická surovina aj podľa zákona o vodách. Koncepcia má byť hotová do konca apríla. Dúfame, že o pár mesiacov sa budú dať tie opatrenia postupne zavádzať do praxe,“ predstavil základné ciele v oblasti ochrany vody zástupca spracovateľa dokumentácie, Doc. Vladimír Falťan.

(for)

Pripomenuli sme si význam vody

Tento rok uplynulo presne štvrtstoročie od momentu, kedy Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo 22. marec za Svetový deň vody. Témou ročníka 2017 sa stala odpadová voda.

Oborníci pri tejto príležitosti upozorňujú na to, že približne 663 miliónov ľudí nemá dostatočný prístup k pitnej vode a ich domovy nesplňujú základné hygienické štandardy. Vedci vyzývajú k obozretnému nakladaniu s existujúcimi zdrojmi. OSN na svojej stránke uvádza, že v súčasnosti minimálne 1,8 miliardy ľudí na svete používa zdroje pitnej vody kontaminované fekáliami. Znamená to zvýšené riziko ohrozenia nákazou cholery, úplavicou, týfusom či detskou obrnou. Je potrebné zlepšiť zber, spracovanie a opätovné využitie úžitkovej vody.

Aký je stav na Slovensku?

Na Slovensku je stále veľa obydli s domovými žumpami, z ktorých je ich obsah vypúšťajú trativodmi do cestných rigolov a obecných potokov, čím sa výrazne znehodnocuje životné prostredie. Na verejnú kanalizáciu bolo podľa envirorezortu v roku 2015 napojených zhruba 66 percent obyvateľov Slovenska. Objem vypúšťaných odpadových vôd vďaka budovaniu čističiek a kanalizácii postupne klesá. „V roku 2015 sa produkcia odpadových vôd znížila o vyše 43 percent oproti roku 2000. Taktiež kvalita pitnej vody na Slovensku dlhodobo vykazuje vysokú úroveň, až 99,7 percenta. Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v roku 2015 dosiahol 88,3 percenta, uviedol minister životného prostredia László Solymos.“

Pozor na studne

Tak ako každý rok, sa uskutočnilo množstvo podujatí a medzi nimi aj veľmi populárne bezplatné rozborov vody zo studní, ktoré môžu obyvatelia využiť na viacerých miestach. Štátne lesy či hygienici kontrolujú kvalitu studničiek pri turistických chodníkoch.

Konzumácia nekvalitnej vody môže spôsobiť viacero zdravotných komplikácií. Časté sú črevné vírusy, vylúčené však nie sú ani brušný týfus, bakteriálna dyzentéria, cholera či žltáčka typu A.

Voda z horských studničiek nemusí byť vždy kvalitná. Ak ide o neoverený pitný zdroj, treba spozornieť. Piť z takéhoto prameňa Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR neodporúča.

Hygienici odporúčajú používať vodu, ktorá je viditeľne označená za pitnú. „Jej kvalita je totiž overená laboratorným rozborom,“ uviedol ÚVZ SR pri príležitosti Svetového dňa vody. Horské studničky prioritne neslúžia na zásobovanie ľudí. Nekvalitná voda býva často aj vo vlastných studniach. „Často sú v nich zvýšené koncentrácie dusičnanov a dusitanov,“ uvádza ÚVZ SR. Vo vyšších koncentráciách a dlhodobom príjme môžu spôsobiť poruchy trávenia či karcinogénne ochorenia. „Veľmi nebezpečné s možnými smrteľnými následkami je požitie pitnej vody s vysokým obsahom dusičnanov a dusitanov u detí do jedného roka,“ upozorňuje úrad.

Bezplatné rozborov vody sú obľúbené

Vodu zo studní bolo možné 22. marca podrobiť analýze napríklad vo vodárenských spoločnostiach, orgánoch verejného zdravotníctva a ďalších inštitúciách v mnohých slovenských mestách.

Hygienici sa zamerali na prítomnosť už spomenutých nebezpečných dusičnanov a dusitanov. Výsledky vyšetrenia postupne zverejnia na webe uvzsr.sk podľa prideleného identifikačného označenia. Ľudia takisto mohli prísť osobne skonzultovať, ako chrániť vlastné vodné zdroje.

„Všeobecne platí, že najviac ohrozené sú oblasti, kde nie je vybudovaná kanalizácia a čistiarne

odpadových vôd, prípadne kde je zvýšená poľnohospodárska činnosť,“ vysvetlila Zuzana Valovičová z ÚVZ SR. Minulý rok analyzovali 3165 vzoriek vody z individuálnych zdrojov na celom Slovensku. Z nich 914 nevyhovovalo pre vysoký obsah dusičnanov a 55 pre nadmerný obsah dusitanov.

Kvalitu vody zo studní si možno dať hygienikmi skontrolovať aj celoročne. Ceny rozborov pitnej vody si určujú jednotlivé laboratória. Pokyny k odboru vzoriek pri odbere vody je potrebné si vopred dohodnúť v laboratóriu, ktoré ju bude vyšetrovať. Pri príležitosti Svetového dňa vody sú však takéto rozborov bezplatné. „Pitná voda vo verejných vodovodoch je však na Slovensku kvalitná,“ informuje ÚVZ SR. Na takúto vodu ani nemusí byť potrebné používať filtre.

Voda je aj nebezpečný živel

Voda môže byť aj nebezpečný živel o čom svedčia aj povodne na Dunaji. Na počesť obetí povodní odhalili na fasáde Primaciálneho paláca pamätnú tabuľu.

„Odhalením tabule sme si chceli pripomenúť povodne, ktoré spôsobili aj straty na životoch. O to viac nás to povzbudzuje k tomu,

aby sme boli aktívnejší v boji proti veľkej vode, takisto je potrebné uchopiť tento fenomén z hľadiska nedostatku vody a sucha,“ povedal štátny tajomník ministerstva životného prostredia Norbert Kurilla. Slovensko podľa jeho slov momentálne čelí komplikovaným výzvam, týkajúcich sa zmeny klímy a extrémnych prejavov počasia.

Na rieke Dunaj, ktorá Bratislavou preteká, sa za posledných 500 rokov vyskytlo viac ako 100 povodní. Tie spôsobili veľké materiálne škody a vyžiadali si aj ľudské obete. Ich presný počet nie je známy, z historických záznamov však možno predpokladať, že išlo o stovky ľudí.

Najstaršie záznamy o povodni na Dunaji sú z roku 1012. Za najväčšiu povodeň za ostatných 500 rokov sa považuje povodeň z augusta 1501, ktorá bola podľa SVP spôsobená abnormálnymi zrážkami v celom povodí horného Dunaja. V Bratislave bola pravdepodobne najväčšia povodeň v roku 1516. Jednou z najdesivejších záplav bola ľadová povodeň z roku 1947, ktorá zasiahla starú Petržalku a obyvatelia museli byť evakuovaní. V novodobej histórii boli najväčšie povodne v roku

1954 a 2002.

Pre námestníčku bratislavského primátora Ľudmilu Farkašovskú je pekným symbolom, že pamätná tabuľa je umiestnená na fasáde Primaciálneho paláca, ktorý je podľa nej srdcom Bratislavy. Tabuľa má okoloidúcim pripomínať, že voda je, podobne ako ostatné živly, dobrým sluhom, ale môže byť aj zlým pánom. „Dunaj nás celé stáročia z času na čas presvedčí o svojej sile a svedčia o tom povodňové značky v našom meste. Jedna z nich je na rohu Primaciálneho paláca z 5. februára 1850 a pripomína ničivú povodeň, ktorá si vyžiadala šesť ľudských životov. Keď sa na ňu pozriete, tak voda v centre mesta siahala po krk,“ priblížila Farkašovská.

Pripravené boli aj kultúrne akcie v ďalších mestách, napríklad Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, zorganizovalo pre záujemcov vzdelávací program Ponor sa do objavovania – Deň vody v múzeu, ktorý sa uskutočnil v piatok 24. marca.

V súvislosti s vodou Trenčiansky kraj vyzdvihol aj bohatstvo, ktorým sú termálne a minerálne pramene, pri ktorých vznikli vyhľadávané kúpeľné mestá. Medzi najznámejšie patria kúpele Trenčianske Teplice, Bojnice a Nimnica. „Liečivú silu minerálnych prameňov mohli obyvatelia regiónu okúsiť nielen počas Svetového dňa vody, ale ju môžu ochutnať počas celého roka. Minerálnu vodu, ktorá pomôže pri rôznych zažívачích ťažkostiach, je možné ochutnať napr. v Nimnici. Špecifickú sírnatú liečivú vodu môžu záujemcovia vyskúšať v Bojniciach, v Trenčianskych Tepliciach sa zase kúpeľní hostia môžu okúpať vo vápenato-horečnatej a sírinatej vode s teplotou 37 až 40 °C,“ ozrejmila Eva Frývadská, výkonná riaditeľka KOČR Trenčín región.

(sprac.:ig)

Receptár triedenia z Jaslovských Bohuníc

V rámci obce Jaslovské Bohunice sa už viac ako 10 rokov organizovane triedi odpad. Aj po tak dlhej dobe triedia občania málo a väčšina odpadu končí v kontajneroch na komunálny odpad. Jeho odvoz a skládkovanie nie je vôbec lacné. Na druhej strane, odpad, ktorý sa vytriedi do kontajnerov pre triedený zber, nepredstavuje pre obec ani pre občanov takmer žiadne náklady, keďže o financovanie jeho spracovania sa starajú organizácie zodpovednosti výrobcov.

Obec okrem kontajnerov na triedený zber (sklo, plasty, kovy, papier, olej) má aj vlastný zberný dvor a dvakrát do roka organizuje zber nebezpečného odpadu. Množstvo občanov si neuvedomuje čo všetko sa dá vytriediť. Pre lepšiu orientáciu sme preto pripravili webovú stránku triedime.jaslovske-bohunice.sk. Na stránke nájdete v podobe „receptov“ popísané

návody Čo? Ako? a Kde? sa dá v rámci obce a blízkeho okolia triediť.

Európska únia očakáva, že do roku 2020 by sme mali triediť 50 % odpadu. Slovensko ako aj naša obec sú na úrovni pod 20%. Triedenie však nie je len o nejakých číslach a nariadeniach Európskej únie. Triedenie odzrkadľuje aj vzťah občanov a samospráv k prírode a životné-

mu prostrediu. Občania sa musia naučiť zamyslieť sa vždy, keď niečo vhadzujú do komunálneho odpadu, či daný odpad nie je možné vytriediť a dať mu tak druhú šancu. Mestá a obce musia začať uplatňovať platnú legislatívu a nie len hľadať výnimky a dôvody, prečo sa to nedá. Nie je to ale len na samosprávach a jej občanoch. V tomto smere by aj zo strany dodávateľov služieb

v oblasti nakladania s odpadmi mali pristúpiť zodpovednejšie a nevyberať si k triedeniu len určité komodity. Zmeniť zmýšľanie ľudí je úloha dlhodobá, niekedy sa vraví o generáciách. Treba ale už niekde začať.

Ing. Marián VAJDEČKA
Božena HIDEGHÉTIOVÁ
Jaslovské Bohunice

Kraje otvárajú sezónu novými aj osvedčenými cykloprojektmi

Zimu máme definitívne za sebou a s prvými jarnými lúčmi sa vyrojili aj cyklisti. Trenčiansky a Žilinský kraj pre nich pripravili podujatia na celú sezónu.

Vrchárska koruna Trenčianska alebo cyklistické podujatia na obľúbenej cyklo-cestě BikeKIA tento rok potešia všetkých priaznivcov cyklistiky. Organizátori VKT vybrali 20 naozaj zaujímavých kopcov, sú medzi nimi nielen najvyššie vrcholy kraja, ale aj rozhľadne či hrady. V Žilinskom kraji zorganizovali novú súťaž Prejdi všetky trasy, objav krajské krásy a tešiť sa môžu aj mamičky, ktoré si v polovici mája užijú Športovú chvíľku pre mamu.

Vrchárska koruna Trenčianska pokračuje

S projektom Vrchárskej koruny Trenčianska, ktorého cieľom je propagácia cyklistických a turistických krás Trenčianskeho kraja, prišla trojica nadšencov cyklistiky, Radoslav Tilandý, Michal Barták a Pavol Babica. Korene tohto cyklisticko-turistického projektu siahajú za hranice, k našim bratom na Morave. Inšpiráciou pre projekt VKT bola Vrchárska koruna Valašska, ktorá 1. apríla štartuje už svoj piaty ročník. Vrchárska koruna Trenčianska bola vzorom pre Vrchársku korunu Liptovskú, ktorej prvý ročník odštartuje už čoskoro.

Vrchársku korunu Trenčianska získa každý cyklista, turista či bežec, ktorý v čase od 10. apríla do 30. novembra 2017 zdolá 20 predpísaných vrcholov, na mieste sa odfotí a nahrá fotky na webovú stránku Vrchárskej koruny Trenčianska. „V poradí druhý ročník VKT odštartuje tento rok prvým večerným výjazdom na hrad Beckov v pondelok 10. apríla,“ uviedol jeden z organizátorov VKT Radoslav Tilandý.

K hlavným partnerom projektu patrí aj tento rok Trenčiansky samosprávny kraj a krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región. „Sme radi, že projekt zahŕňa nielen cyklistov, ale aj peších turistov a bežcov. Teší nás, že sa doň môžu zapojiť aj rodiny s deťmi, a tak projekt Vrchárskej ko-

runy Trenčianska podporuje aktívne trávenie voľného času,“ uviedla výkonná riaditeľka KOCR Trenčín región Eva Frývaldská.

Do prvého ročníka sa zapojilo viac ako 150 nadšencov.

Predstavujú rozhľadne a hrady

Štyri z 20 tohtoročných kopcov ponechali organizátori z minulého roku, a to Považský Inovec (1 042 m), Velkú Javorinu (970 m), Panskú Javorinu (942 m) a Mohyľu Milana Rastislava Štefánika na Bradle (543 m).

Zdolanie dvoch vrcholov čaká na cyklistov a turistov VKT v okrese Trenčín. Jedným z nich je vysieľací Nad oborou (657 m). Druhým vrcholom je najvyšší vrchol okolia kúpeľov Trenčianske Teplice, kopec Klepáč (575 m).

Najvyšší a najmasívnejší vrch západnej časti Javorníkov, vrchol Makyta (922 m), ktorý leží na pomedzí Trenčianskeho a Zlínskeho kraja, ponúkne púchovský okres. Nová asfaltka čaká na cyklistov na vrchole Zrnová (854 m), ktorý bol tento rok tiež zaradený medzi vrcholy.

Na hornej Nitre, v okrese Partizánske, VKT cyklistov a turistov zavedie na Michalov vrch (541 m). Na tomto strategicky výhodnom mieste nad rozhraním Nitrianskej a Tekovskej župy stál kedysi hrad, ktorý na prelome 13. a 14. storočia vyhorel a zanikol. V najvyššom bode zostala po Michalovom hrade v skale len vytesaná vnútorná stena a miestami málo zreteľné stopy valu.

Zdolanie najvyššieho vrchu Trenčianskeho kraja Vtáčnika (1346 m) čaká na účastníkov v okrese Prievidza. S nadmorskou výškou 1 141 m sa k nemu v prievidzskom okrese pridá aj najvyšší vrch Malej Magury, Magura. Tretím vrcholom v tomto okrese je vysieľací Čierny vrch (997 m).

Spoznávanie histórie na vás čaká v okrese Považská Bystrica. Na

vrchu Stratenec (1 055 m) si budete môcť uctiť padlých v 2. svetovej vojne pri pamätníku z roku 1969. Z malej rozhľadne na Stratenci účastníkov určite poteší výhľad na slovenskú i moravskú stranu. Posedenie na oddych počká na účastníkov VKT na vrchole Orgoňova Kýčera (959 m). Podľa povesti na toto miesto utiekol posledný uctievač pohanských modiel starý Orgoň a založil tu osadu Orgoňovce.

Krásny výhľad na celú Vážsku nivu poskytne cyklistom i turistom v okrese Nové Mesto nad Váhom Veľký Plesnivec (484 m). Stretnúť tu môžete aj paraglidičov či rogalistov, ktorí vrchol často využívajú ako miesto štartu. V oblasti, ktorá je tiež vyhlásená za prírodnú rezerváciu, sa vyskytuje aj ojedinelý druh stepnej trávy – Kaviľ tenkolistý. Pri dobrej viditeľnosti môžete dovidieť až na chladiace veže atómovej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach. Účastníkov určite poteší aj ďalšia zástavka v novomestskom okrese – zrekonštruovaná zrúcanina hradu Beckov (250 m) na 60 metrov vysokom brale.

V západnej časti kraja, v okrese Myjava, ponúkne rozhľadňa Polana najkrajší výhľad z troch rozhľadní postavených v rámci projektu cezhraničnej spolupráce

„Pozrime sa cez hranice z výšky“. Z 20 metrovej výšky si vychutnáte pohľad na Biele Karpaty, masív Veľkej Javoriny, Myjavskú pahorkatinu, Malé Karpaty, Považský Inovec, Trábeň, Vtáčnik i Strážovské vrchy.

V Ilavskom okrese priláka účastníkov 594-metrový vrchol Butkov, z ktorého je nádherný výhľad na lom, obec Ladce, Biele Karpaty, Strážovské vrchy a Javorníky. Osviežiť sa chutnou vodou zasa budete môcť pri kaplnke Brezová (650 m).

Zástavkou, ktorú prinesie VKT v okrese Bánovce nad Bebravou, je hrad Uhrovec. Tento neskororománsky hrad bol postavený medzi rokmi 1251 a 1293. Zrúcanina hradu sa síce nachádza v ťažšie dostupnom teréne, ale zdolanie aj tejto zástavky určite stojí za to.

V ŽSK otvoria sezónu nenáročnou trasou

Na obľúbenom cyklochodníku BikeKIA pripravila župa program pre všetkých milovníkov tohto športu. „Prvý prechod trasou spájajúcou naše unikátne dominanty – hrad Strečno a hrad Budatín, sa uskutoční už v sobotu 8. apríla. Cyklisti odštartujú zo zadného vchodu do Budatínskoho parku na

sútokú riek Váhu a Kysuce a spoločne prejdú až do Strečna. Trasa je nenáročná, preto verím, že sa k nám pridajú malí aj veľkí cyklisti,“ informoval predseda ŽSK Juraj Blanár s tým, že prvú časť môžu absolvovať tiež korčuliari. „Za posledných päť rokov sa nám podarilo vyasfaltovať už viac ako štyri kilometre a vytvorili sme tu priestor pre cyklistov, korčuliarov či mamičky s kočikmi. Otvoriť novú sezónu tak s nami môžu všetci,“ uviedol žilinský župan.

Podľa slov vedúcej oddelenia cestovného ruchu ŽSK Barbory Zigovej, jar 2017 prinesie na obľúbený cyklochodník i ďalšie dve podujatia. „Čaká nás prvomájová cyklojazda a keďže v máji oslavujú svoj deň všetky mamičky, pripravili sme pre ne 14. mája výnimočnú Športovú chvíľku pre mamu. V aktivitách budeme pokračovať tiež v lete, športovci sa teda majú na čo tešiť,“ priblížila B. Zigová.

Jar na BikeKII bude spojená aj so súťažou Prejdi všetky trasy, objav krajské krásy. „Chceme našich obyvateľov motivovať, aby vysadli na bicykel a vyrazili spoznávať náš kraj. Fotky, ktoré nám zo svojich cyklovýletov pošlú, zaradíme do súťaže a každý mesiac vyhodnotíme tie najlepšie z nich,“ doplnila vedúca oddelenia cestovného ruchu ŽSK. Žilinský župan ďalej dodal: „Máme viac ako 2 400 kilometrov značených cyklotrás na Kysuciach, Turci, Liptove, Orave i Hornom Považí. Cyklistika sa stala veľmi populárnou a našim cieľom je naďalej pre ňu vytvárať v žilinskej župe čo najlepšie podmienky, pracujeme preto aj na budovaní nových cyklotrás. Z Budatína povedie chodník na hranicu s Trenčianskym krajom, nové kilometre pribudnú v Rajeckej doline a prepojiť chceme tiež región Turca s horným Považím. Pôjde o výnimočné projekty,“ zdôraznil predseda ŽSK.

(sprac.:ig)

Memorandum o spolupráci pri rozvoji cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku

V pondelok 27. marca podpísali Memorandum o spolupráci pri rozvoji cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku Lesy Slovenskej republiky, š. p., a národný cyklokoordinátor Peter Kl'učka.

Dokument sa týka spolupráce pri rozvoji cyklotrás na lesných cestách.

Cyklistika na vzostupe

„Cieľom memoranda je ukázať náš spoločný záujem na rozvoji cykloturizmu a v neposlednom rade aj turizmu v podmienkach štátneho podniku,“ uviedol generálny riaditeľ š. p. Lesy SR Marián Staník na tlačovej konferencii v Bratislave. Zámerom je tak podľa jeho slov viac sa otvoriť verejnosti.

V súčasnosti je totiž na Slovensku cyklistika na vzostupe a ľudia o ňu majú väčší

záujem aj na lesných cyklotrasách.

Memorandum by sa teda mala dosiahnuť väčšia spolupráca pri budovaní nových cyklotrás, čiže pri určení toho, ktoré lesné cesty sa môžu využívať na cykloturistiku.

Zároveň by sa mali obidve strany navzájom viac informovať o tom, čo sa v lese deje. Napríklad o ťažbe a inej činnosti zo strany Lesov SR, a tiež o rôznych plánovaných hromadných cyklistických akciách organizovaných cyklozdruženiami.

Vzájomná diskusia

Podľa národného cyklokoordinátora P. Kl'učku je teda toto memorandum predovšetkým o komunikácii. Aby obidve strany spolu zavčas a vecne viedli diskusiu a vzájomne sa lepšie pochopili. „Zaväzuje nás k spolupráci, ku komunikácii a k hľadaniu riešení,“ zdôraznil P. Kl'učka. Spolupráca sa však má týkať aj šírenia osvedčenej cykloturistiky, teda informovania o tom, ako sa správať na cyklotrasách na lesných cestách.

„Budem len rád, keď prostredníctvom tohto memoranda nájdeme spoločnú reč so záujmami širokej cyklistickej verejnosti, ktorá má záujem využívať lesný majetok. Aby sme dohodli pravidlá, aby sa nikomu nič v lese nestalo a aby les bol prínosom pre nás všetkých,“ vysvetlil M. Staník.

Avizoval pritom, že Lesy SR plánujú vytvoriť tzv. pasport cyklotrás, teda zistiť ich stav, kedy vznikli a ako vznikli a pristúpiť k nim tak, aby boli legálne a použiteľné pre verejnosť. Celkovo je na Slovensku v súčasnosti takmer 15-tisíc oficiálnych cyklistických trás.

Peter KL'UČKA,
národný cyklokoordinátor

Budúcnosť bike-sharingu v Bratislave je stále neznáma

Na vytvorenie systému zdieľania bicyklov má Bratislava vyčlenených v tomto roku 460-tisíc eur. Ako a kde bude systém bike-sharingu fungovať, však hlavné mesto zatiaľ nespresnilo.

"Na projekte aktuálne pracujeme, a preto je zatiaľ predčasné hovoriť o počte stanovišť, bicyklov či lokalit, kde by bike-sharing fungoval," povedal Marek Papajčík z komunikačného oddelenia bratislavského magistrátu.

Mesto momentálne zisťuje technické riešenia a hľadá optimálny model ako projekt zdieľania bicyklov v Bratislave zrealizovať. "Nechceme nič urýchľovať, naopak, dôkladne ho pripravíme. Samozrejme, chceme to spustiť čo najskôr, pretože je to veľmi zaujímavý projekt z hľadiska podpory cyklistickej dopravy a do Bratislavy nepochybne patrí," podotkol Papajčík.

S prevádzkou systému zdieľania bicyklov, stovkami používateľov a 60 stanicami i hlavnom meste má už skúsenosť občianske združenie Cyklokoalícia. Bratislavský magistrát preto oslovilo, aby mu pomohlo pripraviť dobrý systém zdieľania bicyklov. "Aktuálne totiž mesto vychádza z uznesenia mestského zastupiteľstva z roku 2014, ktoré navrhuje začať s 20 stanicami a 100 bicyklov bez chýbajúcej nadväznosti, rozboru prevádzky a spravovania. V roku 2014 by sme za to boli radi, ale už tu máme rok 2017," uviedol Peter

Netri z Cyklokoalície.

Ako podotkol, v Bratislave je už novopostavený Starý most, pribudli cyklotrasy i cyklisti a možnosti financovania sa zlepšili. "Nerozumieme, prečo mesto rozmýšľa nad malým systémom 20 staníc. Pokiaľ existuje možnosť financovania z Európskej únie (EÚ) alebo súkromných zdrojov, tak by sa malo snažiť pripraviť v prvej fáze čo najväčší systém. Napríklad ako v Budapešti, kde to financovali zo zdrojov EÚ," priblížil Netri. Mesto presný počet stanovišť ani bicyklov neuviedlo.

Podľa prepočtov Cyklokoalície

pri optimálnom pokrytí miest sú potrebné zhruba dva milióny eur na to, aby systém pokryl husté osídlené sídliská v okolí centra, hlavne v Petržalke, Ružinove a Novom Meste, a bol použiteľný pre obyvateľov, ktorí by chceli dochádzať do práce, školy či obchodu. "Systém s 20 stanicami pokryje akurát Staré Mesto, čo môže spôsobiť, že nebude atraktívny pre obyvateľov, nedosiahne kritickú masu používateľov a po čase ho zrušia," upozornil Netri. Vhodné by bolo podľa neho vypracovať štúdiu realizovateľnosti, ktorá by dala samospráve odpovede na

otázky, koľko je potrebných staníc a bicyklov, kde umiestniť stanice, alebo ktoré sú hlavné cyklistické prúdy. Taktiež ako nastaviť ceny ročného členstva pre obyvateľov a denné tarify pre návštevníkov.

"Systém by mal byť určite integrovaný do systému mestskej dopravy, užívateľovi by mala stačiť mestská karta alebo aplikácia. Presne na tieto otázky by mala odpovedať štúdia realizovateľnosti," spresnil Netri. V Rakúsku je podľa jeho slov systém postavený na udržateľnom spolufinancovaní z reklamy, ktorej nosičom sú bicykle v systéme. V Maďarsku je z podunajských fondov vyvinutý vlastný systém istou firmou, ktorý funguje v ôsmich mestách. "V Poľsku je taktiež niekoľko funkčných systémov, ktoré sa od seba výrazne odlišujú, a to najmä spôsobom prevádzky, funkčnými možnosťami, ako aj nákladovosťou," podotkol Netri.

Celosvetovo využívaný systém

Poradca primátora Bratislavy pre dopravu Michal Feik obyvateľov minulý rok v septembri počas diskusie pri príležitosti Európskeho týždňa mobility informoval, že mesto má záujem o

zriadenie 20 stanovišť verejných bicyklov v centre mesta, v blízkosti nákupných centier na oboch brehoch Dunaja, hlavnej stanice a autobusovej stanice. Požičiavanie bicyklov by malo byť pre ľudí cenovo dostupné. Prvú polhodinu jazdy chce mesto ponúkať zadarmo. „Systém budú môcť využívať nielen miestni obyvatelia, ale aj náhodní okoloidúci a turisti," povedal Peter Štefaňák z Homeportu, spoločnosti, ktorá vyhrala verejnú súťaž na dodanie systému pre Bratislavu.

Sieť verejných bicyklov ponúka náhradu za individuálnu alebo hromadnú dopravu pre tých, čo nemajú vlastné bicykle a neplánujú si ich zakúpiť. Na krátke vzdialenosti, do 7 km, je bicykel najrýchlejším dopravným prostriedkom. Niektorí ľudia sú však voči bike-sharingu skeptickí a obávajú sa jeho poškodenia a rozkradnutia vandalmi. Charles Buttler z firmy Homeport uviedol, že v Moskve, kde panovali rovnaké obavy sa ukázalo, že sú úplne neopodstatnené. V súčasnosti je moskovský bike-sharing jeden z najdynamickejších rastúcich systémov tohto druhu na svete.

(tasr, udvb.sk)

Liptov Ride je jediným podujatím na Slovensku, ktoré spája päť športov

Druhá aprílová sobota bude v Liptove patriť športu a tunajšej prírode, vďaka ktorej je možné „spojiť“ zimu a leto v jedno. Ženy a muži budú súťažiť v behu, cyklistike, skialpinizme, freeride lyžovaní a snowboardovaní aj na divokej vode.

Len sedem dní stačilo na naplnenie kapacity 60 tímov na druhý ročník štafetových pretekov Liptov Ride, ktoré sa uskutočnia 8. apríla. „Preteky sa začnú hromadným štartom bežcov v Areáli vodného slalomu Ondreja Cibáka v Liptovskom Mikuláši. Trasa povedie cez Ploštín, Demänovskú dolinu až k nástupnej stanici lanovky Lúčky-Vyhliadka v lyžiarskom stredisku Jasná, kde bežci po 14 kilometroch odovzdajú štafetu skialpinistom. Tí vyšliapu päťkilometrovú trasu pod Chopok, kde štafetu odovzdajú freeriderom, ktorí zídu jedným zo žlabov do Lukovej doliny, voľným terénom na zjazdovku Turistická až k odovzdaniu štafety na Lúčkach. Tam už budú čakať cyklisti, ktorí ju odvezú z Jasnej cez Ilanovo a Závažnú Porubu späť do mesta a odovzdajú kajakárom v areáli vodného slalomu. Posledná etapa kajak-cross sa začne krátkym šprintom k tichej vode a pokračuje divokou vodou až do cieľa," popisuje preteky jed-

na z organizátoriek Zuzana Homolová.

„Liptov je vo svojej podstate dokonalý, lebo kombinuje hory a vodu, tradície s modernou a vďaka Liptov Ride aj mesto a tunajšiu prírodu. Podujatie len potvrdzuje komplexnosť a pestrosť ponuky

nášho regiónu," povedal predseda predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu Region Liptov a primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč.

V sobotu 8. apríla Liptáci avizujú aj divácky atraktívne podujatie. Pripravili sprievodný program

pre všetky vekové kategórie vo vodnom areáli aj na Lúčkach v Jasnej. Návštevníkov iste zaujme hod „tulivakmi“, testovanie balanc-boardov, hry pre najmenších a žalúdky poteší gastro zóna. Večer je pripravená after party, na ktorej zahrajú La3no Cubano a DJ Yanko

Kráľ. Podujatie organizuje občianske združenie Liptov Ride. Viac informácií o pretekoch je dostupných aj online na www.liptovride.sk alebo <https://www.facebook.com/events/1574690652547234/>.

(šar)

Návštevnosť SR pokorila hranicu päť miliónov

Rekordný rok 2016 z pohľadu návštevnosti Slovenska je potvrdený. Prvýkrát v histórii Slovenska bola prekonaná hranica 5 miliónov návštevníkov.

Na Slovensko zavítalo celkom 5 023 629 hostí. V porovnaní s doteraz najlepším rokom z pohľadu cestovného ruchu - rokom 2015 (4,3 mil.) - ide o 16-percentný nárast. Dobrú kondíciu potvrdzuje tak domáci ako aj príjazdový cestovný ruch.

„Teší nás, že predpoklady sa potvrdili a vlnajšia sezóna bola z pohľadu cestovného ruchu na Slovensku veľmi úspešná. Našou úlohou však zostáva, aby sme si tento trend udržali, pokračovali v efektívnej propagácii našej krajiny a neustále zlepšovali úroveň poskytovaných služieb. Každý spokojný návštevník sa potom na Slovensko bude chcieť vrátiť aj v budúcnosti,“ konštatoval minister dopravy a výstavby SR Ľuboslav Ľavoslavský.

Turisti tu strávili 14 miliónov nocí

K týmto výsledkom prispeli rovnako dovolenkujúci Slováci ako aj hostia zo zahraničia.

Slovákom patrí podiel 60 %

zo všetkých návštevníkov, keď takmer 3 milióny si za cieľ svojho

oddychu vybrali práve domácu krajinu. V porovnaní s rokom

2015 je to nárast o takmer 15 %. Ich pobyt trval v priemere 4 dni.

Domáci hostia najviac navštevovali Žilinský kraj (653-tis., 21,8 % podiel), najväčší počet prenocovaní realizovali v Prešovskom kraji (1,9 mil., 20,9 % podiel) a najdlhšie sa zdržiavali v Trenčianskom kraji (4,2 noci).

Nezaostávali ani zahraniční hostia, ktorým patrí 40-percentný podiel. Objem návštevnosti zo zahraničia bol vlni prvýkrát v histórii vyšší ako 2 milióny ubytovaných hostí, pričom ide o takmer 18-percentný nárast oproti roku 2015. Najviac navštevovali Bratislavský kraj s dominantným podielom až 44 % (892 771), pričom tu realizovali aj najviac prenocovaní (1 637 713, 31,8 % podiel). V priemere najdlhšie sa zdržali zahraniční návštevníci v Trnavskom kraji (4,3 noci). Najviac návštevníkov prišlo z Českej republiky (30,7 %), Poľska (9,3 %), Nemecka (8,8 %), Maďarska (4,5%), Rakúska (4,3%), Spojeného kráľovstva (3,8 %) a Talianska (3,2).

(ts-MDaV SR)

Bratislavský kraj sa prezentoval v Berlíne

KOCR Bratislava Region Tourism prezentovala v marci bratislavský región na veľtrhu cestovného ruchu v Berlíne.

Takmer 200 000 návštevníkov tak spoznalo Bratislavu, Malokarpatsko, oblasť Záhoria a Senca. Bratislava Region Tourism bola súčasťou slovenskej expozície pod gesciou sekcie cestovného ruchu Ministerstva dopravy a výstavby SR.

„Berlínsky veľtrh cestovného ruchu si od roku 1966 vybudoval silnú pozíciu a patrí medzi najvýznamnejšie podujatia cestovného ruchu. Pre Bratislavský región je účasť na takýchto podujatiach nielen prestížou a možnosťou nadviazať zahraničné kontakty, ale je pre nás aj inšpiráciou a možnosťou porovnania, ako pracujú s ponukou pre turistov tí najlepší,“ vyjadril sa výkonný riaditeľ KOCR BRT Lukáš Dobrocký.

Prezentácia krajskej organizá-

cie cestovného ruchu Bratislava Region Tourism, ktorá prezentuje bratislavský región, bola súčasťou 51. ročníka veľtrhu cestovného ruchu ITB Berlín. V Berlíne sa na 160 000 metroch štvorcových predstavilo 187 krajín z piatich kontinentov, ktoré zastupovalo viac ako 10 000 vystavovateľov, pri účasti 170-tisíc návštevníkov. Odhady účasti hovoria o takmer dvesto tisícovej návštevnosti. Súčasťou veľtrhu boli aj odborné konferencie, prednášky a semináre z rôznych oblastí cestovného ruchu.

KOCR Bratislava Region Tourism v roku 2017 predstaví bratislavský región aj na veľtrhu cestovného ruchu WTM London v dňoch 6. - 8. novembra 2017.

(for)

Skibusy túto sezónu prepravili 112-tisíc turistov

Najviac klientov viezli kyvadlové linky po Demänovskej a Hrabovskej doline a zo vzdialenejších liniek to bola linka medzi Tatralandiou a strediskom Jasná.

Večerná novinka City Bus prilákala do centra Liptovského Mikuláša viac ako päť stoviek ľudí. „Liptov už päť rokov poskytuje bezplatnú prepravu autobusovými linkami a upevňuje si svoje miesto medzi kvalitnými horskými destináciami v Európe. Do systému skibusovej dopravy sme investovali viac ako 100-tisíc eur. Zároveň sme túto zimu priniesli našim návštevníkom novú linku City Bus, ktorá ich raz týždenne vozila za programom z Jasnej do Liptovského Mikuláša,“ zdôraznil predseda predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu REGION LIPTOV Ján Blcháč. Vďaka projektu City Bus bolo každú stredu v centre Liptovského Mikuláša oveľa živšie až do nočných hodín. „Na našom programe „Nechajte sa zlapať“ sme návštevníkom priniesli autentickú možnosť vyskúšať si bičovanie Jánošíka na dereši. Potom sme im obliekli dobové kostýmy, vyrazili si mince a v centre mesta ich naši zbojníci aj prepadli a ozbiľali. Na našom programe sa zabavilo viac ako 500 ľudí, čo významne prekonalo naše očakávania,“ pochvaľuje si atraktivitu mesta aj riaditeľ tunajšieho Múzea Janka Kráľa Jaroslav Hric. Bezplatný program múzea nevyužívali len klienti linky, ale ktokoľvek prišiel do centra Liptovského Mikuláša, čo spôsobilo veľký záujem a v niektoré dni program

absolvovala aj viac ako stovka spokojných návštevníkov. Linka pre-mávala 10 dní v sezóne.

Do týchto dní sumárne linky prepravili viac ako 112-tisíc dovolenkárov. Množstvo prepravených osôb bezplatnými linkami je porovnateľné s minulým rokom, kedy v stredisku prebiehal aj veľmi úspešný Svetový pohár v lyžovaní žien. Dôvod vysokého množstva prepravených osôb je aj to, že v minulom roku linka Ružomberok - Hrabovo nebola zaradená do celkového systému dopravy v regióne a rovnako to bolo aj s kyvadlovou dopravou po Demänovskej doline. „Na Liptove sa ešte počas Veľkej noci, respektíve do konca zimnej sezóny odveziete bezplatne do Jasnej, ktorá stále láka na kvalitnú lyžovačku. Prevádzku

zimných liniek následne obnovíme v decembri 2017, teda v ďalšej zimnej sezóne. Je možné, že bezplatnou dopravou potešíme už aj letných dovolenkárov na Liptove. Snažíme sa totiž oživiť projekt Cyklo Busov po regióne,“ odhalila zámer riaditeľka Oblastnej organizácie cestovného ruchu REGION LIPTOV Darina Bartková.

Bezplatná preprava je dostupná každému hostvi Liptova s platnou Liptov Region Card alebo platným GOPASSom (skipasom). Linky spájajú ťahúňov turizmu na Liptove: Jasnú Nízke Tatry, Malinô Brdo, Tatralandiu, Bešeňovú, Lúčky, Liptovský Mikuláš, Demänovú a Ružomberok.

(ts-OOCR REGION LIPTOV)

Užitočné rady a informácie

- ako postupovať voči podnikateľovi, ktorý nedodržiava všeobecne záväzné nariadenie obce

● Podnikateľ v našej obci dlhodobo nedodržiava prevádzkové hodiny v miestnom pohostinstve, čím porušuje všeobecne záväzné nariadenie obce. Obyvatelia obce sa na rušenie nočného pokoja opakovane sťažujú. Starosta obce v minulosti niekoľkokrát tohto podnikateľa upozornil na potrebu dodržiavania prevádzkových hodín, no bezvýsledne. Nevidíme preto inú možnosť nápravy, len uložiť tomuto podnikateľovi pokutu.

Pokutu sme ešte neukladali, preto nevieme, ako v tomto prípade postupovať. Potrebujeme najmä vedieť, či je obec aj v tomto prípade povinná svoje rozhodnutie odôvodniť a či je proti nemu možné podať odvolanie. A ak áno, či sme povinní poučiť podnikateľa o mieste, kde a dokedy sa odvolanie podáva.

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) umožňuje obci uložiť podľa § 27b pokutu za správny delikt, ktorého sa môže dopustiť výlučne právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ. Právnickou osobou pritom nemusí byť nevyhnutne podnikateľský subjekt. Obec totiž môže sankcionovať aj iné kategórie právnických osôb, napr. občianske združenia,

nadácie a podobne. Dovoľujem si podotknúť, že obec nemôže na základe uvedeného paragrafu v žiadnom prípade uložiť pokutu fyzickej osobe – nepodnikateľovi. Úmyslom zákonodarcu bolo dať obci možnosť sankcionovať predovšetkým podnikateľské subjekty za činnosti, ktoré sú v rozpore so záujmami obce a jej obyvateľov. Opakované a dlhodobé nedodržiavanie všeobecne záväzného nariadenia obce zo strany podnikateľa a rušenie nočného pokoja spôsobované svojvoľným predlžovaním prevádzkových hodín miestneho pohostinstva, ktoré uvádzate v

otázke, je, podľa môjho názoru, bezpochyby správnym deliktom.

Pri určovaní výšky pokuty, ktorá môže byť podľa zákona o obecnom zriadení maximálne v sume 6638 eur, je obec povinná prihliadať najmä na závažnosť porušenia, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania, ale aj na prípadné nedodržanie viacerých povinností, či na ich opakované porušovanie. Výnos pokuty je príjmom obce.

Subjektívna lehota na uloženie pokuty za správny delikt je podľa zákona o obecnom zriadení do jedného roka odo dňa, keď sa obec dozvedela o porušení povinnosti.

Objektívna lehota je v tomto prípade určená zákonodarcom na tri roky odo dňa porušenia povinnosti. Subjektívna lehota pritom plynie v rámci objektívnej lehoty. To znamená, že ak by sa obec dozvedela o správnom delikte, za ktorý je možné uložiť pokutu, a identifikovala by jeho aktéra až po uplynutí troch rokov od porušenia povinnosti, nemohla by mu už pokutu uložiť.

Na konanie o správnom delikte, ako aj na iné konania, v ktorých o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických a fyzických osôb rozhodujú obce, sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Administratívne konanie o správnych deliktoch, prerokovaných obcou v prvom stupni, je dvojstupňové. Preto podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku aj rozhodnutie o pokute podľa § 27b zákona o obecnom zriadení vydané v správnom konaní musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné uvádzať len vtedy, keď sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. O to však v tomto konkrétnom prípade určite nepôjde.

V odôvodnení rozhodnutia obec uvedie, ktoré skutočnosti boli

podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola obec vedená pri hodnotení jednotlivých dôkazov, ako použila správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala, a ako sa vyrovnala s návrhmi a námietkami jednotlivých účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Rozhodnutie obce musí aj v prípade uloženia pokuty za správny delikt obsahovať poučenie, že je proti nemu prípustný opravný prostriedok, kto o ňom rozhoduje a v akej lehote od doručenia a kde sa má podať. Proti rozhodnutiu obce ako správneho orgánu má totiž účastník správneho konania (vo Vašom prípade podnikateľ) právo podať odvolanie, ak sa odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, okresný úrad v sídle kraja, v územnom obvode ktorého sa obec nachádza (ak osobitný predpis neustanovuje inak).

JUDr. Daniela FRANZENOVÁ,
Kancelária ZMOS

Lepšie nastavenie reforiem na Slovensku

Operačný program Efektívna verejná správa zaviedol v programovom období 2014 - 2020 nový prvok do správy eurofondov. Po dohode s Európskou komisiou vyplňajú všetky verejné inštitúcie uchádzajúce sa o zdroje reformný zámer. Vďaka tomuto dokumentu sa o pripravovaných reformách, ešte pred ich schválením, dozvie aj verejnosť.

Viac transparentnosti vďaka reformným zámerom

Nadácia Zastavme korupciu vo svojej analýze o eurofondoch označila reformné zámery za príklad dobrej praxe, ocenila ich konkrétnosť a pridanú hodnotu. Tento prvok vnáša viac transparentnosti do pripravovaných reforiem a odborná aj laická verejnosť môže o týchto iniciatívach verejne diskutovať ešte pred spustením samotného eurofondového procesu. Formulár reformného zámeru má logickú štruktúru. Predkladateľ núti vysvetliť plánované výsledky svojej reformnej iniciatívy. Ministerstvá a iné verejné orgány v reformných zámeroch popisujú problémové oblasti, kde zdôvodňujú opodstatnenosť investície. Popisujú ciele, jednotlivé aktivity a musia tiež zadefinovať aj spôsob, akým sa bude merať úspešnosť týchto reforiem. V neposlednom rade sa v predkladaných reformných zámeroch udávajú aj sumy alokované na jednotlivé projekty.

Operačný program Efektívna verejná správa

„Zavedením reformného zámeru sme vytvorili nástroj, ktorý nám lepšie umožňuje posúdiť kvalitu, efektívnosť jednotlivých projektov a ich prínos pre spoločnosť a občana. Vďaka sumám uvedeným v jednotlivých reformných zámeroch vieme posúdiť finančnú adekvátnosť týchto reformných plánov,“ konštatuje podpredseda vlády a minister vnútra Robert Kaliňák.

Prepojenie dvoch operačných programov

Prostredníctvom reformných zámerov sa koordinujú a prepájajú projekty, ktoré majú zvýšiť kvalitu verejnej správy na Slovensku a sú

financované z dvoch operačných programov. Reformné zámery sú povinné pri všetkých národných projektoch financovaných z operačného programu Efektívna verejná správa a tiež pre všetky projekty spadajúce pod tri špecifické ciele v rámci prioritnej osi 7 operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Práve operačný program Integrovaná infraštruktúra má prispieť k rozvoju eGovernmentu na Slovensku. Povinnosť vyplniť reformný zámer sa vzťahuje na všetky iniciatívy spadajúce pod špecifické ciele, ktoré majú zlepšiť eGovernment, služby pre občanov, podnikateľov a prispieť k modernizácii a racionalizácii verejnej správy.

vy. Povinnosť vyplniť reformné zámery vyplýva z oficiálnej prílohy oboch operačných programov, ktoré schválila Európska komisia.

Dôkladnejšia príprava reforiem

V tomto programovom období sa kladie väčší dôraz na kvalitu pripravovaných reforiem, ktoré majú zlepšiť sektor verejnej správy na Slovensku. Reformné zámery existujú približne jeden a pol roka a doposiaľ bolo schválených 22 reformných iniciatív. Cieľom týchto reformných zámerov je zvýšenie kvality služieb poskytovaných verejnou správou, zefektívnenie súdneho systému na Slovensku,

podpora tvorby analytických centier na ministerstvách, čím sa zvýši kvalita tvorby verejných politík, zlepšenie a zjednodušenie podnikateľského prostredia a lepšie využitie verejných financií. O reformných zámeroch rozhoduje hodnotiacia komisia zložená z rôznych zástupcov verejných inštitúcií. „Povinnosť vypracovať reformné zámery vytvára pozitívny tlak na kvalitu projektov vo verejnej správe. Niektoré inštitúcie vyhodnotia, že ich iniciatíva nemá požadovanú kvalitu a rozhodnú sa svoje reformné zámery prepracovať alebo nepredložiť,“ vysvetľuje riaditeľ operačného programu Efektívna verejná správa Samuel Arbe. Tento systém je dobrou správou pre občanov, ktorí sa v najbližších rokoch môžu tešiť na kvalitnejšiu a efektívnejšiu verejnú správu.

Viac o reformných zámeroch a pripravovaných reformách sa dozviete na <http://www.minv.sk/?opevs-reformne-zamery>.

(mvsr)

V tomto roku vyčlenili na participatívny rozpočet dvojnásobok vlaňajšej sumy

Až do 27. apríla môžu obyvatelia Liptovského Mikuláša požiadať mesto o peniaze z participatívneho rozpočtu na svoj projekt.

Podstatné je, aby bol projekt prínosný pre verejnosť. Radnica v tomto roku pre-rozdelí na tento účel až 50-tisíc eur, kým vlni to bolo 25-tisíc. V meste tak pribudla nová zeleň, posilňovne pod holým nebom či workoutové ihriská.

Liptovskomikulášski poslanci v marci schválili podmienky pre-rozdeľovania verejných financií na projekty, ktoré navrhnu obyvatelia a uskutočnia a zaplatí ich mesto. Tento rok sa zjednodušili tlačivá na prihlasovanie projektov obyvateľov, združení či neziskovníkov. „Okrem toho sme zadefinovali dlhší časový priestor na prihlasovanie projektov aj na ich realizáciu. Tieto zmeny vyplynuli zo skúseností, ktoré sme nadobudli počas prípravy a realizácie vlaňajšieho pilotného ročníka,“ vysvetlil hlavný koordinátor participatívneho rozpočtu a poslanec

mestského zastupiteľstva Matej Géci. Upozornil, že tento rok je novinkou aj stanovenie hornej hranice sumy, ktorá bude určená z celkového balíka na jeden projekt. „Vlni sme túto podmienku zadefinovanú nemali. Tento rok zastupiteľstvo schválilo maximálnu výšku na jeden projekt 7500 eur,“ vysvetlil.

Obyvatelia môžu svoje projekty prihlasovať do 27. apríla. V máji mesto zorganizuje verejné prerokovanie projektov. Z nich si samotní Mikulášania vyberú tie, ktoré mesto následne uskutoční.

V minulom roku radnica z participatívneho rozpočtu uskutočnila 12 projektov za 25-tisíc eur. Vďaka peniazom vyčleneným z mestskej kasy na projekty navrhnuté ľuďmi sa tak skrásili v Liptovskom Mikuláši viaceré miesta.

(čapč)

Do opravy regionálnych ciest investuje župa viac ako tri milióny eur

Prešovský kraj plánuje v tomto roku zrekonštruovať 30 havarijných úsekov na cestách II. a III. triedy. Opraviť chce vyše 26 kilometrov komunikácií za viac ako 3,2 milióna eur.

Použitie financií, ktoré pochádzajú z tretej tranže úveru z Európskej investičnej banky, schválili vo februári poslanci krajského parlamentu. „Rozdelili sme prostriedky pre jednotlivé okresy adekvátne podľa podielu spravovanej dĺžky ciest aj s návrhom úsekov, ktoré sú najkritickejšie a z hľadiska stavebno-technického stavu najproblematickejšie. V týchto dňoch začíname robiť verejné obstarávanie a pripravujeme všetko tak, aby sme s rekonštrukciou začali už v máji až júni,“ uviedol Jozef Havrila, poverený riadením Správy a údržby ciest (SÚC) PSK. Ako dodal, vybrané úseky ciest sú v havarijnom stave. „Na týchto úsekoch sú výrazné výtlky v kryte vozovky, je vypratý jej povrch a na úsekoch sú lokálne rozpady či trhliny. Sme pripravení zlepšiť aj vodný režim úpravou odvodňovacích zariadení, sanáciou cestných priekop či rekonštrukciou priepustov,“ dodal J. Havrila.

SÚC PSK v rámci spravovanej siete komunikácií II. a III. triedy s dĺžkou 2435 kilometrov eviduje 750 kilometrov ciest v tzv. 4. a 5. stupni, teda v nevyhovujúcom a havarijnom stave, čo je takmer 31 % celkovej dĺžky. Aktuálnymi

investičnými akciami sa z tejto výmery opraví viac ako 26 kilometrov. Opravovať sa budú najmä úseky na cestách III. triedy, len päť úsekov v okresoch Vranov nad Topľou, Medzilaborce, Slna a Humenné sú komunikácie II. triedy. Na opravu ciest pôjde 3 225 000 eur, ďalších 15-tisíc eur smeruje do Levoče na nákup strojného vybavenia, konkrétne cestnej asfaltovej frézy.

Investície do regionálnych ciest však týmto nekončia. SÚC PSK predložila v rámci výzvy Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 štyri projektové zámery za takmer 18 miliónov eur. V prípade schválenia žiadostí spoluúčast PSK predstavuje sumu takmer 900-tisíc eur. „Do projektových žiadostí sa dostali cesty druhej a tretej triedy, ktoré sú prioritné, zvyšujú plynulosť a bezpečnosť premávky, prípadne sa napájajú na tranzity či cesty I. triedy. Sú to úseky Prešov – Klenov, Kapušany – Demjata, Malá Poľana – Medzilaborce a Poprad – Starý Smokovec,“ konkretizoval J. Havrila s tým, že výsledky hodnotiaceho procesu budú známe v najbližších mesiacoch.

(jel)

Starý most získal dve ocenenia v súťaži Stavba roka 2016

Jedna z najvýznamnejších dominánt Bratislavy si zo slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže odniesla Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov a Cenu Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska.

V bratislavskej Inchebe 22. marca slávnostne vyhlásili výsledky 22. ročníka súťaže realizovaných stavieb Stavba roka 2016. Starý most, jedna z najvýznamnejších dominánt Bratislavy, ktorý bol nominovaný na Stavbu roka 2016, získal hneď dve cenné trofeje: Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov – za najlepšie projektové riešenie a Cenu Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska – za vysokú kvalitu realizácie. Stavbu pre mesto realizovala EUROVIA SK, a. s. Okrem Starého mosta získalo v tomto ročníku ocenenie ďalších 7 stavieb a porota rozdala celkom 12 cien.

Ako na slávnostnom galavečere uviedol Róbert Šinály, generálny riaditeľ hlavného dodávateľa stavebných prác, spoločnosti EUROVIA SK, a. s.: „Spoločným úsilím sa podarilo vytvoriť dielo, ktoré bude dlhé roky súčasťou panorámy Bratislavy a teší ma, že túto stavbu si obľúbili nielen obyvatelia, ale aj návštevníci mesta.“

Z ocenenia sa teší aj hlavné mesto a k získaným oceneniam pre Starý most v súťaži Stavba roka 2016 sa vyjadril aj primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal: „Rekonštrukcia Starého mosta bola pre nás veľkým sústom tak z realizačných, ako aj časových dôvodov. Je preto veľkým vyznamenaním. Moja vďaka patrí všetkým, ktorí sa na tomto významnom projekte podieľali a pomohli tak vrátiť Starý most späť Bratislavčanom. Okrem toho sa nám podarilo aj to, že po viac ako 50 rokoch začala do Petržalky opäť premávať električka, čo považujem za ob-

rovský úspech.“

Starý most odborná porota s medzinárodnou účasťou ocenila za vysokú úroveň projektového riešenia, funkčných, konštrukčných a prevádzkových parametrov diela, rešpektovanie širších vzťahov a požiadaviek napojenia na existujúcu technickú a dopravnú infraštruktúru, nadštandardnú kvalitu stavebného a architektonického detailu, profesionálne zvládnutie náročných a inovatívnych technológií výstavby a unikátny spôsob montáže nosnej konštrukcie mosta, minimalizáciu hlukových emisií, rozsah plochy vymedzenej pre cyklistov chodcov a oddychové zóny na moste a tiež za celospoločenský prínos pre ďalší rozvoj mesta

Nosný systém MHD do Petržalky sa začal budovať v novembri 2013. Ide o jeden zo strategických dopravných projektov,

ktorý v sebe zahrňal (okrem iného) rekonštrukciu Starého mosta a vybudovanie I. etapy nosného systému mestskej hromadnej dopravy do Petržalky. Vďaka tomu je najväčšia mestská časť slovenskej metropoly zapojená do siete mestských električkových tratí a historický most slúži pre verejnú dopravu, cyklistom a chodcom a stal sa novou promenádou v Bratislave.

Na prestavbu Starého mosta získalo mesto nenávratný finančný príspevok z eurofondov. Celkové investičné náklady boli 76,8 mil. eur. Práce na najväčšom dopravnom systéme – Nosnom systéme MHD do Petržalky sa skončili v decembri 2015 a 19. mája 2016 bol najskôr nový Starý most otvorený pre peších a cyklistov. Začiatkom júla 2016 začala začať cez most premávať električka.

(mmb)

V Petržalke pribudne ďalší oplotený výbeh pre psov

Psičkári z okolia Vyšehradskej ulice v Petržalke sa dočkali. Na priestore medzi Vyšehradskou a Panónskou začala mestská časť budovať oplotený výbeh pre psov.

Prvý oplotený výbeh aj s cvičiskom vznikol v roku 2014 na Wolkrovej ulici, vlni v januári pribudol ďalší oplotený výbeh na Holíčskej ulici. Na Vyšehradskej ulici vznikne teda už tretí takýto priestor v Petržalke, kde sa môžu psy dosýta vyšantiť bez toho, aby niekoho ohrozovali. Mestská časť sa už roky snaží majiteľom psov vychádzať v ústrety, osádza koše na psie exkrementy, dáva im zdarma každý rok 350 roliek vrecúšok, buduje oplotené výbehy pre ich štvornohých priateľov. „Uvedomujeme si, že psy sú pre ľudí dôležité, že mnohým zmierňujú samotu, učia deti zod-

povednosti za niekoho živého, sú členmi rodín. Na druhej strane však chápeme nepsíckarov, ktorým prekážajú voľne pohybujúce sa psy, ako aj to, že mnohí majitelia nechávajú značky po svojich miláčikoch na chodníkoch a trávnikoch. Preto sa snažíme prispieť k lepšiemu spolužitiu oboch skupín aj budovaním oplotených výbehov pre psov, ktoré sú bezpečné pre ľudí a neobmedzujú ani psov,“ povedal petržalský starosta Vladimír Bajan. „Určite podporím budovanie aj ďalších takýchto výbehov, ak si ich do svojich priorit zaradia poslanci a keď na ne v rozpočte vyčlenia peniaze,“

dodal.

Výbeh na Vyšehradskej bude mať rozlohu takmer 24 árov, budú v ňom lavičky, smetné koše, koše na psie exkrementy a informačné tabule pre majiteľov psov. Stromy, ktoré sa na tomto pozemku nachádzajú, nepochybne spríjemnia pobyt vo výbehu psom aj ich majiteľom, čo ocenia najmä v teplejších dňoch.

Výbeh bude slúžiť obyvateľom okolitých domov a ich štvornohým miláčikom, ale aj ostatným návštevníkom sídliska, a zároveň prispieje k vyššej bezpečnosti Petržalčanov.

(mú)

Zelení strážcovia prírody v Kapušanoch

Medzinárodný deň lesov a stromov vyhlásila Organizácia Spojených národov v decembri 2012. Každoročne sa koná 21. marca. Jeho cieľom je zvýšiť povedomie o hospodárení, ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji všetkých typov lesov v prospech súčasných a budúcich generácií.

Na túto tému Obecný úrad v Kapušanoch v spolupráci so ZŠ s MŠ Kapušany zorganizoval enviromentálnu aktivitu, na ktorej sa zúčastnili žiaci 8. A a 8. B triedy. Úvodom do problematiky bola prednáška Ing. Marty Hrešovej zo ŠOP SR – RCOP Prešov na tému Zelení strážcovia prírody, v ktorej sa osobitne venovala významu lesov a prírodnej rezervácii Kapušiansky hradný vrch.

Či venujeme pozornosť stromom, ktoré rastú v blízkosti našich obydľí, si žiaci overili v praxi v miestnom Parku svätých Cyrila a Metoda, ktorého súčasťou je aj areál spomínanej školy.

Park vznikol v 19. storočí a mal charakter anglického parku, postupne však prešiel viacerými zmenami. V parku sa nachádzal rokokový kaštieľ, ktorý bol postavený v prvej polovici 18. storočia. Okrem kaštieľa tu stáli aj hospodárske budovy. Parkom viedlo niekoľko ciest. Samostatnou cestou bola spojovacia cestička ku kostolu. Bol tu aj tzv. veľký parkový okruh, ktorý viedol takmer po obvode parku a spájal jeho najvzdialenejšie časti. Súčasne sprístupňoval najatraktívnejšie časti okolo jazierka, grotty až po ovocný sad a vracal sa späť k východnému

Žiaci z 8. A a 8. B vyzbierali 5 vriec odpadkov.

Vieš ktorý strom to je?

Prednáška o zelených strážcoch.

miestu (zdroj: Kapušany 1248 - 2014).

Dnes sa v Parku svätých Cyrila a Metoda nachádza krytý amfiteáter pre kultúrne podujatia s auditóriom pre 1000 sediacich divákov, tenisový klub so súkromným tenisovým kurtom, verejné asfaltové ihrisko, detské ihrisko a rozprávková relaxačná zóna (medovníková chalúpka, drevené rozprávkové postavičky, bylinková záhradka babky - bylinkárky), školská prírodná záhrada Nezábudka.

V parku sú doteraz pozostatky cennej parkovej kompozície so starými vyše 100-ročnými

dubmi. Kto je pozorný, nájde tu smrek, borovicu, jednu duglasku, tisy, tuje, hraby, bresty, voňavé lipy, vzácne agáty, ba aj ovocné stromy. Sú domovom pre rôzny hmyz a vtáctvo, ako je drozd čierny, pinka, ale aj netopiere, ktoré majú skrýše v bûtľavých stromoch.

To, ako si našich zelených strážcov prírody vážime, ôsmaci dokázali aj vyzbieraním piatich vriec odpadkov, aby sa nielen nám, ale aj im lepšie dýchalo.

Mária MAJIRSKÁ,
Obecný úrad Kapušany

Eurofondy by mali byť viac nápomocné pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm

Zástupcovia regiónov, miest a obcí sa na plenárnom zasadnutí Európskeho výboru regiónov zhodli na podpore návrhu Európskej komisie, že škody spôsobené prírodnými katastrofami by mali eurofondy vykrývať bez spoluúčasti žiadateľov.

„Primátori, starostovia, hajtmani aj župani sa stretávajú s tým, že zo svojich rozpočtov musia sanovať opravy po prírodných katastrofách, čo nie je v ich kompetenciách, no pre rozvoj územia je vyrovnanie sa s prírodnými katastrofami kľúčové. Naším cieľom je, aby sa pri čerpaní eurofondov na opravovanie škôd po prírodných katastrofách nevyžadovalo spolufinancovanie. Teda, že celé to zafinancuje Európska únia,“ predstavil stanovisko Európskeho výboru regiónov predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo.

Európsky výbor regiónov na svojej plenárnej schôdzi koncom marca schválil stanovisko, ktorého hlavnou myšlienkou je pomoc eurofondov pri prírodných katastrofách. Nielen pri budovaní novej infraštruktúry, ktorá musí byť odolná voči prírodným katastrofám, ale aj pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm. Eurofondy na tieto účely by boli poskytnuté v plnej výške, teda bez

povinného spolufinancovania žiadateľom.

„Na februárovom zastupiteľstve schválili župní poslanci Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky klímy. Ten je návodom pre zástupcov miest a obcí regiónu ako sa vyrovnáť s dôsledkami globálneho otepľovania a ako ich na miestnej úrovni znižovať. Aj na tieto opatrenia môžu obce a mestá čerpať

externé prostriedky,“ vyjadril sa podpredseda BSK Martin Berta. Ten pokračoval v marci v Bruseli aj v riešení problémov metropolitných regiónov stretnutím s maršalkom Mazovského vojvodstva Adamom Stružikom, ktorý by mal priority hlavných miest obhajovať v Bruseli na Kohéznom fóre, teda na konferencii, ktorá zdefiniuje smerovanie kohéznej politiky po roku 2020.

(ts-bsk)

Nákupné stredisko Opál na prešovskom sídlisku Sekčov získa nový šat

V marci sa začali práce na jeho revitalizácii v objeme takmer 140-tisíc eur, ukončiť by sa mali v lete.

Sídliskový priestor námestia s obchodmi, službami, slúžiaci aj na stretávanie sa obyvateľov a trávenie voľného času získava novú tvár. Práce na obnove nákupného strediska nadväzujú na už uskutočnenú úpravu centrálnej časti a schodov.

V tejto fáze sa pracuje na centrálnom nástupe v podobe širokého schodiska a bezbarierovej rampy. Hlavné, teraz betónové plochy, sa vydláždia nanovo so spádom k štrbinovým žľabom, čo výrazne prispeje k príjemnému dotvoreniu atmosféry priestranstva. Priestor bude doplnený prvkami drobnej architektúry, lavičkami, stojanmi na bicykle či odpadkovými košmi. Ráta sa aj s inštaláciou tzv. púzdra na ukotvenie vianočného stromčeka v západnej časti tohto priestoru počas adventného obdobia.

Práce sa týkajú aj verejného osvetlenia a zahŕňajú aj sadovnícke úpravy na ploche 352 m² vrátane výsadby nových drevín. Nainštaluje sa aj nová vodovodná prípojka pre hadicové zavlažovanie zelene.

Zmluva o dielo bola podpísaná v objeme 138 660,69 eura, realizátorom stavby je prešovská spoločnosť Ekoprím, s. r. o. Práce by mali byť ukončené v polovici letných prázdnin.

(vkg)

Zo špeciálnej olympiády priniesli dve zlaté a jednu striebornú medailu

V poradí už 11. ročník Svetovej zimnej špeciálnej olympiády v Rakúsku priniesol športovcom domovov sociálnych služieb v pôsobnosti žilinskej župy tri medailové umiestnenia.

„Zlaté medaily sa podarilo vybojovať Romane Záslavovej z Centra sociálnych služieb Tau v Turí a Romanovi Pollákovi z CSS Orava v Tvrdošíne. Dарило sa aj Denise Jedličkovej, tiež z Turia, ktorá si odniesla striebro. Je to veľký úspech a sme na našich reprezentantov nesmierne hrdí,“ uviedol žilinský vicežupan Jozef Štrba. Romana Záslavová a Roman Pollák vybojovali prvé miesta v disciplíne bežeckého lyžovania na 100 metrov. Denisa Jedličková sa umiestnila na druhom mieste v rovnakej kategórii.

„Na špeciálnu olympiádu, na ktorej sa tento rok zúčastnilo viac ako 2600 športovcov zo 105 krajín, sme pripravovali klientov v jednotlivých domovoch sociálnych služieb. Máme skvelých zamestnancov, ktorí s nimi trénujú, pomáhajú im a povzbudzujú ich. Romanka, Deniska i Roman sú veľmi húževnatí a verím, že tieto skvelé výsledky ich posunú za ďalšími úspechmi,“ vyzdvihla

Zo špeciálnej olympiády priniesli domov dve zlaté a jednu striebornú medailu.

odhodlanie športovcov riaditeľka odboru sociálnych vecí ŽSK Marta Pauková. Podľa jej slov bodovali župní bežkári už na predchádzajúcom ročníku špeciálnej olympiády. Vladimíra

Vančová z Domova sociálnych služieb Méta v Martine priniesla v roku 2013 zlato v kategórii bežeckého lyžovania na 500 metrov a Roman Pollák získal v behu na lyžiach dve bronzové

Zlatá Romana Záslavová z Centra sociálnych služieb Tau v Turí.

Strieborná Denisa Jedličková.

medaily.

„Všetci traja športovci sú príkladom toho, ako možno rozvíjať talent aj napriek hendikepu a uspieť na vrcholných podujatiach. Chcem im poďakovať za

skvelú reprezentáciu Žilinského kraja, ale i celého Slovenska na Svetovej zimnej špeciálnej olympiáde v Rakúsku,“ uzavrel J. Štrba.

(zat)

Arcidiecézna charita v Košiciach rozdala za dva týždne 189 ton potravín

Balík s trvanlivými potravinami s hmotnosťou 13,5 kilogramu je určený najodkázanejším osobám v rámci programu Európskej únie FEAD.

Vyššie 14 000 potravinových balíkov distribuovali pracovníci Arcidiecéznej charity (ADCH) Košice za prvé dva týždne rozvozu v desiatich okresoch východného Slovenska. Balík s trvanlivými potravinami s hmotnosťou 13,5 kilogramu je určený najodkázanejším osobám v rámci programu Európskej únie FEAD. Informovala o tom PR manažérka ADCH Košice Adriana Čurajová.

Balík obsahuje 21 trvanlivých potravín, okrem iného olej, ryžu, cestoviny, šošovicu, hrach, fazuľu, múku, sušené mlieko, sardinky, instantné polievky, ako aj guláš, bravčové mäso a paštétu v konzervách.

„Adresáti podľa zoznamov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sú prioritne rodiny s nezaopatrenými deťmi, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjemcovia pomoci v hmotnej núdzi, ktorí sú invalidní, ťažko zdravotne postihnutí alebo dovršili vek s nárokom na starobný dôchodok, zároveň však nemajúci príjem zo zárobkovej činnosti,“ vysvetlila A. Čurajová.

Distribúcia, ktorú zabezpečuje ADCH Košice, sa týka okresov Košice II až IV, Michalovce, Prešov, Sabinov, Snina, Sobrance, Stropkov a Vranov nad Topľou.

Občania sa môžu podľa PR manažérky na sekretariáte charity telefonicky informovať, či sú alebo nie sú do zoznamov príjemcov zaradení.

Všetci príjemcovia, ktorí mali balíky dostať, boli o možnosti ich prevzatia informovaní telefonicky alebo osobnou pozvánkou. Tým, ktorým zdravotný stav nedovoľuje prísť si prevziať balík, ho odovzdajú priamo v mieste ich trvalého bydliska.

Košická charita celkovo rozdá 18 316 balíkov, čo je 247 ton potravín určených 8120 príjemcom. Do potravinovej pomoci je zapojená v rámci Slovenskej katolíckej charity, ktorá je partnerskou organizáciou Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v 41 okresoch Slovenskej republiky. Distribúcia trvá do 10. apríla, najbližšia nadväzujúca distribúcia je naplánovaná v termíne od 17. mája do 21. júna 2017.

ADCH Košice je oficiálnou charitatívnou organizáciou katolíckej cirkvi na Slovensku. Pomáha všetkým, bez ohľadu na rasu, národnosť, politické zmysľanie či vieroveryznanie. V oblasti sociálnych, zdravotníckych, humanitárnych a vzdelávacích služieb pôsobí od roku 1992.

(tasr)

V Nových Zámkoch chcú spolupracovať s komunitami mladých

Projekt vznikol v spolupráci Nadácie pre deti Slovenska a Projektu švajčiarsko-slovenskej spolupráce. Úspešne ho uskutočňujú už v šiestich komunitách Slovenska.

Vutorok 14. marca sa na Mestskom úrade v Nových Zámkoch uskutočnilo prvé stretnutie projektu Komunity priateľské deťom a mladým ľuďom. Zameraný je na identifikáciu a napĺňanie potrieb detí a mladých ľudí v nových životných podmienkach - všetko v spolupráci s nimi.

„Mesto Nové Zámky sa rozhodlo byť komunitou priateľskou deťom a mladým ľuďom. V prvej fáze sme sa rozhodli s dospelými zodpovednými za deti, s deťmi a mladými ľuďmi hľadať spoločné riešenia, následne ich realizovať a kontrolovať ich realizáciu. Deti a mladí budú zapojení do všetkých etáp realizácie projektu,“ uviedla Jarmila Krochtová z referátu školstva, mládeže, športu mestského úradu.

V zasadačke sa stretli zástupcovia školských zariadení - od riaditeľov, výchovných poradcov a učiteľov až po študentov.

„Snahou mesta v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska bolo naštartovať komunitný život, spolupracovať s jednotlivými školami a mladými ľuďmi,“ povedala na stretnutí Denisa Felixová, vedúca odboru školstva, kultúry a sociálnych vecí. Privítala aj lektorov

Aneta Chlebníčanová (v strede) pri prezentácii.

projektu: Anetu Chlebníčanovú, ktorá pracuje v Nadácii pre deti Slovenska (NDS) ako programová manažérka inovačného vzdelávacieho centra a Petra Lenča, manažéra advokácie a rozvoja programov Nadácie pre deti Slovenska.

„Zástupcovia mesta nás na jednej konferencii oslovili s tým, že majú záujem o spoluprácu, Doteraz sme pracovali hlavne s nadáciami. Sme radi, že sa začali ozývať aj samosprávy,“ povedala Aneta Chlebníčanová. Projekt

vznikol v spolupráci Nadácie pre deti Slovenska a Projektu švajčiarsko-slovenskej spolupráce. Úspešne ho realizujú už v šiestich komunitách na Slovensku.

Prvé stretnutie bolo zamerané hlavne na zoznámenie s problematikou a účastníkmi. Po zhrnutí záverov zo stretnutia lektori oboznámia zástupcov komunit s ďalším postupom.

Text a snímka: Miroslav ANTONI

V Kvačanoch hýbu svetom

– sú prvými nositeľmi ocenenia Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom za rok 2015

K tomu, aby sa v minulom roku Kvačany stali historicky prvou obcou, ktorá získala ocenenie Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom za rok 2015, nemalou mierou prispela aj spolupráca samosprávy s tunajšou základnou školou.

V pondelok 27. marca Nadácia pre deti Slovenska v kvačianskej Základnej škole otvorila putovnú eduktívnu výstavu, ktorá zobrazuje princípy Školy s rešpektom. Škola s rešpektom je podľa pedagogických expertov nadácia taká škola, ktorá napĺňa princípy zmeny prístupu k deťom a mladým ľuďom a k zmene prostredia tak, aby zo školy vychádzali jedinečné osobnosti, ktoré sú schopné rozvíjať svoj potenciál. A o tom je aj kvačianska škola - preto jej tento titul neoficiálne patrí. Dokazuje to aj niekoľko fotografií na výstave, napr. atmosféra v školskom holiubníku, komunikácia detí a učiteľov.

„Škola je prirodzene miestom vytvárania rešpektujúceho vzťahu k deťom. Vo svojom úsilí však nemôže zostať osamotená, lebo subjekty formujúce životy detí nedosiahnu izolovane výsledok, pokiaľ nebudú spolupracovať a navzájom sa pozitívne aktivizovať,“ zdôraznila Mgr. Mária Rypáková, riaditeľka ZŠ Kvačany a vysvetlila, že „preto je to o komunite, ktorá prepojením všetkých článkov re-

„Želáme si, aby sa deti a mladí ľudia cítili v našich mestách a obciach bezpečne,“ hovorí Daniela Michaličová, riaditeľka úseku komunikácie a bankopoisťovníctva KOMUNÁLNEJ poisťovne (vľavo) v rozhovore s Mgr. Márou Rypákovou, riaditeľkou ZŠ v Kvačanoch.

žanca nadobudne možnosti, ktoré dokážu pohnúť svetom. Preto je to o komunite priateľskej deťom a mladým ľuďom.“

Jej vyjadrenie doplnil Jozef Grúň, starosta obce Kvačany: „Ako starosta môžem konštatovať, že v Kvačanoch v spolupráci s poslancami, občanmi, učiteľmi a žiakmi našej školy sa nám poda-

rilo vytvoriť komunitu, ktorá spoločnými silami, rozhodnutiami a systematickou prácou vytvára hodnoty, ktoré slúžia na prospech celej obce.“

Ocenenie Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom je určené komunitám a samosprávam, ktoré systematicky a udržateľne na úrovni svojich politík, straté-

gií, plánov, financovania, a najmä reálnych aktivít vytvárajú pre deti a mladých ľudí prostredie, v ktorom sa cítia bezpečne, majú v ňom naplnené svoje potreby a sú rovnocennými a rešpektovanými partnermi dospelých. Udeľuje ho Nadácia pre deti Slovenska od roku 2016 a partnermi ocenenia sú KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group a Združenie miest a obcí Slovenska. KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group program podporuje od jeho začiatku: „Naša poisťovňa zameriava svoje filantropické aktivity primárne na podporu spoločenských, kultúrnych a športových aktivít organizovaných mestami a obcami na celom Slovensku a na rozvoj detí a mladých ľudí. Želáme si, aby sa deti a mladí ľudia cítili v našich mestách a obciach bezpečne a aby boli naše mestá a obce miestom, kde chcú zostať žiť a zakladať si svoje rodiny,“ povedala Daniela Michaličová, riaditeľka úseku komunikácie a bankopoisťovníctva KOMUNÁLNEJ poisťovne.

„Slovensko je plné príkladov

dobrej praxe, ktoré môžu inšpirovať iných. Napokon obec Kvačany ako minuloročný víťaz ocenenia Komunita priateľská deťom to tiež dokazuje. Myslím si, že takéto aktivity rozširujú pestrú paletu inovatívnych prístupov v samospráve, čo zvyrazňuje jej rozmanitosť a jedinečnosť,“ hovorí hovorca ZMOS Michal Kaliňák, ktorý v podpore mladých ľudí samosprávami vidí aj budovanie silného puta lokálpatriotizmu.

„Deti a mladí ľudia sú naši dôležití a rešpektovaní partneri. Len dialóg a spolupráca všetkých aktérov, deti a mladých ľudí nevynímajúc, totiž dokáže priniesť výsledok, ktorý sa nielen udrží, ale ktorý budeme radi a spoločne zveľaďovať,“ zdôraznila Dana Rušinová, správkyňa a výkonná riaditeľka Nadácie pre deti Slovenska.

Verejnosť mohla nominovať komunity za aktivity v roku 2016 do konca marca. Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa uskutoční 17. mája 2017 počas slávnostného večera na 28. sneme ZMOS.

Stella HANZELOVÁ,
Nadácia pre deti Slovenska

**KOMUNÁLNA
POISŤOVŇA**
VIENNA INSURANCE GROUP

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA
CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

Pohotovostná služba bude podľa ministra v každom okresnom meste

Minister zdravotníctva Tomáš Drucker a prešovský župan Peter Chudík rokovali o situácii v zdravotníctve.

Minister zdravotníctva Tomáš Drucker na pracovnom výjazde v Prešove, ktorý sa uskutočnil v polovici marca, informoval predsedu Prešovského samosprávneho kraja Petra Chudíka o viacerých avizovaných zámeroch rezortu a ich vplyve na zdravotnú starostlivosť v regióne. Jednou z nosných tém bola otázka budúcich ambulantných pohotovostí. Minister deklaroval zámer zabezpečiť ambulantnú pohotovostnú službu v okresných mestách na celom Slovensku. „Znamená to, že aj v každom okresnom meste Prešovského kraja bude zachovaná pohotovostná služba, čím zabezpečíme dobrú dostupnosť zdravotnej starostlivosti,“ vyhlásil T. Drucker. Minister sa vyjadril aj k plánom budúcich

urgentných príjmov a vytvorenia traumatologických centier. „Definovali sme novú sieť, ktorá pozostáva z 32 bodov urgentných príjmov alebo nemocníc, ktoré budú mať urgentný príjem typu jeden a šesť urgentných príjmov typu dva. Ide o najsilnejšie spádové body, kde budú zväzovať najťažšie úrazové stavy a kde budú vybudované tzv. traumacentrá, ktoré na Slovensku v súčasnosti chýbajú. Jeden z týchto bodov plánujeme vytvoriť v Nemocnici Poprad, čím by Prešovský kraj získal aj tento typ urgentného príjmu,“ povedal minister.

Osobitnou témou boli regionálne nemocnice. Samosprávny kraj nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti žiadnu polikliniku či zdravotnícke zariadenie, má len majetkový podiel v nemoc-

niciach vo Vranove nad Topľou, Svidníku, v Humennom a Starej Ľubovni. Problematika kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti a zachovania jej dostupnosti je však prioritou župy. „Pozitívne vnímam a oceňujem práve také-

to typy regionálnych nemocníc, ktoré majú záujem o zlepšovanie svojho prostredia i postavenia v regióne. V kraji tak môžeme hovoriť napríklad o Starej Ľubovni, Bardejove, Snine, kde vidieť snahu manažmentov nemocníc, kto-

ré dokážu veľmi dobre a kvalitne zabezpečovať obnovu svojho vybavenia a zázemia. Navyše majú záujem, aby zdravotná starostlivosť dobre fungovala,“ uviedol T. Drucker.

Ďalším problémom je zvyšovanie veku lekárov, ktoré pociťuje aj Prešovský kraj. „Veková štruktúra u lekárov pre dospelých naznačuje, že v kraji máme 44 % starších ako 60 rokov, u lekárov pre deti a dorast je to dokonca 53 %. Je to problém, ktorý už dnes sťažuje zdravotnú starostlivosť najmä v takom ľudnatom regióne, ako je ten náš,“ uviedol Peter Chudík. Župan ocenil aj pracovný výjazd ministra zdravotníctva a snahe hovoriť o situácii v zdravotníctve priamo v regiónoch.

(jel)

V Nových Zámkoch vystavovali diela namaľované pod vodou

V historickej jazdiarni predstavil svoje obrazy držiteľ zápisu do Guinnessovej knihy rekordov ukrajinský maliar Alexander Belozor.

Výtvarník A. Belozor (vpravo) s primátorom Nových Zámkov Otokarom Kleinom na vernisáži.

V historickej budove cisársko-kráľovskej jazdiarne v Nových Zámkoch vystavoval svoje obrazy držiteľ zápisu do Guinnessovej knihy rekordov za najväčšie výtvarné dielo namaľované pod vodou. Päťdesiatročný ukrajinský maliar Alexander Belozor namaľoval pod vodou už 103 obrazov.

Výstavu pripravila Nezávislá skupina pre umenie, kultúru a filozofiu Mireľub v spolupráci s mestskou spoločnosťou Novovital Nové Zámky a pod záštitou primátora mesta Otokara Kleina. Už v lete minulého roka v historickej jazdiarni predstavili medzinárodnú rusko-slovensko-ukrajinskú výstavu výtvarného umenia.

„Chceme týmto projektom poskytnúť priestor umelcom z celého sveta a v dnešných časoch stavania nových múrov a plotov prispieť k vzájomnej spolupráci práve v oblasti umenia a kultúry,“ povedala predsedníčka občianskeho združenia Mireľub Lubica Blašková na vernisáži výstavy v pondelok 20. marca.

„V roku 2004 ma pozvali na natáčanie filmu Portrét maľovaný vodou o významnom umelcovi Vladimíro-

vi Karpíčovovi. Mal som pod vodou namaľovať dva obrazy. S maľovaním ako takým by nebol problém, ale plávať som sa bál. Urobil som dve 15-minútové scény a vtedy som sa začal učiť potápať sa aj s dýchacím prístrojom,“ uviedol A. Belozor.

Maľoval pod hladinou Červeného, Čierneho mora aj v Karibiku. Používa obyčajné olejové farby. Pod vodou sa však niektoré odtiene menia. Pod hladinou vydrží maľovať maximálne hodinu.

Slovenské výtvarné umenie v Nových Zámkoch predstavil výtvarník Miroslav Galko. Okrem výtvarnej tvorby sa venuje predovšetkým písaniu a kreatívnym projektom slúžiacim propagácii slovanskej vzájomnosti.

Lubica Blašková na vernisáži súčasne predstavila umelcov, ktorí budú autormi nasledujúcej expozície: rusko-ukrajinský umelecký pár Innu a Alexandra Kabanovovcov, ktorí do Nových Zámkov prišli zo susedného Maďarska. Ich práce možno nájsť v zbierkach viacerých múzeí v Rusku, Maďarsku a na Ukrajine.

Text a snímka: Miroslav ANTONI

V Nižnej súťažilo vyše štyristo mladých folkloristov

V oravskej súťaži detských folklórnych súborov zaznamenali rekordnú účasť.

Členovia detských folklórnych súborov sa 23. marca stretli v Nižnej na regionálnej súťaži. známej ako Oravské krpčky. Pestrý hudobný, tanečný folklór, ako aj veselé a hravé aktivity detí z troch okresov Oravy prišlo do Domu kultúry prezentovať rekordných osemnásť detských folklórnych kolektívov, čo dovedna bolo 430 mladých folkloristov. Na súťaži sa predstavili detskí interpreti z Oravskej Polhory, zo Sihelného, z Rabčíc, Mútneho, Oravskej Lesnej, Lokce, Hladovky, Podbiela, Oravského Bieleho Potoka, Dolného Kubína, zo Žaškova, Zázrivej a z Kralovian. Súťažné čísla hodnotila odborná porota v zložení Helena Zahradníková, Simona Dikaszová

a Leonard Vajdulák. Postupujúce súbory z okresov Námestovo, Dolný Kubín a Tvrdošín budú región reprezentovať na krajskej súťaži detských folklórnych súborov Kubínske krpčky 30. apríla 2017 v Dolnom Kubíne. Najlepšie súbory z Oravy sa tak stretnú s ich kamarátmi - folkloristami z horného Považia, Kysúc, Turca a Liptova.

Vyhlasovateľom súťaže a hlavným organizátorom je Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja v spolupráci s obcou Nižná. Hlavným cieľom súťaže je podporovať rozvoj detských folklórnych súborov a zvyšovať ich umeleckú úroveň.

(miv)

V Habovke sa muzikanti naučia zabudnuté melódie

Tvorivé dielne pre ľudových muzikantov z celého Slovenska s názvom Oživené melódie sa uskutočnia od 6. do 11. júna. Prihlásiť sa možno do 5. mája.

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v spolupráci s Národným osvetovým centrom v Bratislave organizujú ďalší ročník celoštátnych tvorivých dielní pre muzikantov. Tento rok sa budú muzikanti vzdelávať a zdokonaľovať v herných štýloch v Habovke od 6. do 11. júna. Tvorivé stretnutia budú zamerané na špecifický herný štýl zatahranských goralských oravských oblastí (Suchá Hora, Hladovka), gemersko-malohontskej hudobnej oblasti (Kokava nad Rimavicou) a oblasti horného Liptova (Východná, Važec).

Záujemcovia a účastníci tvorivých dielní budú rozdelení do jednotlivých sekcií – primáši, kontráši a basisti. Hlavným poslaním tvorivého stretnutia bude zlepšovať znalosti herných štýlov ľudových muzikantov pod vedením profesionálnych lektorov, ktorými budú Michal Noga, Michal Zelinka, Juraj Liška, Adam Harmata a Ľubomír Harmata. Cieľom je podpora osobného a umeleckého rastu ľudových muzikantov, poskytnutie priestoru pre sebarealizáciu a najmä uplatnenie nadobudnutých zručností vo folklórnom hnutí.

Záujemcovia sa môžu prihlásiť do 5. mája v Oravskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne, Bysterecká 1263/55, 026 01 Dolný Kubín, alebo mailom na adresu folklor@osvetadk.sk. Všetky pobytové náklady (strava i ubytovanie) hradí organizátor. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

(miv)

Meno a priezvisko:
Adresa: PSČ:
telefón: e-mail:
dátum narodenia:

pôsobím vo folklórnom súbore, skupine, ľudovej hudbe:

predchádzajúce skúsenosti s hrou na ľudové hudobné nástroje:

typ nástroja: od ktorého roku:

Závaznú prihlášku je potrebné vyplniť a zaslať na Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne do 5. 5. 2017. Prihlášky zaslané po tomto termíne nebudú akceptované. Záujemcovia budú zaradení do výberu a o účasti budú písomne informovaní.

V dňa 2017 podpis

Organizátor si vyhradzuje právo výberu uchádzačov.
Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne - Bc. Miroslava Ivanová
Bysterecká 1263/55, 026 01 Dolný Kubín, tel: +421 43 5864978, 5864928, 0908 209657
e-mail: folklor@osvetadk.sk, www.osvetadk.sk

Dom kultúry Lúky dostáva nový šat

V prvej etape sa zrekonštruuje časť fasády a vstupná časť tohto druhého najväčšieho kultúrneho stánku v Petržalke.

Fasáda s moderným dizajnom, zateplenie, výmena časti okien a vynovený vstupný priestor, to všetko je súčasťou prvej etapy rekonštrukcie Domu kultúry Lúky v bratislavskej mestskej časti Petržalka.

„Chceme aj tento priestor zmodernizovať, viac ho otvoriť Petržalkanom, aby si sem našli cestu a mohli ho intenzívnejšie využívať,“ vysvetľuje petržalský starosta Vladimír Bajan.

V prvej etape sa zrekonštruuje časť fasády a vstupná časť tohto druhého najväčšieho kultúrneho stánku v Petržalke. Vo vynovených priestoroch mestská časť plánuje umiestniť infopoint s informáciami o Petržalke, detské centrum či tzv. kultúrny inkubátor, ktorý si budú môcť prenajímať rôzne občianske združenia, spolky, podnikatelia, ale aj jednotlivci. Kedy

a v akej miere sa podarí tieto vízie zrealizovať, alebo či ich nahradí iný nápad, je otázkou blízkej budúcnosti. Táto časť rekonštrukcie je aj dobrým príkladom spolupráce samospráv. Financie na projektovú doku-

mentáciu totiž poskytol Bratislavský samosprávny kraj. Ďalšie priestory prídu na rad v ďalšej etape rekonštrukcie.

(mú)

Myjavská paličkovaná čipka získala významné ocenenie

Tylovú paličkovanosť čipku Myjavskej pahorkatiny v marci slávnostne zapísali do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

Riaditeľka Centra tradičnej kultúry v Myjave (v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK) Viera Feriancová a zástupcovia predkladateľov úspešnej nominácie si od ministra kultúry Mareka Madariča už aj prevzali certifikáty o zápise. Paličkovaná tylová čipka Myjavskej pahorkatiny patrí spomedzi mnohých druhov paličkovanej čipky k unikátom. Je to mnohopárová čipka pletená pomocou paličiek a špendlíkov na podložke v tvare valca, ktorý je fixovaný podstavcom. Pletie sa spravidla z tenkých bielych hodvábnych alebo bavlnených nití a jej základom je tylová väzba. Ako pomôcka slúži forma z tvrdého lesklého papiera, v minulosti z kože, na ktorej je vypichaná kosoštvorcová sieť.

Jednotlivé motívy sa vytvárajú tylovou aj plátňovou väzbou a zvýrazňujú vpletaním hrubšej bielej bavlnenej alebo hodvábanej nite. V čipkách sa vyskytujú predovšetkým rastlinné a geometrické motívy, zriedkavo aj motívy zvierat predmetov či postáv.

Centrom tvorby tylovej paličkovanej čipky Myjavskej pahorkatiny sa v 80. rokoch 19. storočia stala obec Krajné (myjavský región), keď čipkárky, ktoré sa sem prisťahovali z českého Vamberku, začali miestne ženy učiť techniku paličkovania tylových, pôvodom belgických čipiek. Odtiaľ sa táto zručnosť šírila do ďalších obcí a na kopanice a tylová čipka sa tak stala významnou súčasťou tradičnej odevnej a výtvarnej kultúry Myjavskej pahorkatiny. V priebehu svojho vývoja dosiahla čipka vysokú estetickú úroveň. Zručnosť paličkovania si čipkárky generácie ne odovzdávali vzájomným príučaním sa alebo odpozorovaním.

Čipkárska tradícia v regióne pretrváva dodnes. Technike pa-

ličkovania tylových čipiek podľa tradičných vzorov sa venujú obyvatelky viacerých obcí Myjavskej pahorkatiny, z ktorých časť je príbuzensky spätá s pôvodnými čipkárkami. Väčšina z nich je združená v Klube pletenej čipky Brezová a Klube krajnianskej čipky v Krajnom. Spolupráca s týmito ženami bola pri realizácii projektu kľúčová vďaka ich neoceniteľným skúsenostiam a zručnostiam. „Zápis je uznanie jedinečnosti a dôležitosti tohto prvku pre tradičnú kultúru Slovenska. My v našom regióne sme o jej význame vedeli, odtiaľ bude o význame paličkovanej čip-

ky z Myjavskej pahorkatiny vedieť celé Slovensko,“ uviedla riaditeľka V. Feriancová.

Reprezentatívny zoznam nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska je súpisom významných prvkov a praktík nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zápis prvkov do národného zoznamu je základnou podmienkou pre uchádzanie sa o zápis do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva (UNESCO).

Zdroj: Centrum tradičnej kultúry v Myjave
Snímky: Michal Veselský

Zvolen spúšťa filmový klub - vďaka deťom a mladým ľuďom

V meste ožije filmový klub (nielen) pre mladých. Premietanie bude pravidelné a vstup voľný.

Keď v roku 2016 dostal Zvolen ocenenie Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom a s tým spojený finančný dar 3000 eur, mesto ešte nevedelo, o na čo ho použije. „Mali sme viacero posedení s deťmi a mladými ľuďmi zo základných aj stredných škôl. Ich cieľom bolo zistiť, aké sú potreby mladých ľudí v tomto meste a pričiniť sa pri ich naplnení,“ vysvetľuje primátorka Lenka Balkovičová a dopĺňa: „Zo stretnutí s mladými Zvolenčanmi okrem iného vzišlo, že im chýba miesto, kde by sa mohli mimo školy stretávať. Keď sme sa rozprávali dlhšie, prišli sme na to, že by to mohol byť filmový klub.“

Deti dostali plnú dôveru a voľné ruky pri výbere filmov, mesto pomohlo s organizáciou. Prvé premietanie Filmového skoro klubu, ako mladí projekt nazvali, sa konalo 31. marca v Starej radnici. Bol to film Paterson a premieta-

nie bolo zdarma. „Naším cieľom je zjednotiť mladých ľudí z okolia, ktorí sú aspoň trochu blázni do filmov ako my. A možno tak trochu aj vychovávať a ponúknuť verejnosti okrajové žánre filmov,“ hovorí 15-ročná Alica Hrašková zo Základnej školy J. Alexyho vo Zvolene, ktorá je jednou z koordinátoriek projektu. „Filmy sú určené komukoľvek, kto chce vidieť niečo nové, otvoriť sa možnostiam a ocitnúť sa medzi 'svojimi',“ dopĺňa Alica. Premietanie by sa malo konať každý posledný piatok v mesiaci s podporou Nadácie pre deti Slovenska.

Z projektu Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom mesto investuje ešte do beletrie, ktorú si deti na školách vybrali a pripraví informačný leták o možnostiach pre mladých vo Zvolene.

Eva JEŽOVIČOVÁ,
MsÚ

V Leopoldove chcú prestavať staré kino na multifunkčný priestor

Leopoldovčania nemajú vhodné priestory na kultúrne podujatia, tak sa samospráva rozhodla prestavať nevyužívané miestne kino z 30. rokov na multifunkčné kultúrne centrum. Keďže má záujem pokračovať v budovaní architektonicky kvalitných verejných stavieb, vyhlásila verejnú architektonickú súťaž. Pokračuje tak v trende, ktorý odštartovala pri výstavbe novej radnice, za čo vlni získala ocenenie CEZAAR - Patrón architektúry.

Objekt by mal ďalej ponúknuť občanom priestory pre zmyslupl-

né využitie voľného času, priestory pre stretávanie skupín všetkých vekových kategórií. Tiež by sa tu mala vytvoriť posilňovňa,“ uviedla primátorka Terézia Kavuliaková. Do stavby plánuje mesto investovať 1,2 milióna eur bez DPH.

Najlepší z prihlásených návrhov na kino určí päťčlenná porota. Tvoria ju traja architekti, vrátane Irakliho Eristaviho z ateliéru zerozero, ktorý vyhral súťaž návrhov na mestský úrad. Do súťaže sa dá zapojiť do 6. júla.

(tasr)

Regionálna prehliadka amatérskeho divadla v Turci

Turčianske kultúrne stredisko v Martine zorganizovalo 17. marca 2017 regionálnu postupovú súťaž a prehliadku amatérskeho divadla dospelých a divadla mladých Turčianske divadelné dni 2017.

Súťaž v tomto roku prebehla ambulantnou formou, čo znamená, že porota navštívila súťažiacie divadelné súbory na ich domovskej pôde.

Do súťaže Turčianske divadelné dni 2017 sa zapojili za okres Martin v kategórii amatérskeho divadla dospelých DS VOD-a Martin a za okres Turčianske Teplice v kategórii divadla mladých Shadow of music pri ZUŠ v Turčianskych Tepliciach a Literárno-dramatický odbor pri ZUŠ v Turčianskych Tepliciach.

V kategórii Amatérske divadlo dospelých za okres Martin postúpili do krajského kola súťaže

VOD-a Martin s inscenáciou Ľapákovci v réžii Dany Rusnákovovej a v kategórii Divadlo mladých za okres Turčianske Teplice Shadow of music pri ZUŠ v Turčianskych Tepliciach s inscenáciou Purgatorium v réžii Moniky Kajanovej.

Postupujúce ochotnícke divadelné súbory budú reprezentovať turčiansky región na krajskej súťažnej prehliadke Turčianske javisko 2017, ktorá sa uskutoční 20. až 22. apríla v Stúdiu Slovenského komorného divadla v Martine.

Eva PALOVČÍKOVÁ
ZÁTHURECKÁ,
TKS v Martine

V Liptovskom Mikuláši budú mať moderný futbalový štadión

Rekonštrukciu už schválili aj mestskí poslanci, vedeniu mesta sa podarilo vyrokovať výhodné podmienky.

Za investíciu 375-tisíc dostane mesto do svojho majetku futbalový stánok v hodnote až 1250-tisíc eur, ktorý zastreší Liptovský futbalový zväz a budú na ňom môcť trénovať aj mládežnícke družstvá. Zelenú modernizáciu futbalového stánku MFK Tatran, ktorý sa nachádza na sídlisku Podbreziny, dali 24. marca aj mestskí poslanci. „Podarilo sa nám vyrokovať výborné východiskové podmienky. Finančná podpora od mesta sa znížila z 500 na 375-tisíc eur a zvýšili sme podiel mesta v plánovanej novozaloženej spoločnosti zo 75 na 90 percent. Pri štadióne pribudne aj 50 parkovacích miest, čo je pre ľudí na Podbrezinách, myslím, dobrá správa,“ zhrnul primátor Liptovského Mikuláša Ján Blháč.

Modernizácia by sa mala uskutočniť prostredníctvom novozaloženej obchodnej spoločnosti, ktorá vyrieši financovanie a budúce prevádzkovanie príslušnej časti štadióna. Spoločnosť si zoberie úver 375-tisíc eur. Z mestskej pokladnice tak nepôjde priamo 375-tisíc eur, splácanie úveru bude rozložené a ročne to mesto bude stáť len niekoľko desiatok tisíc eur, čo je len 0,12 percenta celoročného rozpočtu.

Financovanie modernizácie futbalového stánku v hodnote 1,25 milióna eur by bolo rozložené na Slovenský futbalový zväz (750-tisíc), MFK Tatran (125-tisíc) a mesto Liptovský Mikuláš (375-tisíc). Z celkovej investície tak na mesto pripadne len 30

percent, pričom do majetku dostane celkovú investíciu. Mestskí poslanci tiež odobrili ponuku dotácie zo zväzu a memorandum o spolupráci medzi mestom a MFK.

V súčasnosti štadión využíva 14 mužstiev so zázemím len pre štyri z nich, technické priestory sú poddimenzované. Žiaci majú šatne v unimobunkách bez spŕch a toaliet. „Takúto ponuku mesto v budúcnosti už nemusí dostať, pričom je otázkou času, kedy by muselo pristúpiť k modernizácii štadióna výlučne z vlastných zdrojov,“ upozornila prednostka mestského úradu Marta Gutraiová.

Štadión zastreší detský a mládežnícky futbal, bude atraktívnejší aj pre hráčov menších klubov, ktorí budú mať ambíciu hrať vo vyšších súťažiach. Pod jednu strechu sa dostane aj sídlo Liptovského futbalového zväzu, ktorý má pod palcom futbal v mikulášskom a ružomerskom okrese.

Súčasný štadión, ktorý sa nachádza na mestskom pozemku a je prevažne vo vlastníctve mesta, má vyše 40 rokov. „Realizáciou projektu sa na dlhé roky vytvoria adekvátne podmienky pre výchovu ďalších generácií žiakov, dorastu a dospelých športovcov,“ podporil aktivitu viceprimátor Rudolf Urbanovič.

Projekt predpokladá dostavanie budovy so zázemím, tribúny (hostia, domáci, spoločný bufet), parkovacích miest a nového zavlažovacieho systému.

(čapč)

Prievidzská primátorka ocenila športovcov

Zdenko Šovčík sa už 60 rokov venuje futbalu, z toho 46 ako rozhodca. Ďalšieho oceneného - Fantiška Číža – zas možno označiť za ikonu športu v meste.

Katarína Macháčková spolu s predsedom komisie športu, mládeže a voľnočasových aktivít Branislavom Bucákom prijala v Mestskom dome dvoch skvelých športovcov – 67-ročného futbalového rozhodcu Zdena Šovčíka a 82-ročného bežca Františka Čížu, ktorí sa môžu popýšiť úctyhodnými športovými výkonmi a dlhoročnou kariérou.

Zdenko Šovčík sa už 60 rokov venuje futbalu, z toho 46 ako rozhodca. Má na svojom konte viac ako 20-tisíc odpískaných zápasov, prevažne v malom futbale. Počas svojej bohatej kariéry rozhodoval vo viacerých krajinách. Františka Čížu možno zas označiť za ikonu prievidzského bežeckého športu. Dlhé roky je možné stretnúť tohto reprezentanta Slovenského orla Prievidza na rôznych behoch na Slovensku, ale aj na vrcholných

bežeckých šampionátoch. Ako prezradil, čoraz viac sa potýka s kurióznym problémom - že v jeho veku nemajú organizátori pre neho vytvorenú vekovú kategóriu.

„Je úctyhodné, čo obaja športovci v živote dosiahli, sú vzorom pre mladých ľudí. Aj preto som sa rozhodla udeliť im pamätné listy primátorky mesta, ako symbol vďaky a úcty k ich športovej činnosti,“ poznamenala K. Macháčková. Ako dodala, rada by pokračovala v stretnutiach so skúsenými dlhoročnými športovcami. „V Prievidzi je veľa oduševnených športovcov, ktorí si zaslúžia uznanie. Mnohí to nerobia pre peniaze, ale z lásky k športu a tiež preto, aby viedli mladých ľudí k zdravému životnému štýlu. O to viac si cením ich prácu a prínos pre šport a spoločnosť.“

(ďur)

Na Jarnej cene Žiliny štartoval rekordný počet plavcov

Žilinský Klub plaveckých športov Nereus organizoval 17. až 19. marca už XVI. ročník medzinárodných plaveckých pretekov – Jarná cena Žiliny 2017. Do súťaže sa prihlásilo 609 plavcov z domácich i zahraničných klubov.

A keď tohtoročná Jarná cena Žiliny nebola zaradená do kalendára podujatí plaveckých organizácií LEN (Európska plavecká liga) a FINA (Medzinárodná plavecká organizácia) z dôvodu „nekorektných“ rozmerov krytého bazéna, aj tak zaznamenala rekordnú účasť. Na podujatí sa predstavilo 13 zahraničných plaveckých klubov z Česka, Srbska, Estónska, Maďarska, Slovinska či Chorvátska. Nezaostávali ani domáce kluby, pričom Slovensko reprezentovalo 44 klubov a nechýbal medzi ani známy žilinský klub Nereus.

Súťažilo sa v 16 individuálnych plaveckých disciplínach (okrem štafetových pretekov), napr. 400 m polohové preteky, 800 m voľný spôsob, 100 m znak, 200 m prsia či 50 m delfín. Súťažiaci tak mali možnosť predviesť sa v disciplíne, ktorá im najviac vyhovuje. Vo vekovej kategórii 13- až 14-ročných zaznamenal v počte získaných medailí úspech aj žilinský klub, ktorý s ôsmimi zlatými, tromi striebornými a štyrmi bronzovými medailami skončil na druhom mieste.

Organizátori podujatia si tento ročník pochvalovali nielen pre širokú medzinárodnú účasť, ale výkony, ktoré plavci podali. Víťazi si prevzali medaily a vecné ceny z rúk zástupcu primátora Antona Trnovca, riaditeľa Mestskej krytej plavárne Vladislava Harčara a organizátorov súťaže Mariána Hrabovského a Juraja Skopala. Podujatie „Jarná cena Žiliny 2017 tak opäť nesklamalo a ponúklo víkend plný kvalít športových výkonov.

(čor) Medaily odovzdal víťazom zástupca primátora Anton Trnovec.

Futbalový štadión vo Filakove postupne mení svoj vzhľad

V posledných týždňoch sa v domovskom stánku FTC zrekonštruovali hrácke šatne, sociálne zariadenia pre divákov i priestory, ktoré využívajú kolkári.

„Okrem toho už čoskoro odovzdáme do užívania vynovené tréningové ihrisko pre mládež. Taktiež máme v úmysle podať projekt, vďaka ktorému by sa zrekonštruovala miestna telocvična,“ ozrejmil primátor Filakova Attila Agócs.

Mesto šetrí rozpočet

Rekonštrukčné práce na štadióne vykonala murárska čata vytvorená zo skúsených pracovníkov verejnoprospešných služieb. Mesto tak vďaka nim šetrí náklady. „Ušetríme mestské peniaze, keďže platíme len za materiál.“

Samospráva pre futbalových fanúšikov zrenovovala toalety a plánuje zlepšiť ich prístupnosť. Vynovenými šatňami a zrekonštruovanými priestormi sa môžu pochváliť aj extraligoví kolkári. Mesto do týchto opráv investovalo tritisíc eur. V rámci projektu Spoločne za krajšie Filakovo, ktorý podporil Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity získalo Filakovo približne päťtisíc eur

aj na opravu časti štadióna. „Dotáciu sme využili na obnovenie antukovej atletickej dráhy okolo hlavného ihriska. Vytvorilo sa i nové doskočisko,“ vymenoval A. Agócs.

Ihrisko pre mládež a deti

Ešte v roku 2015 sa začali práce aj na ihrisku za štadiónom. V najbližších dňoch ho odovzdajú do užívania. „Bolo potrebné odstrániť burinu, vyčistiť terén, navoziť novú zem, vyvalcovať ihrisko a spraviť nové oplotenie. V minulom roku sme zasadili novú trávu, ktorú sme počas celého roka

pestovali,“ priblížil Attila Visnyai, prezident filakovského FTC. Ako ďalej uviedol, s obnovou ihriska pomáhali aj miestni podnikatelia. Ihrisko by mala využívať prevažne mládež. „Ak by ihrisko splnilo normy, chceli by sme ho v prípade zlého počasia využívať aj na majstrovské zápasy detí. Šetrili by sme tým naše hlavné ihrisko,“ uzavrel A. Visnyai.

Obnova telocvične

Rekonštrukčné práce na štadióne by sa však ešte nemali skončiť. Mesto sa chce zapojiť do výzvy Slovenského futbalového zväzu a uchádzať sa o dotáciu v sume 39-tisíc eur. V prípade úspechu by na telocvični vymenili strechu, okná, dvere i bleskozvod. „Telocvičnu okrem FTC využíva aj miestne gymnázium. V budúcnosti bude potrebné budovu zatepliť. Kvôli použitým materiálom sú tam veľké úniky tepla,“ doplnil primátor.

(msú)

www.obecne-noviny.sk

denne aktualizovaný portál pre samosprávu

Vážení čitatelia,

ubehol takmer rok od chvíle, čo sme spustili náš portál www.obecne-noviny.sk, ktorý bol doteraz otvorený a teda voľne prístupný pre všetkých užívateľov bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú predplatiteľmi Obecných novín. Z pochopiteľných dôvodov sme dospeli k rozhodnutiu, že aj na našom portáli musia byť zvýhodnení naši odoberatelia. Tí, čo majú objednané a zaplatené printové vydanie sa po vyplnení príslušných údajov automaticky stanú aj odoberateľmi e-vydania s plným prístupom na celý obsah portálu. Ponúkame však aj druhú možnosť - objednať si len e-vydanie (na štvrťrok, polrok, prípadne celý rok) a počas tohto obdobia budete mať prístup na celý portál www.obecne-noviny.sk.

Vľavo od vyhľadávania sa nachádza tlačidlo registrácia. Kliknite naň.

Otvorí sa registračný formulár, ktorý je potrebné pravdivo vyplniť. Zvolené používateľské meno môže byť akékoľvek. Email je Váš e-mail, pod ktorým sa budete prihlasovať.

Heslo musí mať minimálne 8 znakov, minimálne jedno veľké písmeno a jedno číslo kvôli vyššej bezpečnosti Vášho účtu. Je potrebné vyplniť aj Captcha, a to zopakovaním náhodných písmen zobrazených modrou farbou. Priložený formulár je informatívny vzor.

Registrácia

Používateľské meno

Email

Heslo

Zopakovať heslo

Meno

Priezvisko

O mne

Webstránka

☒ Prihlásiť sa na odber noviniek

Captcha **ricayo**

Po registrácii sa Vám zobrazí v prehliadači možnosť zapamätať heslo, čo Vám zjednoduší prihlasovanie.

Následne kliknite na tlačidlo Prihlásenie na hornej lište.

Po kliknutí na tlačidlo Prihlásenie sa zobrazí tabuľka s vyplneným e-mailom a prihlasovacím heslom.

Je nevyhnutné, aby sa pri registrácii overila e-mailová adresa tým, že vo Vašich doručených e-mailech (na vyplnenej e-mailovej adrese) kliknete na požadovaný link.

Otvorí sa Vám opäť web stránka www.obecne-noviny.sk na prihlásení. Kliknite na prihlásiť.

Prihlásenie

Pre prihlásenie vyplňte nasledujúce polia:

Používateľské meno

Heslo

Ak ste si zabudli heslo, môžete ho resetovať tu

Objednávky

top články

24 hodín	7 dní	30 dní
1. Monitorovací výbor pre OP EVS schválil zámery deviatich národných projektov		
2. Vo Vysokej nad Kysucou odľúvili štyristo rokov obce		
3. Bratislava má ambíciu stať sa sprostredkovateľským orgánom pre IROP		
4. Aj v roku 2017 by sa slovenskej ekonomike malo dať		
5. Festival Babie leto		

V prípade záujmu o platený obsah prípadne o tlačivá je potrebné vyplniť celý profil užívateľa. Kliknite opäť na modré tlačidlo s Vaším prihlasovacím menom, ktoré bolo pôvodne tlačidlo Prihlásenie na hornej lište.

Zobrazí sa Vám tabuľka s predvyplneným menom a e-mailom. Tu je potrebné doplniť všetky fakturačné údaje podľa faktúry. DIČ a IČ DPH sú nepovinné údaje, treba ich vyplniť v prípade fakturácie na firmu – platcu DPH pre potreby vlastného účtovníctva.

Meno

Priezvisko

O mne

Webstránka

☐ Prihlásiť sa na odber noviniek

Pre prístup k plateným článkom, aktuálnemu číslu ON v PDF a vstup do archívu ON v PDF vyplňte nasledujúce údaje z faktúry predplatné za ON na aktuálny rok.

Fakturačné údaje

Variabilný symbol

Názov úradu (organizácie)

Kontaktný pracovník

Telefónne číslo

IČO

V prípade, že sa zaregistrujete a riadne vyplníte všetky údaje a napriek tomu budete mať problémy s prístupom na portál, kontaktujte nás na emailovej adrese: seraf@inprost.sk alebo: dagmardokova@gmail.com

Informácia

VZOROM PRIZNANÍ K MIESTNYM DANIAM

V súvislosti s prijatím zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov sa menia aj vzory priznaní.

V tlačivách sú zmeny vyplývajúce z nového zákona. Napríklad košielka 2.1 pre PO úplne zaniká s tým, že nová košielka 1.1 bude pre FO aj PO. Tým sa už všetky tlačivá pre FO a PO plne zhodujú, sú totožné a stačí vyplniť prvú polovicu objednávky. Zachovali sme ju však v pôvodnom tvare pre tých, ktorým takáto tradičná úprava viac vyhovuje.

Tlačivá si môžete objednať na adrese: Inprost, spol. s r. o., Distribúcia tlačív, Smrečianska 29, 811 05 Bratislava, alebo faxom na čísle: 02/446 311 98, alebo mailom na adrese: seraf@inprost.sk Kontaktná osoba: Dagmar dóková, tel.: 02/446 311 99 alebo mobil: 0905 599 120, alebo mail: dagmardokova@gmail.com Objednávky budeme vybavovať v poradií, v akom prídu a budú zaevidované. Cena tlačív zostáva nezmenená, a to košielka a poučenie na vyplnenie tlačiva 0,17 €, ostatné tlačivá 0,10 € s DPH. Pri zásielke poštou k cene tlačív fakturujeme poštovné a balné.

Pre odoberateľov Obecných novín zľava 25 % z fakturovanej sumy.

ZÁVÄZNÁ OBJEDNÁVKA

Názov úradu (organizácie)

Kontaktný pracovník č. tel.:

IČO DIČO IČ DPH

PSČ Presná adresa:

Bankové spojenie Číslo účtu

☐ Ako predplatiteľ Obecných novín si uplatňujeme 25 % zľavu z celkovej fakturovanej sumy. (označte X)

Dátum

Pečiatka a podpis

1. FYZICKÉ OSOBY		Počet
1.1	Údaje o daňovníkovi + priznanie k dani z pozemkov + zo stavieb - k stavbe na jeden účel (košielka)	
1.2	Priznanie k dani z pozemkov	
1.3	Priznanie k dani zo stavieb - stavba slúžiaca na jeden účel	
1.4	Priznanie k dani zo stavieb - stavba slúžiaca na viaceré účely	
1.5	Priznanie k dani z bytov - byty a nebytové priestory v bytovom dome	
1.6	Priznanie k dani za predajné automaty	
1.7	Priznanie k dani za nevýherné hracie prístroje	
1.8	Priznanie k dani za psa	
1.9	Príloha k zníženiu dane alebo oslobodeniu od dane	
1.10	Potvrdenie o podaní daňového priznania	
1.11	Poučenie na vyplnenie daňového priznania	
2. PRÁVNICKÉ OSOBY		Počet
2.1	Údaje o daňovníkovi + priznanie k dani z pozemkov + zo stavieb - k stavbe na jeden účel (košielka)	
2.2	Priznanie k dani z pozemkov	
2.3	Priznanie k dani zo stavieb - stavba slúžiaca na jeden účel	
2.4	Priznanie k dani zo stavieb - stavba slúžiaca na viaceré účely	
2.5	Priznanie k dani z bytov - byty a nebytové priestory v bytovom dome	
2.6	Priznanie k dani za predajné automaty	
2.7	Priznanie k dani za nevýherné hracie prístroje	
2.8	Priznanie k dani za psa	
2.9	Príloha k zníženiu dane alebo oslobodeniu od dane	
2.10	Potvrdenie o podaní daňového priznania	
2.11	Poučenie na vyplnenie daňového priznania	

Krátko z regiónov

Bánovský šúl'anec

Mesto Bánovce nad Bebravou pozýva na 1. medzinárodný turnaj jednotlivcov a družstiev v Šul'ane. Zároveň sa jedná aj o kvalifikačné preteky reprezentantov Slovenska na MS 2017 vo Francúzsku v tomto nezvyčajnom športe.

Acia sa uskutoční v sobotu 8. apríla od 13. hodiny v Mestskom kultúrnom stredisku, kde si bude môcť každý zúčastnený zahrať alebo sa aspoň pozrieť na šport, ktorý inde na Slovensku neuvidíte.

(msú)

Prievidza sa pridala k zápasu o ochranu zdravia a životného prostredia

Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi na svojom zasadnutí 27. marca 2017 prerokovalo problematiku znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre. Schválením pripraveného uznesenia sa poslanci pridali k spoločnému zápasu o ochranu zdravia a životného prostredia v regióne hornej Nitry, ku ktorému samosprávu vyzvalo mesto Partizánske.

Primátor Partizánskeho Jozef Božík v liste vyzval, aby samospráva cez volených predstaviteľov prijala stanovisko, ktoré bude umocňovať význam spoločného zápasu o ochranu zdravia a životného prostredia v regióne hornej Nitry. Iniciatíva sa týkala najmä situácie na konci januára 2017, kedy Slovenský hydrometeorologický ústav vydal pre mesto Prievidza signál upozornenie - prvý stupeň smogovej situácie a následne Okresný úrad Trenčín aktivoval akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia pre okres Prievidza.

„V žiadnom prípade nám nejde o zatváranie baní na hornej Nitre ani vytĺkanie politického kapitálu. To sú argumenty tých, ktorí nechcú, aby sa hovorilo o dopadoch na zdravie ľudí. Uvedomujeme si predsa aký význam majú bane pre zamestnanosť v regióne,“ hovorí Katarína Macháčková, primátorka Prievidze. „No je potrebné hovoriť aj o tom, že spaľovanie uhlia v elektrárni musí byť plne pod kontrolou. Je nutné skúmať aj dopady na zdravie a životné prostredie a čo najefektívnejšie ich znižovať,“ dodala Macháčková.

Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi schválilo uznesenie, ktorým žiada Ministerstvo životného prostredia SR, Okresný úrad v Prievidzi a Slovenskú inšpekciu životného prostredia, aby využívali všetky právne nástroje, ktoré majú k dispozícii na to, aby nepovoľovali akékoľvek pokusy poškodzujúce zdravie obyvateľov miest a obcí na hornej Nitre.

Zdroj: (prievidza.sk, 29. 3. 2017)

Kapacitu materskej školy rozšíria prebudovaním podkrovia

V Prencove sa miestna samospráva rozhodla rozšíriť kapacitu miestnej materskej školy prebudovaním podkrovia budovy školy. Práce na projekte, vďaka ktorému sa kapacita zvýši na 41, by chceli realizovať v leťných mesiacoch.

Súčasná kapacita zariadenia je 20 detí, čo je však nepostačujúce. „Keďže má budova škôlky veľkú strechu, tak sme sa rozhodli, že rozšírime kapacitu škôlky, zároveň zlepšíme podmienky a priblížime sa novším štandardom,“ skonštatovala starostka Alena Ciglanová.

Obci sa podarilo získať na projekt nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Ľudské zdroje vo výške 171 380 eur. Sumou 9020 eur sa bude na projekte podieľať vlastnými zdrojmi.

(tasr)

www.obecne-noviny.sk

denne aktualizovaný portál pre samosprávu

OBEČNÉ noviny

Domov Samospráva Ekonomika Regióny Životné prostredie Odpady Inzercia Archív ON Kontakt

AKTUALITY

Objednávky

28.03.2017

Vyhlasenie predsedu ZMOS: Učiteľom patrí mimoriadna vďaka a hlboká úcta

Bratislava 28. marec 2017 – Dnešný deň historický patrí Medzinárodnému dňu učiteľov a spája sa s narodením a odkazom Jána Ámosa Komenského. Zdrúženie miest a obcí Slovenska ho vníma ako príležitosť verejne oceniť tých, ktorí sú v mestách a obciach nositeľmi vzdelanosti.

viac

28.03.2017

Témou poslednej Super školy boli ekologické hrozby

V Petržalke 21. marca odznela posledná prednáška v rámci projektu Super škola v tomto školskom roku. Mala názov Šieste vymýšľanie.

viac

28.03.2017

Pamätnú izbu pod hradom Šášov rekonštruujú

Pamätnú izbu pod hradom v Šášovskom Podhradí rekonštruujú. Na objekte menia strešnú krytinu, vytvárajú skladové priestory v podkroví, vďaka čomu sa expozícia v dolnej časti domu rozšíri.

viac

top články

24 hodín 7 dní 30 dní

1. V Žiline začne zber objemných komunálnych odpadov
2. Košice dostali titul Európske mesto reformácie
3. Mesto začína odstraňovať nelegálne billboardy z bratislavských parkov
4. Do konca roka by mali v Nitre pribudnúť nové úseky cyklotrás
5. Turisti víťali jar a vodáci odomkli vody Torysy
6. Múzeum jaskyniarstva pripravuje cyklus podujatí Čítanie z knižnice
7. Pamätnú izbu pod hradom Šášov rekonštruujú
8. Vyhlasenie predsedu ZMOS: Učiteľom patrí mimoriadna vďaka a hlboká úcta
9. Témou poslednej Super školy boli ekologické hrozby
10. Enviroreort: Kľúčové pri komunálnych odpadoch je ich triedenie a recyklácia

najnovšie číslo

11 - 12 | 2017

Pre zobrazenie kliknite tu

partneri

Vážení čitatelia,

Obecné noviny Vám nemusíme predstavovať. Boli tu, keď sa na Slovensku rodila samospráva a sprevádzajú ju a Zdrúženie miest a obcí Slovenska už 26 rokov. Sú ich súčasníkom i archívom, v ktorom nájdete všetky dôležité fakty a udalosti týkajúce sa samosprávy. Sú zrkadlom toho, ako samospráva začínala, získavala svoje kompetencie a ich finančné krytie a svedkom jej víťazstiev aj nevyhnutných kompromisov. V súčasnosti vychádzajú Obecné noviny v náklade 3500 kusov. Predstavitelia miest a obcí, primátorky a primátori, starostky a starostovia tvoria 95 percent ich odberateľov. Zvyšných 5 percent distribuuje vládny orgán. K dispozícii ich majú aj výbory a poslanci NR SR, ministerstvá a ďalšie štátne inštitúcie.

UROBILI SME KROK VPRED

Dá sa povedať, že sme si „doteraz varili polievku v hrnci, do ktorého nikto nevidel“. Noviny sa točili v úzkom kruhu, ktorý tvorili ZMOS – regionálne združenia – ústredné orgány – predstavitelia miest a obcí. Pretože súčasnosť si žiada viac, chceme tento kruh rozšíriť aj o poslancov mestských a obecných zastupiteľstiev, členov komisií, hlavných kontrolórov, príslušníkov mestských a obecných polícií - skrátka všetkých - od čelných predstaviteľov samospráv až po dobrovoľných hasičov... a chceme sprístupniť informácie aj tým, ktorým títo predstavitelia a inštitúcie slúžia – občanom.

UVÍTAME VAŠU SPOLUPRÁCU

Vybudovali ste či zrekonštruovali objekt v obci/meste, cestu, zregulovali tok rieky, obnovili námestie alebo urobili úsporné energetické opatrenia, dosiahli ste alebo očakávate finančné úspory, prispeli ste k skvalitneniu životného prostredia, podarilo sa Vám otvoriť ďalšiu triedu v materskej škole či vybudovať novú cyklotrasu, zlepšili ste životné podmienky seniorov, zorganizovali kultúrne podujatie alebo sa naň ešte len pripravujete a chcete, aby sa dostala pozvánka medzi ľudí? Napíšte nám o tom, o Vašich úspechoch a plánoch dáme vedieť našim čitateľom!

Riešite zložitý problém vo Vašej obci? Napíšte nám! Poradíme Vám my, ale aj kompetentní odborníci alebo Váš kolega z inej obce/mesta, ktorý už riešenie našiel. Týmto skúseným kolegom však môžete byť aj Vy, preto nám dajte vedieť, ak ste úspešne vyriešili problém vo Vašej obci alebo meste – možno pomôžete iným v podobnej situácii a navyše nadviažete nové kontakty.

OBEČNÉ noviny

Vychádza ako odborný-metodický týždenník pre komunálnu sféru pri Zdrúžení miest a obcí Slovenska

Bezručova 9, 811 09 Bratislava 1
Tel.: 02/5296 4243, fax: 02/5296 4256
email: centr@zmos.sk, www.zmos.sk

Vydáva: INPROST, spol. s r. o., IČO 31 363 091, riaditeľ Seraf Tropek, tel.: 02/44 63 11 94, mobil: 0905 442 734, e-mail: seraf@inprost.sk

Sídlo vydavateľa a redakcie: Smrečianska 29, 811 05 Bratislava, tel./fax: 02/44 63 11 95, 02/44 63 11 98, fax: 02/44 63 11 95, 02/44 63 11 98, www.inprost.sk, www.obecne-noviny.sk, e-mail: inprost@inprost.sk

Redaktorky: Tereza Ljubimovová, 02/44 63 11 98, mobil: 0918 394 354,

Ivana Geršiová, 02/44 63 11 98, mobil: 0915 879 651

Inzercia: Petra Tropeková, mobil: 0903 658 513, e-mail: petra@inprost.sk,

Špecializované prílohy: Petra Tropeková, mobil: 0903 658 513, e-mail: petra@inprost.sk,

Predplatné a distribúcia: Dagmar Dóková, 02/44 63 11 99, mobil: 0905 599 120,

e-mail: dagmardokova@gmail.com

Redakcia nevyžaduje rukopisy nevracia. Tlačí Petit Press, a. s., Lazaretská 12, 811 08 Bratislava. Registrované Ministerstvom kultúry SR pod č. EV 3772/09 zo dňa 24. 07. 2009. ISSN 1335-650X.

NEURÁŽAJTE TUČNÝCH ĽUDÍ

NIKDY NEVIETE, KEDY VÁM MÔŽU ZACHRÁNIŤ ŽIVOT

Muž a žena cestujú vlakom, nikdy predtým sa nevideli a keď sa stretnú v jednom kupé lôžkového vozňa je im to neprijemne. Po prvých rozpakoch sa dohodnú, že žena bude spať na hornom lôžku, muž na tom spodnom. Uprostred noci sa žena zobudí a zobudí aj muža:

- Prosím vás, prepáčte, že otravujem. Mohol by ste ísť požiadať sprievodcu, či by nemal nejakú deku navyše? Muž hovorí s leskom v očiach:
- Mám lepší nápad. Čo tak zahrať sa na to, že sme manželia...
Žena sa usmeje:
- No, vlastne a prečo nie.
A muž:
- Dobré, tak neotravuj a choď sa opýtať sama...

Anička prišla za doktorom a hovorí:
- Pán doktor, prosím, urobte

niečo s manželom, aby bol zase ako jeleň v ruji!

Doktor:

- Dobré, vyzlečte sa.

- Preboha, prečo?

- Ak má byť ako jeleň v ruji, tak musíme začať od parohov.

Príde Dušan do obchodu a pýta sa:

- Máte nejaké veľmi ťažké puzzle?

- No áno, mám tu púpavu má 500 dielikov, - odpovie predavač.

- Nie, nie, to ja ľahké, to mám za päť minút. Niečo ťažšie?

- No tak ešte tu máme nebo bez mrakov. Má to 3500 dielikov.

- Nie, nie, aj toto je ľahké, za 15 minút nemám čo robiť! Ja potrebujem niečo čo je naozaj brutálne ťažké!

Predavač na neho zazrie a hovorí:

- No tak si zájdite do potravín, kúpte si strúhanku a zložte si rožok!

Do mäsiarstva vbehne pes, ukradne niekoľko klobások a utečie. Rozčúlený mäsiar však psa spozná, je to pes jedného zo stálych zákazníkov - miestneho právnik. Popoludní zájde mäsiar k právnikovi a pýta sa ho:
- Keď mi vbehne do mäsiarstva pes a ukradne zväzok klobások, mám nárok na finančnú náhradu od majiteľa psa?

- Áno, samozrejme, - odpovie právnik.

- V tom prípade mi dlhujete desať eur, - hovorí mäsiar, - bol to totiž váš pes.

Právnik si povzdychne, vytiahne šekovú knižku a napíše šek na desať eur. Keď je mäsiar na odchode, právnik ho zadrží:

- Ešte moment! Tu máte

KRÚŽOK NA KLÚČE
JE STARÝ DOBRÝ VYNÁLEZKTORÝ TI UMOŽNÍ
STRATIŤ VŠETKY KLÚČE NARAZ

účet na päťdesiat eur za konzultáciu.

Otec hovorí dcére:

- Ak dostaneš z tej písomky päťku, tak zabudni, že som tvoj otec!

Na druhý deň sa pýta otec dcéry:

- Tak, čo si dostala z tej písomky?

Dcéra:

- Prepáčte, a vy ste kto?

Princ Bajaja sa stratí v lese a vidí pred sebou chalútku. Zabúcha na dvere, otvorí mu hnusná stará ježibaba a hovorí:

- Nazdar, debil!

- To bude asi nejaký omyl, ja som princ Bajaja, stratil som sa v lese a potreboval by som u vás prespať...

Ježibaba:

- V poriadku, chceš spať so mnou na lavici alebo s Cicou Micou?

No, myslí si princ Bajaja, s tebou spať nebudem, cica mica je asi tá hnusná čierna mačka, čo máš na pleci, tak sa vyspím na lavici.

Ráno sa zobudí celý rozlámaný a ide sa opláchnuť k studničke. Tam uvidí nádhernú prsnatú mladú dievčinu a pýta sa jej:

- Ako sa voláš?

- Ja som Cica Mica. A kto si ty?

- Jááá som strašný debil!

- Aký je ten tvoj v posteli?

- Nenásytný.

- To je skvelé, nie?

- Ani nie. Už ma nebaví namiesto sexu stále počúvať to jeho: A nemohla by si radšej niečo uvariť?

- Môj strýko je v blázcinci.

- On je blázon?

- Nie, detektív. Pokúša sa zistiť, ktorý z troch Napoleonov je pravý...

PONDELOK?!?

VŠAK VČERA BOL PIATOK!

Bože, ak ma už nevieš
urobiť štiklym,sprav aspoň mojich
priateľov tlstými!